YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv02i22

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 2 Issue 22
May 1920

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 2, Iss. 22)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences. *Gerechtigkeit* was the Yiddish-language edition of *Justice*.

This article is available at DigitalCommons@ILR: https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit/146

GERECHTIGKEIT — (JUSTICE)

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפה (איוב, כ״ז, ו).
אן מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר ניט פארלאזען.

ארבייטער פון אלע לענדער, פאראייניגט אייך, און די וועלט וועט זיין אייערע!

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט װאירקערס יוניאן

VOL. II. No. 22. New York, Friday, May 28, 1920. פרייטאג, דעם 28טען מאי. PRICE 3 CENTS

ערשטער פערטעל-יעהרליכער מיטינג פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד

נעכסטען פרייטאג, דעם 4טען יוני, וועט דער ניי-ערוועהלטער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד אויף דער קאנווענשאן שיקאגא זיך צום ערשטען מאל צוזאמענקומען אין מאנטרעאל, קענעדע, אום צו מאכען א התחלה פאר די אויספיהרונג פון אלץ, וואס די קאנווענשאן האט איהם באאויפטראגט אויסצופיהרען.

א חוץ די אויספיהרונג פון די פארשידענע גרויסע אויפגאבען, וועגען וועלכע די קאנווענשאן האט זיך גאנץ קלאר אויסגעשפראכען, און פאר וועלכע דער דזשענעראל עקזעקוטיוו דארף געפינען אי די נויטיגע וועגען און מיטלען און אויך דעם פאסענדען מאמענט, ווען צוצוטרעטען צו דער ארבייט, האט די קאנווענשאן איבערגעלאזען נאר פיעלע, פיעלע פראגען פון א גרעסערער און קלענערער וויכטיגקייט אויסשליסליך צום אורטהייל און האנדלען פון דעם דזשאינט באארד.

די קאנווענשאן האט נאר אין פיעלע פעלע אנגענומען די רעקאמענדיישאנס פון די פארשידענע קאמיטעס, אז דאס באשטימען פון פיעלע פראגען זאל איבערגעלאזען ווערען צו דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד. די קאנווענשאן האט געפיהלט, אז פאר די לייזונג פון פיעלע וויכטיגע פראבלעמען פאדערט זיך א געוויסע זאך-קענטניס, א גרעסערע באקאנטשאפט מיט די אומשטענדען ווי זי קען עס האבען; אפט א דיסקוסיאן, וועלכע עס איז אונמעגליך צו פיהרען אויף אן אפענער קאנווענשאן. דערפאר האט די קאנווענשאן דאס איבערגעלאזען צום דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד, און דער לעצטער האט דארום אויף זיך א דאפעלטע פליכט: סיי אויסצופיהרען די באשטימטע אינסטרוקציעס פון דער קאנווענשאן, און סיי, די, וועלכע זיינען איבערגעלאזען געווארען צו זיין אייגענעם אורטהייל.

עס פארשטעהט זיך, אז אלעס צו באשליסען אויף דעם ערשטען מיטינג פון דעם ניי-ערוועהלטען דזשענעראל מיטינג איז איינפאך אן אונמעגליכקייט. וואס אויף דעם ערשטען מיטינג וועט ווארשיינליך געטאן ווערען, איז וואס-צו-זאגען אפגעבען זיך אן אלגעמיינעם חשבון איבער אלץ, וואס שטעהט פאר אויסצופיהרען אין דער צוקונפט, און דערווייל שוין באלד מאכען די נויטיגע שריט פאר דאס, וואס קען גלייך אויפגענומען ווערען.

א חוץ דעם האט דער ערשטער מיטינג זיין באזונדערע באדייטונג דורך דעם, וואס אין איהם נעהמען צ׳ם ערשטען מאל אנטייל די נור-וואס ניי-ערוועהלטע וויים-פרעזידענטען. דעם מאל זיינען עס דריי נייע, וואס דארפען, ווי עס רעדט זיך, איינגעבראכען ווערען; אמת, די דריי נייע זיינען בשום אופן ניט ניי אין דער ארבייט פאר זייערע יוניאנס. זיי האבען שוין פון פריהער א שעהנעם רעקארד פון אויפטהואונגען, און נור דערפאר האבען זיי זוכה געווען אויסערוועהלט צו ווערען אלס וויים-פרעזידענטען, אבער דאך די ארבייט פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד פון דער אינטערנעשאנאל איז פאר זיי נאך עטוואס גאנץ נייעס. ביז איצט האבען זיי געטאן זייער ארבייט דירעקט פאר זייערע יוניאנס און אינדירעקט פאר די גאנצע אינטערנעשאנאל, איצט, אלס וויים-פרעזידענטען קומט זיי אוים צו טראכטען מעהר פון דעם כלל, פון דאס אלגעמיינע, און אינדירעקט פון דעם פרט. דאס מאכט נויטווענדיג א גאנץ באדייטענדע ענדערונג אין איינעמס אלגעמיינער אנשויאונג, ווארים עס איז ניט לייכט פאר איינעם, וואס האט ביז איצט געהאלטען זיינע אויגען געצילעוועט אויף בלויז לאקאלע אינטערעסען, צו קענען מיט אמאל אלעס באטראכטען און האנדלען פון דעם שטאנדפונקט פון דאס גאנצע.... און ווען אלע וויים-פרעזידענטען וואלטען געווען ערשט ניי-ערוועהלטע, וואלט עס ווירקליך צוגעגאנגען אין אנפאנג גאנץ שווערליך. אזוי ווי אבער אלע וויים-פרעזידענטען פון דעם אלטען דזשענעראל עקזעקוטיוו זיינען ווידער ערוועהלט געווארען, איז, נאטירליך, ניטא וואס זיך צו שרעקען, אז עס זאל אויף דעם ערשטען מיטינג ניט צוגעהן אזוי גלאט און גוט ווי עס באדארף צו זיין.

דעם מיטינג פון דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד, ווי געוועהנליך, שטעלען צוזאמען דער פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל, ב. שלעזינגער; דער דזשענעראל סעקרעטאר טרעזשורער, אב. בארא׳ף; און אלע וויים-פרעזידענטען ווי פאלגט: מ. ויגמאן, מ. גארענשטיין, דוש. העלערט, ה. וואנדער, ניגפא, פאניא מ. קאהען, ס. לעפקאוויטש, דוש. האלפערן, ס. ויירמאן, מ. פערלשטיין ה. סקולמאן, קאלדאווסקי און פאזען.

און ווי געוועהנליך, וועט אויך ביי-וואוינען די מיטינגען דער שרייבער פון דיזע שורות.

דער מיטינג, ווי שוין געזאגט, וועט דאס מאל אפגעהאלטען ווערען אין מאנטרעאל, קענעדע. אין מאנטרעאל האט אונזער אינטערנעשאנאל א גאנץ שטארקע קלאוק-מאכער יוניאן, און דיזע יוניאן האט עס זיכער פארדינט דורך איהרע אויסגעמאכטענע קעמפע, אז דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד מיטינג זאל אמאל אויך דארט אפגעהאלטען ווערען. אין אלגעמיין איז אונזער אינטערנעשאנאל גאנץ שטארק פארטראטען דורך איהרע לאקאלס, אין פארשידענע שטעדט אין קענעדע, און עס איז פשוט א חוב, אז פון צייט צו צייט זאלען די בעראטונגען פון ג. ע. ב. אפגעהאלטען ווערען דארט.

א חוץ דעם ערפענט זיך אין מאנטרעאל דעם 7טען דזשון די יעהרליכע קאנווענשאן פון דער א. פ. א. ל. און גאר פיעלע פון אונזערע וויים-פרעזידענטען, פון וועלכע קיינער איז ניט קיין דעלעגאט צו דער קאנווענשאן, וועלען געוויס זיין זעהר נייגעריג ביי-צו-וואוינען די ערעפנונג פון דער קאנווענשאן, און אפשר, אויך פארבלייבען א פאר טעג לענגער, דארום איז דער אויסוואהל פון מאנטרעאל פאר דעם מיטינג באזאנדערס גוט געטראפען. די מיטינגען וועלען אפגעהאלטען ווערען אין פעלעס וויגער האטעל, מאנטרעאל, קענעדע. אלע מיטטיילונגען זאלען געשיקט ווערען צום סעקרעטאר אב. בארא׳ף, אויף דעם אויבען אנגעגעבענעם אדרעס.

אינהאלטס-פארצייכניס
„גערעכטיגקייט" נומער 22

זייט 2. די וואך — נ. שאווירא.
זייט 3. מרייד און ארגאניזאציאנס פראגען — בריעף פון א. ראזענבערג און קלארא פרידמאן, מיטינג פון דזש. באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן — ל. לאנגער.
זייט 4. עקאנאמישע שמועסען — א. בוקשטיין, וואס דער „פארווערטס" זאגט וועגען דער זומער חוים פון לאקאל 25.
זייט 5. עניגים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע — א סטעף רעפארטער, צייט-מעלאדיען (געדיכטע) — א. ל. וואלפסאן.
זייט 6. רעפארט פון דער וויסטמאכער יוניאן צו דער 15טער קאנווענשאן פון דער א. ל. ג. וו. י. — י. שעהנהאלץ.
זייט 7. רעפארט, עקזעקוטיוו באארד מיטינג פון לאקאל 25.
זייט 8. פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכעל.
זייט 9. איינדריקע פון דער קאנווענשאן פון דער א. ל. ג. וו. י. — ש. יאנאווסקי.
זייט 10. שלום פון די איינדריקע, ליעדער — א. ראזוצקי.
זייט 11. וואס וויל דר. ק. פארנבערג? — ל. פינקעלשטיין, א 6-שטונדיגע ארבייטס-וואך (פעליעטאן) — דער לעבעדיגער.
זייט 12. די נייע רעוואלוציע אין מעקסיקא — א. זעלדין. גלייכע רעכטע (א סקיצע) — מ. שמואלזאהן.
זייט 13. ווי צו זיין געזונד — דר. ב. דרבאווסקי. די שטעלונג פון ז'ער אינטערנעשאנאל קאנווענשאן צו דער אימיגראציאנס-פראגע — ה. לאנג.
זייט 14. קורצע שמועסען, פארשידענעס.
זייט 15. ארווערטייזמענטס.
זייט 16. וואס הערט זיך ביי די קלאוקמאכער פון באסטאן? — אב. ראטשטיין, ערב סטרייק ביי די פארייער.

אן איבערראשונג אין דער סי. עפ. יו.

אויף דעם מיטינג פון דער סענטראל פעדרייטעד יוניאן לעצטען פרייטאג איז פארגעקומען א סארט קו-דע-טא, א שטאט-שטרייך אין וועלכע גראבע און ווילדע פארמען, וועלכע קומען, אפשר, צום ערשטען מאל פאר אין דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג.

ווי באקאנט האט די דאזיגע פעדערעישאן אין דער לעצטער צייט ארויסגעוויזען פיעלע סמנים, אז זי האט פיעל געלערנט פון דעם, וואס האט פאסירט אין די לעצטע עטליכע יאהר, און זי האט אנגעהויבען צו רעדען א שפראך, וועלכע מען הערט זעלטען אויף א מיטינג פון אמעריקאנער ארבייטער. זיי האבען, ווי באקאנט, ערקלערט זיך אין פולער איינפארשטענדניס מיט דער גרינדונג פון א נייער לייבאר פארטיי געגען די אלטע פאליסי פון דער אמ. פעד. אף ל. זיי האבען ניט פארבייגעלאזען קיין געלעגענהייט צו בראנדמארקען יעדע נידערטרעכטיגקייט פון דער זייט פון אונזערע משכתאבער, און זיי האבען זאגאר ניט געשאנעוועט די ארבייטער-פיהרער, וועלכע האבען, אלס טעמעני-פאליטישענס, געמאכט חברותא מיט דער פינסטערער רעאקציע, און אין פיעלע פעלע געהאלפען די סוויטס און לאסקערס אין זייער קרייז-צוג געגען אלץ, וואס איז פריי.

נאטירליך, האבען די שמוציגע ארבייטער-פאליטישענס דאס ניט געקאנט פארטראגען, און לעצטען פרייטאג זיינען זיי געקומען צום מיטינג ארגאניזירט. רעלעגאטען, וועלכע זיינען קיינמאל צו קיין מיטינג ניט געקומען, זיינען דאס מאל געקומען אין זייער גאנצער מאכט, און זיי האבען איבערגערעהט אלעס מיט׳ן קאפ אראפ. וואס די סענט. פעדערייטער יוניאן האט ביז איצט באשלאסען איז דורך פשוט׳ן צווענג, דורך אלערליי סטראשונקעס צוריקגערופען. עס

(שלוס אויף זייט 3)

דעם פרייטאג די דעבאטע אין קארנעגי האל צווישען סעמועל גאמפערס און גאווערנאר אלען

היינט, פרייטאג אוונט, דעם 28טען מאי, וועט פארקומען א זעהר וויכטיגע דעבאטע איבער „דאס רעכט צו סטרייקען" צווישען סעמועל גאמפערס, פרעזידענט פון דער א. פ. א. ל., און גאווערנאר עלען, פון קענזעס, וועלכער איז עס דער בעשעפער פון דעם אנטי-סטרייק געזעץ אין קענזעס. די דעבאטע וועט זיין אין דעם גרויסען קארנעגי האל.

פאר וועמען, ווי פאר וועמען, אבער פאר די ארבייטער איז די דאזיגע דעבאטע פון דער העכסטער וויכטיגקייט. זיי ווייסען דאך, אז די וואפע פון סטרייק איז, נאך אלעמען, זייער איינציגע וואפע אין זייער קאמף פאר א בעסערען לעבען, און זיי דארפען זעהן די וואפע האלטען אזוי שארף און בלאנק, ווי זיי קאנען נאר. אבער דאס קענען זיי אם בעסטען אויספיהרען, ווען זיי וועלען, פאר זיך אליין, לכל הפחות, קענען אם בעסטען פארשטעהן אלע ארגומענטען סיי פאר און סיי געגען דאס סטרייק-רעכט.

געוויס, מיר אלע ווייסען, אז דאס רעכט צו סטרייקען מיינט ניט קיין אנדער זאך, ווי דאס רעכט אויף פרייהייט; אז אהן דעם רעכט ווערען די ארבייטער אומגעוואנדעלט אין איינפאכע שקלאפען. אבער דאך איז זעהר וויכטיג פאר דעם ארבייטער אויך צו וויסען, ווי די שונאים זיינע פרובירען עס כלומרשט צו פארטיידיגען מיט די פארגוואלטיגונג פון דעם ארבייטערס עלעמענטארסטע רעכט. עס איז דארום קיין צווייפעל ניט, אז די ארבייטער קענען פון דער דעבאטע פיעל לערנען, און מיר ראטען זיי צו זיין גוט פארטראטען דעם פרייטאג אוונט, אין קארנעגיע האל.

וואס פאר א ספסוקים מיר זאלען ניט האבען מיט אונזער ארבייטער-וועטעראן איבער אנדערע פראגען אין דער ארבייטער-באוועגונג, אבער אין דעם פאל וועט ער זיכער פול און גאנץ און מיט זיין גרויסער רעדנער קראפט פארטרעטען אונזער שטאנדפונקט.

די דעבאטע וועט געוויס זיין העכסט אינטערעסאנט און זאלען אונזערע מיטגלידער ניט פארפעהלען צו זיין דארט. די טיקעטס אויף אריינצוקומען אין האל זיינען פריי. אויב די יעניגע וואס האבען טיקעטס וועלען ניט קומען אין צייט, וועט מען נאך 8 א זייגער אריינלאזען די וואס וועלען קומען אהן טיקעטס. פארפעהלט ניט צו זיין דארט.

צו אלע קלאוס סקוירט און ריפער מאכער!

דעם מאנטאג איז דעקארײשאן דעי, א געזעצליכער יום טוב. לויט אונזער אגרימענט מיט די קלאוק מאנופעקטשורערס דארפען אונזערע מיטגליעדער מאנטאג ניט ארבייטען און באקומען פאר דעם טאג באצאהלט.

די מיטגליעדער פון אלע לאקאלס פון דזשאינט באארד ווערען דעריבער אויפגעפאדערט מאנטאג ניט צו ארבייטען. די יעניגע וואס מען וועט געפינען מאנטאג ביי דער ארבייט וועלען גערופען ווערען צו דער גריוועגס קאמיטע און שטרענג באשטראפט ווערען.

אין נאמען פון דזשאינט באארד, קלאוק, סקוירט און ריפערמאכער יוניאן,

ל. לאנגער, סעקרעטער.

אן „עסעי" איבער די יוניטי הויז

פון נ. ב.

מיינע א באקאנטע לעהרערין באזוכט קורסען אין קאלומביא אוניווערזיטעט. זי איז א ליבעראלע און אינטערעסירט זיך מיט געזעלשאפטליכע פראגען. אנומעלטען האט זי זיך געווענדעט צו מיר מיט א בקשה איהר ארויסצוהעלפען אין דער פארבערייטונג פון א דעבאטע, וואס דארף אין גיכען פארקומען צווישען די סטודענטען פון איהר קלאס. די טעמא איז: „זיינען ארבייטער־יוניאנס א גוטע זאך פאר דער געזעלשאפט?" מיין באקאנטע ליבעראלקע ערקלערט מיר, אז עס וועלט זיך איהר זעהר דעבאטירען „אין דהי אפירמאטיוו", ד. ה. צו פארטיידיגען די אידעע, אז ארבייטער־יוניאנס זיינען יא א גוטע זאך פאר דער געזעלשאפט. זי ווייסט אבער נישט ווי אזוי צו נעהמען זיך פאר דער פראגע.

— וואס, אייגענטליך, האבען די יוניאנס צו טאן מיט דער געזעלשאפט אלס א גאנצעס? — פרעגט זי מיך.

— וואס, אייגענטליך, איז די געזעלשאפט אלס א גאנצעס? — ענטפער איך איהר מיט א פראגע.

— די געזעלשאפט, דאס איז דער סך הכל פון אלע סאציאלע און עקאנאמישע עלעמענטען פון פאלק — גיט זי א זאג אויף א קנאקענדיגען, ביכעלדיגען ענגליש.

— אויב אזוי זיינען די יוניאנס נישט קיין גוטע זאך פאר דער געזעלשאפט.

— איהר מיינט דאס ערנסט?

— גאנץ ערנסט.

— און איך האב געמיינט, אז איהר זענט א הייסער אנהענגער פון ארבייטער־יוניאנס.

— יא, איך בין דאס.

— וואס, איהר טרייבט קאטאוועס?

— ניין, איך טרייב נישט קיין קאטאוועס.

איך האב דער אקאדעמישער ליבעראלקע גענומען ערקלעהרען, אז די יוניאנס זיינען גאר בעסטער סימן, דאס עס איז נישטא אזא זאך ווי אן איינהייטליכע געזעלשאפט, אז די יוניאנס דיענען אלס א פארטיידיגונגס־מיטעל פאר דעם ארבייטער קלאס, געגען דעם קאפיטאליסטישען קלאס, אז זיי זיינען א גוטע זאך פאר א טייל פון דער געזעלשאפט, פאר דער גרעסטער טייל, ד. ה. די ארבייטענדע מאסען, אבער נישט פאר די קאפיטאליסטען, די באזונדערע קלאסען.

נאך א לענגערען געשפרעך מיט מיר האט די לעהרערין איינגאנצען אויפגעגעבען איהר פלאן זיך צו באטייליגען אין דער דעבאטע און האט באשלאסען בעסער צו שרייבען אן „עסעי" איבער דער פראגע. איך האב איהר געראטען ניט צו באהאנדלען די פראגע אין אלגעמיין, נאר צו באטראכטען איין געוויסע יוניאן, אדער זאגאר א געוויסע טעטיגקייט פון איין יוניאן. אין אזא אפהאנדלונג וועט זי האבען צו טאן מיט פאקטען און פארשפארען דראפען זיך אויף די גלייכע ווענד פון אבסטראקטע געדאנקען און ביכעלדיגע ווערטער.

כ'האב זיך געווענדעט צו א פאר באקאנטע ווייסטמאכערינס מיט דער בקשה ארויסצוהעלפען דער לעהרערין מיט אינפארמאציע וועגען דער ווייסטמאכער יוניאן. אין א וואכען דריי ארום איז זי צו מיר ווידער געקומען און מיר געבראכט א געטייפרייטעטע עסעי וועגען — דער יוניטי הויז.

* * *

פאר מיר ליגט די דאזיגע עסעי, און איך וויל דא איבערגעבען איינציגע שטעלען. ס'איז ווערט, דענק איך, צו זעהן ווי אזוי אן „אינטעליגענטקע" איינגאנצען אויסערהאלב דער ארבייטער באוועגונג, רעאגירט אויף אזא זאנדערבארער פיאנערען־אונטערנעהמונג ווי די זומער־היים פון די ווייסט־מאכער.

„אין דער צייט ווען אין די קאלעדזשעס, אויף די עדיטאריעלע קאלומס פון די צייטונגען, אין די קירכען און אין די צירליך־מאניערליכע קלובען דיסקוטירט מען די פראגע וועגען די באציהונגען צווישען קאפיטאל און ארבייט און מען שלאגט פאר פארשיעדענע באנאלע, קינדערישע אדער בארבארישע רפואות צו היילען דעם ריס צווישען דעם ארבייט־געבער און דעם ארבייטער, — געהט אין די רייהען פון די ארבייטער אן א טעטיגקייט, וואס איז א וואהרע ענטפלעקונג פאר דעם זייטיגען מענשען, וואס פילט אייער נשמה אן מיט עפעס א מאדנעם געפיהל — באגייסטערונג פאר אט די „נידעריגערע" קלאסען, קנאה צו זיי, פאראכטונג פאר אט די אלע פוסטע פראזיארען און נישט געבעטענע ערלעזער.

„איך וויל זיך דא אפשטעלען אויף איין קליינעם ווינקעלע פון איין איינציגער יוניאן. איך וויל דא נישט אנגעבען קיין רפואות פאר סאציאלע איבלען — מיין צוועק איז צו דערצעהלען וועגען אן ארבייטער ארגאניזאציע, וואס שאפט און בוים, וואס איז א לעבעדיגער פאקטאר אין דעם לעבעדיגען לעבען, וואס קען איבערצייגען אידעאליזם אויף דער שפראך פון אויפטועכצען, וואס איז באזעלט פון א קאלעקטיווען ווילען און מוט אויף וואוג־דער אליין דאס נישט וויסענדיג.

„סיידען איהר זענט א ראדיקאל אדער האט א טאטען א מאנופעקטשורער, א ניט האט איהר מסתמא קיינמאל נישט געהערט פון דער „ליידיעס ווייסט און דרעס מייקערס יוניאן". דאס איז אן אפטיילונג פון דער גרויסער פרויען־קליידער יוניאן, וועלכע האט א שלעכטען שם אלס א ראדיקאלע, סאציאליסטישע, רויטע ארבייטער ארגאניזאציע, וואס באשטעהט פון א סך פארעינערס, פון א סך רוסישע רעוואלוציאנערען און אין אלגעמיין „צושטערענדע עלעמענטען".

נאך דעם ווי זי גיט אן אלגעמיינעם איבערבליק איבער דער טעטיגקייט פון דער יוניאן, איהרע פארשיעדענע טעטיגקייט, נעהמט די שרייבערין אריבער צו דער יוניטי הויז און זאגט:

„עס איז פיליכט א צייכען פון דער צייט, אז איינער פון די שעהנסטע ווינקעלעך פון לאנד, איינע פון די פרעכטיגסטע „אימעניעס", וואס דערמאנט אייך אן די עסטייטס פון דער ענגלישער אריסטאקראטיע, איז דאס אייגענטום פון אט דער יוניאן פון מיידלאך־נייטארינס און ווערט פון זיי פארוואלטעט אלס א זומער־פלאץ פאר אפרוה און פארווייקונג.

„שוין דער פאקט אליין, אז אט די מיידלאך האבען אזא פיינעם געשמאק, אזא עסטעטישען באגריף פון שעהנקייט, אזא געפיהל פאר די מתנות פון דער נאטור, איז גענוג אז איהר זאלט פאר זיי באגייסטערט ווערען. איהר האט עס געדארפט הערען מיט וואס פאר א שטאלץ און פרייד זיי דערצעהלען אייך וועגען זייער זומער־פלאץ אין די בלויע בערג פון פענסילוועניא, פון זייער „יוניטי הויז", וואס איז אייגענטליך נישט קיין הויז, נאר א גאנצער ישוב, ווייל דארט געפינען זיך צוועלף הייזער, אין וועלכע עס איז דא פלאץ פאר עטליכע הונדערט מענשען. זיי האבען מיר געוויזען פאטאגראפישע בילדער פון יעדען ווינקעלע פון זייער זומער־היים — די אזערע, די אטלעטישע פלעצער, די עס־זאל, און נאך און נאך. זיי האבען מיר דערציילט וועגען די נייע פלענער וואס זיי מאכען, וועגען די נייע טרוימען וואס זיי טרוימען פאר זייער „יוניטי הויז". אט, צום ביישפיעל, גרייטען זיי זיך צו מאכען א בלומען־גארטען, וואו יעדע מיידעל קען זיך אפגעבען מיט דער נאבעלער, לייטערענדער פארוויילונג פון קולטיווירען בלומען.

„דער איינדרוק, וואס א זייטיגער מענש באקומט פון דער שילדערונג פון דער „יוניטי הויז" איז שווער איבערצוגעבען. די ארבייטער־מיידלאך, וועלכע האבען מיר געגעבען די אויסקינפטען וועגען זייער זומער־פלאץ, האבען מיך אנגעפילט מיט א מין אומרוהיגקייט, א בענקעניש נאך א מעהר צוועקזאמען, מעהר ווערטפולען לעבען. איך האב זיי מקנא געוועזען, איך בין געוועזען אייפערזיכטיג צו זיי; איך האב געפיהלט אזוי ווי דאס שעהנע, דאס אידעאלע, דאס נאבעלע האט זיך מיט פאראכטונג אפגעקירעוועט פון מיר, דער טאטכער פון פארמעגליכע, רעספעקטאבעלע עלטערען, און זיך א לאז געטאן מיט פרייד צו אט די נייטארינס, צו אט די אומבאמערקטע, נישט־אנערקענטע שעפערינס פון א נייעם לעבען. איך בין פיעלע מאל געוועזען אומצופריעדען מיט מיין שטאנד, איך האב אפטמאל געטרוימט וועגען שטייגען אויף דעם געזעלשאפטליכען לייטער. אבער דעם מאל האט זיך מיר ליידענשאפטליך פארוואלט ארונטערצולאזען זיך צו יענע מיידלעך, ווערען איינע פון זיי און געניסען מיט זיי צוזאמען פון שעפערישער טעטיגקייט."

די עסעי האט אויף מיר געמאכט א געוואלדיגען איינדרוק, נישט דערפאר, וואס זי איז גוט געשריבען געווארען, נאר דערפאר וואס זי איז זעהר ש ל ע כ ט געשריבען געווארען. קיין קאלעדזש פראפעסאר וועט נישט געבען קיין גוטען „מארק", פאר אן עסעי, אין וועלכער יעדע שורה פולסירט מיט באגייסטערונג, מיט בענקעניש, מיט טרוים. די שרייבערין האט אליין פארשטאנען אז די עסעי טויג נישט, אבער „איך האב זיך נישט געקאנט העלפען" — האט זי מיר געזאגט. „פנים לפנים מיט אט דער „יוניטי הויז" ענטפלעקונג איז די גאנצע עסעי־ביזנעס פאר מיר פארגעשטאנען אזוי נישטיג, אזוי נישט וויכטיג, אז איך האב א מאך געטאן מיט דער האנד און געשריבען ווי עס האט זיך געשריבען."

די טויזענדער ווייסטמאכערינס וועלען פילייכט זיך פארטראכטען איבער דער דאזיגער מיידעל, איהר עסעי, איבער דעם איינדרוק, וואס זייער „יוניטי הויז" מאכט אויף דעם עמפינדליכען זייטיגען עולם, איבער דער גאנצער באדייטונג פון זייער גרענדיעזער, באגייסטערנדער אונטערנעהמונג. און דערפאר האט דאס דער שרייבער פון די דאזיגע שורות זיך ערלויבט צו שרייבען וועגען דעם.

יוניטי־הויז קאמיטע פון לאקאל 25 נעמט אן וויכטיגע באשליסע

וועגען מעמבערס פון אנדערע לאקאלס און וועגען וואקיישאן־פרייז. — רעדזשיסטריישאן געהט אן אין אלע ברענטשעס פון דער יוניאן. — א וויכטיגע קאנפערענץ פאררופען צו באטראכטען געוויסע פראגען. — די יוניטי הויז וועט זיין אפען דעקאריישאן־דעי.

בלויז דריי וואכען זיינען פארבליבען צו דער ערעפענונג פון דער יוניטי הויז אין די „בלויע בערג". די יוניטי הויז קאמיטע פון דער ווייסטמאכער יוניאן לאקאל 25 האט פאר די לעצטע פאר וואכען אפגעהאלטען מיטינגען כמעט אלע טאג, ווייל אלע טאג קומען ארויף עפעס נייע פראגען וועלכע דארפען געלייזט ווערען איידער די יוניטי הויז ווערט ערעפענט.

רעדזשיסטריישאן פון די מעמבערס איז, נאטירליך, די וויכטיגסטע פראגע, וואס פארנעמט די אויפמערקזאמקייט פון דער קאמיטע; וועהרענד פיעלע פון די ווייסטמאכער האבען זיך שוין באזארגט מיט א פלאץ אין דער יוניטי הויז, זיינען אבער נאך פארבליבען א סך וואס לייגען אפ ביז צו דער לעצטער מינוט. און דאס פארשאפט די מעמבערס פון דער קאמיטע א היבש ביסעל עגמת נפש. פון דער ערפאהרונג פון לעצטען יאהר ווייסען זיי, אז אין די לעצטע עטליכע טעג וועט זיך דער עולם א לאז טאן אין אפיס זיך צו רעדזשיסטרירען פאר וואקיישאן, אבער גראדע אזא „ראש" וויל די קאמיטע אויסמיידען. פאר דעם דאזיגען צוועק זיינען געמאכט געווארען ארענדזשמענטס, אז מעמבערס פון לאקאל 25 זאלען זיך קענען רעדזשיסטרירען נישט נאר אין דעם הויפט אפיס פון דער יוניאן, 16 וועסט 21טע סטריט, נאר אויך אין די פאלגענדע ברענטש אפיסעס:

בראנקס — 1258 באסטאן ראוד;
הארלעם — 165 וועסט 121טע סט.
דאון־טאון — 129 ספרינג סט.
ברוקלין — 60 גרעהעם עוו.
בראנזוויל — 229 סעקמאן סטריט.

לעצטע וואך האבען מיר באריכטעט, אז די יוניטי הויז קאמיטע וועט אין גיכען אננעמען א וויכטיגען באשלוס אין באצוג צו מעמבערס פון אנדערע לאקאלס פון דער אינטערנעשאנאל. אזא באשלוס איז שוין אנגענומען געווארען און ער באשטעהט אין דעם פאלגענדען: ביז דעם

ערשטען דזשון וועלען אנגענומען ווערען אפליקיישאנס בלויז פון מעמבערס פון לאקאל 25.

נאך דעם ערשטען דזשון אבער וועלען מעמבערס פון אנדערע לאקאלס קענען זיך רעדזשיסטרירען פאר וואקיישאן אין דער יוניטי הויז צוגלייך מיט די מעמבערס פון לאקאל 25. נאטירליך וויל די קאמיטע באזארגען די ווייסטמאכער צוערשט און די מעמבערס פון אנדערע לאקאלס נאכהער. אבער אויב די ווייסטמאכער וועלען פארנאכלעסיגען צו רעדזשיסטרירען זיך ביז דעם ערשטען דזשון וועט די קאמיטע זיך נישט קענען העלפען. דאן וועלען אלע מעמבערס פון דער אינטערנעשאנאל זיין גלייכע יחסנים און די ווייסטמאכער וועלען נישט קריגען קיין פרעפערענס

לעצטען יאהר האט א וואך וואקיישאן אין דער יוניטי הויז געקאסט בלויז $13.50 — א שפאט ביליגע סומע פארגלייכט מיט די פרייזען פון פריוואטע זומער־פלעצער. היי־יאהר וועט די פרייז עטוואס געהעכערט ווערען, ווייל אלע לעבענסמיטעל זיינען איצט פיעל טייערער ווי פאר־א־יאהרען און א חוץ דעם זיינען צוגעקומען נאך וויכטיגע עקספענסעס. מען האט אנגעשטעלט א מענעדזשער און פראפעסיאנעלע ווייטערס. מען האט געמאכט פיעלע אויסבעסערונגען אין אלע הינזיכטען, און דאס קאסט געלד. מען האט, אלזא, אויסגערעכענט אז אום די יוניטי הויז זאל נישט דערלעגען קיין געלד (און דאס וואלט מיינען אז די יוניאן, ד. ה די ווייסטמאכער אליין, דערלייגען) מוז די וואקיישאן „רעיט" געהעכערט ווערען פון $13.50 אויף 18 דאל. א וואך.

די יוניטי הויז קאמיטע האט פאררופען א וויכטיגע קאנפערענץ פון אלע מעמבערס פון לאקאל 25 וואס האבען פארבראכט זייער וואקיישאן אין דער יוניטי הויז לעצטען זומער. די קאנפערענץ וועט פארקומען מיטוואך אווענט, דעם 26טען מאי, אין פאבליק סקול 40, 320 איסט 20טע סטריט. דער צוועק פאר וועלכען די קאנפערענץ ווערט גערופען איז צו באטראכטען פארשלאגען און פלענער פאר אויסבעסערונגען אדער ענדערונגען אין דער יוניטי הויז. אזוי ווי די וואס האבען דארט פארבראכט זייער וואקיישאן לעצטען זומער ווייסען אם בעסטען, וואס פאר ענדערונגען עס וואלטען געווען ווינשענסווערט, האט די קאמיטע זיי פאררופען אויף א קאנפערענץ, כדי די פראגען צו פארהאנדלען. עס איז זעהר וויכטיג אז אלע זאלען קומען צו דער קאנפערענץ, ווייל איצט איז די צייט דורכצופיהרען ענדערונגען. ווען די יוניטי הויז וועט זיך ערעפענען וועט שוין זיין צו שפעט.

די יוניטי הויז וועט זיין אפען די וואך־ענד פון דעקאריישאן דעי ד. ה., שבת, זונטאג און מאנטאג, דעם 29טען, 30טען און 31טען מאי. עס איז דא פלאץ פאר בלויז 100 מענשען. די וואס ווילען זיין צווישען די ערשטע צו פארזוכען די יוניטי הויז דעם יאהר זאלען זיך גלייך באזארגען מיט א פלאץ. רעדזשיסטריישאן פאר וואקיישאן דעי שליסט זיך מיטוואך דעם 26טען מאי.

ווייסטמאכער אויפמערקזאם

די יוניטי הויז

וועט זיין אפען די וואָר־ענד פון

דעקאריישאן דעי

דאס הייסט:

שבת, זונטאג און מאנטאג
דעם 29טען, 30טען און 31טען מאי

עס איז דא פלאץ פאר בלויז הונדערט פערזאן.

דריי דאלאר א טאג.

באזארגט אייך גלייך מיט א פלאץ.

רעדזשיסטריישאן פאר דעקאריישאן־דעי שליסט זיך מיטוואך דעם 26טען מאי.

פאר אייער זומער וואקיישאן קענט איהר זיך צו יעדער צייט רעדזשיסטרירען אין הויפט אפיס פון דער יוניאן אבער אין איינעם פון די ברענטש אפיסעס.

טרייד און ארגאניזאציאנס פראגען

ניט קיין ריכטיגע היסטאריע.

פריינד רעדאקטאר פון „גערעכטיגקייט“. מיט אייער ערלויבניש, וויל איך אויסבעסערען א פאר מיסטייקס וואס ברודער פינקעלשטיין האט געמאכט ווען ער שרייבט די היסטאריע פון אונזער אינטערנעשאנאל און איהר גרינדונג.

די ערשטע קאנווענשאן פון אונזער אינטערנעשאנאל איז אפגעהאלטען געווארען דעם 3טען דזשון 1900, אין פילאדעלפיא, ניט אין ניו יארק. דאמאלס זיינען מיר אינסטאלירט געווארען אלס אן אינטערנאציאנאלער פארבאנד אונטער דער „אמעריקאן פעדערישאן אוו לייבאר“. גענאסע מ. גיליס, וועלכער האט דאמאלס געוואוינט אין פילאדעלפיא, האט אנטייל גענומען אין אונזער קאנווענשאן, רעפרעזענטירענדיג די פילאדעלפיער סאציאליסטישע באוועגונג און אויך דעם „פארווערטס“. פריינד סעם לאנדאן האט רעפרעזענטירט די פילאדעלפיער אידישע געווערקשאפטען. דער פארטרעטער פון דער „אמעריקאן פעדערישאן אוו לייבאר“ איז געווען דער פארשטארבענער הערמאן ראבינסאן, דער דאמאלסדיגער ארגאנייזער פון דער פעדערישאן.

די קאנווענשאן אין ניו יארקער לייבאר לייסעאום, וועלכען ברודער פינקעלשטיין דערמאנט, איז ניט געווען קיין קאנווענשאן און עס האט אויך ניט שטאטגעפונען אין דזשון 1900.

די געשיכטע שרייבט זיך ווי פאלגט: „די ניו יארקער קלאוק מאכער האבען זיך ארומגעזעהן אז כמעט 20 יאהר לאנג פרובען זיי צו ארגאניזירען א דויערהאפטע יוניאן, פיהרען אן סטרייקס יעדען סיזאן און געווינען כמעט אלע. דאך ווערען די יוניאנס אויסגערונען יעדען ענדע סיזאן. וויסענדיג אז אין אנדערע שטעדט אין לאנד זיינען אויך דא יוניאנס פון קלאוק ארבייטער, איז געבליבען ביי דער ניו יארקער יוניאן זיך צו שטעלען אין פארבינדונג מיט זיי, און אויב מעגליך אפהאלטען א קאנפערענץ מיט פערטרעטער פון דיזע יוניאנס, ווי צו מאכען מעגליך אויפצובויען דויערהאפטע יוניאנס“.

דיעזע קאנפערענץ האט שטאטגעפונען אין דעצעמבער 1899 אין לייבאר לייסעאום, 25 איסט 4טע סטריט, ניו יארק. גענוי באטראכטענדיג די לאגע האט דיעזע קאנפערענץ באשלאסען זיך צו ווענדען צו דער אמעריקאן פעדערישאן אוו לייבאר זיי זאלען אונז העלפען ארגאניזירען א נאציאנאלען פארבאנד.

דער רעזולטאט איז געווען, אז אין דזשון 1900 האבען מיר אבגעהאלטען אונזער ערשטע קאנווענשאן אין פילאדעלפיא.

אינטערעסאנט איז אט וואס: וועהרענד ביי דעם קאנפערענץ אין ניו יארק אין דעצעמבער זיינען געווען פארטרעטען ניו יארק, בראנזוויל, נוארק, באלטימאר און פילאדעלפיא, זיינען אבער מיט פינף מאנאטען שפעטער, צו דער פילאדעלפיער קאנווענשאן אין דזשון, בלויז געקומען פארטרעטער פון 4 שטעדט. דער נוארקער לאקאל איז דורך דער צייט אוועק אויפ'ן עולם האמת, און מיר האבען אנגעפאנגען מיט פיער.

מיט היסטארישען גרוס,
א. ראזענבערג.

אנמערקונג פון רעדאקציע. — וועגען דעם בריוועל וועלען די לעזער געפינען אן ענטפער צו ברודער ראזענבערג אין די קורצע שמועסען פון דער וואך.

עדיוקיישאן און די ארבייטער באוועגונג

ווערטער רעדאקטאר פון „גערעכטיגקייט“.

אין די „גערעכטיגקייט“ פון 9טען מאי, 1920, האט איהר באשפראכען די פראגע פון דער עדיוקיישאנאל ארבייט אין אונזער אינטערנעשאנאל. איהר האט אנגעוויזען, דאס די בעסטע פון דער אינטערנעשאנאל, אזוי גוט ווי די מיטגלידער פון דזשאינט באארד, האבען זיך ענערגיש אנגעשטרענגט צו מאכען פאר אן ערפאלג די עדיוקיישאנאל ארבייט. איהר האט באהויפטעט דעם פאקט, דאס אבוואהל דאס איז געטאן געווארען, און עס איז אויף דעם פארברויכט געווארען א באדייטענדע סומע געלד, האט דאך די עדיוקיישאנאל ארבייט ניט געבראכט קיין צופרידענשטעלענדע רעזולטאטען. איהר האט אויך באמערקט, דאס דיזע באוועגונג האט ניט צו ענטוויקלען אין דער ארגאניזאציאנס בעסערע און מעהר איבערגעבענע מיטגלידער.

אלס איינע פון די סטודענטען פון די אינטערנעשאנאל קלאסען, פאקטיש פון ערשטען טאג וואס די באוועגונג האט זיך אנגעפאנגען, האב איך זיך אקטיוו באטייליגט פערזענליך נאכפאלגענדיג יעדען קורס, מאנכעס מאל פאר מיין אייגענעם בענעפיט, און מאנכעס מאל מיט'ן צוועק צו זעהן, וואס פאר א ווערטה דאס האט פאר אנדערע. און איך דענק, דאס איך קען זאגען, אז ניט [illegible]

טאן, עס האבען דאס אויך געטאן פיעלע אנדערע.

מיין מיינונג איז, דאס אין די אלע פארשידענע קורסען וואס זיינען געגעבען געווארען, האבען אונזערע מיטגלידער זיך באטייליגט מיט גרויס חשק און אינטערעסע, באטש עס איז אמת, אז דער באזוך איז געווען א קלענער, אין פארגלייך מיט אונזער גרויסער מעמבערשיפ.

מיין מיינונג איז, דאס די לעהרער, וועלכע זיינען גאנץ פארזיכטיג אויסגעקליבען געווארען פון דער עדיוקיישאנאל קאמיטע, זיינען געווען די פעהיגסטע אונטער די אומשטענדען. די לעהרער האבען ניט נאר גענומען גרויס אינטערעסע אין דעם לערנען פון די סטודענטען, זאנדערן זיינען געווען ענטוזיאסטיש און באגייסטערט, זעהענדיג אונטער וועלכע שוועריגקייטען אונזערע סטודענטען עס קומט אויס צו לערנען נאך א שווערען טאג ארבייט אין שאפ, א חוץ די ענערגיע וואס ווערט פארברויכט אויף צו זיין אקטיוו אין דער יוניאן.

ווען איהר וועט באטראכטען אונזערע לאקאל יוניאנס וועט איהר זיך איבערצייגען, דאס די מיטגלידער וואס באקומען א גרעסערען וויסען און קענטשאפט הערען ניט אויף צו זיין אקטיוו אין דער יוניאן. איהר קענט דאס אויך זעהען דערפון, וואס צווישען די דעלעגאטען אויף אונזער לעצטער אינטערנעשאנאל קאנווענשאן זיינען געווען אייניגע פון אונזערע סטודענטען. באקאנט זיך מיט דיזע מענשען און איהר וועט זעהען צו דענקען אום ניט אוועקצופאלען פון דער ארבייטער באוועגונג. איך קאן אייך אויך אנצייגען דעם פאקט, דאס דורך די לעצטע דזשענעראל סטרייקס פון לאקאל 25 און לאקאל 62, אין יאהר 1919, האבען די מיטגלידער פון דיזע לאקאלס, וועלכע האבען דאמאלס באזוכט אונזערע קלאסען, פארלאזען די קלאסען גאנץ וויליג און זיינען געווארען האל-טשערלייט, ארגאנייזער, „פיקעט-טשיעפס“, און אזוי ווייטער. דער פאקט איז, דאס אין די סטרייקס האבען די דערמאנטע לאקאלס א סך ווענינער זיך גענויטיגט אין „אויטסיידער“ הילף צו פיהרען די סטרייקס ווי אין די פריהערדיגע יאהרען. די ארבייט איז געטאן געווארען פון זייערע אייגענע מיטגלידער. דער פאקט איז, דאס דער באזוך אין די העכערע קלאסען פון דעם וויסט מאכער יוניטי סענטער האט זיך אין די 12 וואכען צייט פון דעם וויסט מאכער סטרייק פארקלענערט מעהר ווי א העלפט. דאס ווייזט אז די סטודענטען האבען געפיהלט אז ס'איז זייער פליכט אפצוגעבען די בילדונג וואס זיי האבען גענאסען אויפ'ן חשבון פון דער יוניאן, ווען דאס איז געווען נויטיג. און איך קאן באשטימט זאגען, אז דאס זעלביגע איז אויך מיט די מיטגלידער פון די אנדערע לאקאלס, וועלכע האבען זיך באטייליגט אין דער עדיוקיישאנאל טעטיגקייט פון אונזער אינטערנעשאנאל. ווען די פליכט האט גערופען האבען זיי זיך ניט לאנג מישב געווען, זיי זיינען באלד געגאנגען אהין וואו מען האט זיי גערופען.

איהר קאנט, אלזא, לייכט זעהען, אז „דער טייוועל איז ניט אזוי שווארץ ווי מען מאהלט איהם“. די סטודענטען האבען ניט פארלאזען די יוניאן דערפאר וואס מיר האבען זיי אויסגעבילדעט, און ניט האבען אונזערע לעהרער געמאכט אונזערע מוחות שוואכער אנשטאט שטארקער. מיר זיינען אויפ'ן ריכטיגען וועג, אונטער דער ריכטיגער בילדונג. אלעס וואס איז פאר אונז געבליבען צו טאן, איז צוצומוטיגען די באוועגונג, און אויסצוגעפינען וועגען און מיטעל ווי אנצופיהרען די עדיוקיישאנאל ארבייט עס זאל דערגרייכען אלץ א גרעסערע צאהל פון אונזערע מיטגלידער.

אונזער פראגרעס איז א זיכערער.

קלארא פרידמאן,
מעמבער לאקאל 25.

אן איבעראשעניש אין דער סי. עפ. יו.

(שלוס פון זייט 1)

זיינען ערקלערט געווארען אלס אונשולדיג אלע די וועלכע האבען זיך אויפגעשפילט אלס הונדערט-פראצענטיגע אמעריקאנער און געהאלפען די לאסקערס אין זייער מענשען-יאגד. עס איז צוריקגערופען געווארען דער באשלוס וועגען אן אונאפהענגיגע ארבייטער פארטיי, און עס איז צוריק אנגענומען געווארען די פאליסי פון דער א. פ. אוו ל. בקיצור, מיט איינמאל האט די גאנצע סענטראל פעדערייטעד יוניאן אנגענומען אזא געשטאלט, אז עס איז איהר גארניט צו דערקענען.

פארשטעהט זיך, אז די ראדיקאלע מענשען געפינען דארט איצט ניט קיין פלאץ פאר זיך, און דער סעקרעטער און פיעלע אנדערע האבען רעזיגנירט. אבער דאס מיינט דאך איבערצולאזען די ראזיגע גרויסע קערפערשאפט צו די סאמע פינסטערע עלעמענטען, עטוואס, וואס קען זיי נור הנאה טאן. ניין, דאס איז ניט דער ריכטיגער וועג. דער ריכטיגער וועג איז, אז אלע אונזערע דעלעגאטען, וואס זיינען ביז איצט ניט געקומען צו די מיטינגען פון דער ס. פ. י. זאלען אנהייבען צו קומען וואס עפטער, און נור אויף אזא אופן קען די רעאקציע אין דער קערפערשאפט באזיגט ווערען. דער פאקט איז, אז די דעלעגאטען פון אונזער אינטערנעשאנאל האבען זיך זעלטען געוויזען אויף די מיטינגען, און אפשר, גאר קיינמאל ניט. וואהרשיינליך איז דאס געווען דער פאל מיט פיעלע אנדערע דעלעגאטען פון פארטגעשריטענע יוניאנס. געוויס, אונטער אזעלכע אומשטענדען, האבען די בויזעס אין אונזער ארבייטער-באוועגונג געהאט עס לייכט אויסצופיהרען דעם שטאאט-שטרייך לעצטען פרייטאג.

מיטינג פון דזשאינט באארד פון דער ניו יארקער קלאוקמאכער יוניאן

עס ווערען צוגעלאזען קאמיטעס: — לאקאל 348 אינטערנעשאנאל אססאסיעישאן אוו מאשיניסטס, אינפארמירט דאס זיי זיינען אין סטרייק און זיי פארלאנגען פינאנציעלע שטיצע. די קאמיטע ערקלערט אז די ארבייטער האבען באשלאסען צו קעמפען ביז וואנען זיי וועלען געווינען זייערע גערעכטע פארדערונגען טראץ דעם וואס די ארבייטס-געבער האבען געגען זיי ארויסגענומען אן אינדזשאנקשאן.

עס איז באשלאסען זיי צו שטיצען מיט דריי הונדערט דאלער.

צושריפטען: — די גריוועגס קאמיטע אינפארמירט דאס לאקאל 35 איז ניט פארטרעטען אין דער גריוועגס קאמיטע און דארום קענען זיי ניט אויפנעהמען קיין פרעסער קייסעס. זיי פארלאנגען דאס א דעלעגאט פון לאקאל 35 זאל אריינגעשיקט ווערען צו דער גריוועגס קאמיטע.

דער פארלאנג פון דער גריוועגס קאמיטע ווערט אפגעלעגט ביז קומענדע וואך.

דער רוסיש-פוילישער בראנטש אינפארמירט דאס ברודער מארזינקעוויטש איז ערוועהלט געווארען אלס דעלעגאט צום דזשאינט באארד אויף דעם פלאץ פון ברודער זוויערזאנסקי, וועלכער האט רעזיגנירט צו פארטרעטען דעם רוסיש-פוילישען בראנטש. ברודער מארזינקעוויטש ווערט צוגעלאזען.

דער דענווער סאניטאריום אינפארמירט אז א פייער האט צושטערט איינע פון די וויכטיגסטע בילדונגען פון דעם סאניטאריום. אום די בילדונג צוריק אויפצובויען האט די סאניטאריום באשלאסען צו שאפען א פערטעל מיליאן דאלער פאנד, און דער דזשאינט באארד ווערט געבעטען צו העלפען דיזען פאנד.

דער פארלאנג ווערט איבערגעגעבען צו דער פינאנץ קאמיטע.

די פראגע ווען די דזשאינט באארד זאל האלטען מיטינגען אין די זומער מאנאטען ווערט אויפגענומען, און עס ווערט באשלאסען דאס די מיטינגען זאלען געהאלטען ווערען פרייטאג אווענד.

באארד אוו דירעקטארס באריכט (19 מאי) קאמיטעס. — א קאמיטע פון די ארבייטער פון ליכטער און ריפקין אינפארמירט, דאס ווייל זיי זיינען געגאנגען ארבייטען פאר דער אויבענדערמאנטער פירמע, נים זייענדיג געסעטעלט מיט דער יוניאן, לאזט מען זיי דארום ניט ארבייטען אפילו נאך דעם ווי די פירמע האט אונטערגעשריבען אן אגרימענט. די קאמיטע ערקלערט דאס ליכטער און ריפקין האט נאר וואס געעפענט זייער שאפ, און זיי זיינען כמעט פון די ערשטע וועלכע זיינען ארויסגעגאנגען צו דער ארבייט. זיי האבען געצוואונגען דער פירמע צו מאכען אן אגרימענט מיט דער יוניאן און איצט ווען די פירמע האט געסעטעלט, לאזט מען זיי דארטען נים ארבייטען.

א קאמיטע פון לאק. 130, שיפינג און סטאק קלוירקס יוניאן פארלאנגען פון באארד אוו דירעקטארס מאראלישע שטיצע פאר זייערע מעמבערס. די קאמיטע ערקלערט דאס די שיפינג קלוירקס ארבייטען אונטער די ערגסטע אומשטענדען און עס איז שוין צייט אז אויך זיי זאלען בעסער באהאנדעלט ווערען פון די ארבייטסגעבער. די באארד אוו דירעקטארס באשליסט נאכצוקומען זייער פארלאנג מיט דער פארשטענדניס דאס אין פאלס זיי וועלען ערקלערען סטרייקס אין געוויסע שעפער זאלען זיי זיך פריהער באראטען מיט די אלגעמיינע אפיסערס פון דזשאינט באארד.

* * *

באריכטען פון מענעדזשערס: — ברודער שאנפעלד באריכטעט דאס די סקווירט דעפארטמענט האט ערקלערט א סטרייק געגען די לענארד מאנופעקטשורינג קא. צוליעב דעם וואס די פירמע האט זיך ענטזאגט צו האבען פארהאנדלונגען מיט דער יוניאן.

א קאמפליינט איז אריינגעקומען אז די פירמע פון סעמיועל באולט שיקט ארויס ארבייט אין דער צייט ווען די אינסייד ארבייטער מאכען נאר ספעשעלס. דער ביזנעס איידזשענט וועלכער האט אונטערזוכט די קייס האט פארלאנגט דאס די פירמא זאל צוריקברענגען די ארבייט צו וועלכען די פירמע האט ניט צוגעשטימט. נאך דעם ווי די ארבייטער האבען אפגעשטאפט א פאר טעג האט די פירמע באצאהלט א שטראף פון 25 דאל. צוזאגענדיג אז זי וועט אין דער צוקונפט קיין ארבייט נים ארויסשיקען. דאן זיינען די ארבייטער צוריקגעגאנגען צו דער ארבייט.

ברודער יאקאבינסקי באריכטעט אז זיין אפיס האט ערקלערט א סטרייק געגען דער פירמע ב. גראסמאן, ווייל די לעצטע האט זיך געוועלט באפרייען פון איהר איצטיגען סעט מענשען. דער סטרייק ווערט גוטגעהייסען.

באריכט פון דזשענעראל מענעדזשער. — ברודער זיגמאן באריכטעט דאס ער האט געהאט א מיטינג מיט די לאקאל מענעדזשערס וועגען דער פראגע פון דער עטאבלירונג פון דער לייבאר ביורא. אויף דיזען מיטינג האט ער פארגעשלאגען דאס אזוי ווי דער דזשאינט באארד אפיס קען ניט קריגען קיין פאסענדען פלאץ פאר אזא ביורא, וועלכע זאל זיין צו דער באקוועמליכקייט פון אלע מעמבערס, זאלען זיך די מעמבערס רעדזשיסטרירען אין זייערע לאקאלס, אבער אויך צו פארגאנדערשיקען אויף ארבייט, זאל א צייטווייליגער סיסטעם איינגעפיהרט ווערען. ער ערקלערט ווייטער, אז די לאקאל אפיסערס וועלען יעדען טאג אריינשיקען די רעדזשיסטרירטע מעמבערס אין דעם אפיס פון דער ביורא, און דער פערזאן וואס וועט אויפפאסען אויף דער ביורא וועט די „קאלס“ וואס ער וועט ערהאלטען פון מאנופעקטשורערס פארגאנדערשיקען פראפארציאנעל צווישען די לאקאלס. ער באהויפטעט דאס די לייבאר ביורא מוז איצט אונטער אלע אומשטענדען איינגעפיהרט ווערען. דער באריכט פון ברודער זיגמאן ווערט גוט געהייסען.

ער באריכטעט ווייטער, דאס אזוי ווי די צייט פאר [illegible] א נייעם סטעף מיט מענשען דערנעהנטערט זיך, פארלאנגט ער דאס די באארד אוו דירעקטארס זאל אויפנעמען די פראגע. ער באהויפטעט דאס אום צו געבען די מעמבערס די געלעגענהייט אויסצומאכען אפליקיישאנס פאר ביזנעס איידזשענטס וואלט געווען ראטזאם, דאס דער אפיס זאל באלד אדווערטייזען אין די צייטונגען און די אדווערטייזמענטס זאלען [illegible] ווערען אין די קומענדע עטליכע וואכען. אזוי דאס די מעמבערס וועלען האבען א געלעגענהייט אויסצומאכען אפליקיישאנס. די באארד אוו דירעקטארס באשליסט דאס אזא אדווערטייזמענט זאל זיך אנפאנגען צו דרוקען אין די צייטונגען פון מאנטאג אן.

מיט דעם ווערט דער מיטינג געשלאסען.

ל. לאנגער, סעקרעטער.

פרעזענטירען א טשערלידי.

די ארבייטער פון דער יארקוויל ווייסט קאמפ. 432 איסט 71טע סטריט האבען פרעזענטירט זייער טשערלידי, מיסס פאולין לעווין, מיט א גאלד ריסט וואטש, פאר איהר גוטער איבערגעבענער ארבייט. מיס לעווין איז געווען טשערלידי פון דעם שאפ פאר די לעצטע צוויי יאהר.

[illegible]
דזשענעראל מענעדזשער [illegible]

די וואך

פון ג. שעוירע

וואו האלט עס מיט מעקסיקא?

די לאגע אין מעקסיקא טראגט אלע סמנים אז דארט קומט פאר א סמיאלע איבערקערעניש. פרעזידענט ווענוסטיאנא קאראנזא, וועלכער האט זיך באהאלטען אין די בערג, איז צוזאמען מיט מעהרערע פון זיינע מיניסטארען ערמארדעט געווארען פון רודאלפא הערערא, א פארטעטער אין קאראנזא'ס ארמיי פון די געטרייע, וועלכע זיינען מיט איהם צוזאמען אנטלאפען. גענעראל אלווארא אברעגאן, וועלכער איז געוועזען דער הויפט פיהרער פון דער רעוואלוציאן געגען קאראנזא איז איצט דער דיקטאטאר אין מעקסיקא.

די באלדיגע אורזאכע פון דעם דראמאטישען איבערקערעניש איז דער קאמפיין פאר פרעזידענט אין מעקסיקא. לויט דער מעקסיקאנער קאנסטיטוציע טאר דער פרעזידענט ניט זיין קיין קאנדידאט א צווייטען מאל. האט אבער קאראנזא צוריקגערופען זיין אמבאסאדאר באניליאס פון וואשינגטאן, און חאטש ער איז ניט געווען פאפולער ביי דעם מעקסיקאנעם פאלק, האט איהם קאראנזא ארויסגעשטעלט אלס קאנדידאט פאר פרעזידענט. אונגעהייערע סומען געלט זיינען פארשווענדעט געווארען אין א קאמפיין פאר באניליאס. מען האט אפען באשולדיגט קאראנזא'ן אז ער נוצט דאס פאלק'ס געלט אין קאמפיין. דער הויפט געגען־קאנדידאט איז געוועזען אלווארא אברעגאן, וועלכער האט אין 1914 געהאלפען מעקסיקא. גענעראל אברעגאן איז פאפולער אין מעקסיקא. ער האט זיך באטייליגט אין פילע מעקסיקאנער אויפשטאנדען, און ער האט נעקראגען א פאפולאריטעט וועלכע מען פארגלייכט מיט דעם פון רוזוועלטען אין די פאראייניגטע שטאאטען. און אין דעם לעצטען יאהר האט אברעגאן ארגאניזירט א ווירקזאמע פאליטישע מאשין, וועלכע וואלט געוויס געבראכט זיין ערוועהלונג פאר דעם נעקסטען פרעזידענט פון מעקסיקא אויב ניט פאר די שטארקע, און וואס זיינען באטראכט געווארען אונקאנסטיטוציאנעלע טאקטיקס פון קאראנזא און פאר בריינגען אמבאסאדאר באניליאס פאר דעם קאנדידאט פון דער אדמיניסטראציע. וואס אלע גיבען צו, איז אז דער שריט פון קאראנזא איז געווען זעהר ניט קיין גינסטיגער פאר איהם אליין. עס האט געבראכט צו דעם אז פילע פון קאראנזא'ס נאכפאלגער אפילו האבען אנגעהויבען גלויבען אז ער האט די באהאלטענע מאטיווען צו נוצען באניליאס אלס א מיטעל פאר זיין אייגענער ווידער־ערוועהלונג שפעטער און מיט דעם ברעכען יענעם פונקט פון זיין אייגענער קאנסטיטוציע וועלכע פארוועהרט א פרעזידענט צו זיין ווידערערוועהלט.

די מעקסיקאנער לייבאר פארטי איז געטריבען געווארען הויפטזעכליך דורך קאראנזא'ס האנדלונג צו ערקלעהרען זיך אין גאנצען געגען קאראנזא'ן און פאר אברעגאן. דא ניט לאנג זיינען געהאלטען געווארען צוויי קאנווענשאנס אין מעקסיקא, איינע פון די טרייד יוניאנס, און די אנדערע פון דער לייבאר פארטי וואס איז ניט לאנג געגרינדעט געווארען. ביידע קאנווענשאנס האבען באשלאסען צו ארבייטען פאר אברעגאן. קאראנזא האט געוואוסט אז אברעגאן איז מעהר פאפולער פאר באניליאס — זיין אייגענער קאנדידאט און ער האט זיך באנוצט אלס פרעזידענט, מיט אלע מיטלען צו ערוועהלען באניליאס. סאנארא איז געווען דער סטראטעגישער שטאאט אין דעם קאמפיין. ביידע, אברעגאן און באניליאס, זיינען געבארען אין סאנארא. און קאראנזא האט אויסגעקליבען די שטאט צו פרובירען די שטארקייט פון זיין רעגירונג. ער האט געשיקט פעדעראלע סאלדאטען אין סאנארא צו פארנעמען דעם פלאץ פון די דארטיגע סאלדאטען. דער גאווערנאר פון יענעם שטאאט, א. דעלא הוערטא, האט זיך ענטזאגט נאכצופאלגען דעם באשלוס פון קאראנזא. דער סטייט לעגיסלאטור האט זיך ערקלעהרט געגען קאראנזא. סאנארא האט רעוואלטירט. גענעראל גאנזאלעס, וועלכער האט זיך ערקלעהרט צו זיין לאיאל צו קאראנזא האט פארראטען קאראנזא'ן און האט זיך אנגעשלאסען אן גענעראל אברעגאן. די רעוואלוציאן איז געווען ערפאלגרייך און גענעראל אברעגאן, וועלכער איז איצט דער דיקטאטאר פון מעקסיקא וועט, ווי עס ווייזט אויס, זיין דער נעקסטער פרעזידענט וועמענס עלעקשאן עס וועט פארקומען נעקסטען דזשולאי. דערווייל וועט דער מעקסיקאנער קאנגרעס ערוועהלען א פראוויזיאנאל פרעזידענט וועלכער וועט זיין א. דע'לא הוערטא, דער גאווערנאר פון סאנארא, פון וואנען די רעוואלוציע געגען קאראנזא האט זיך אנגעפאנגען.

עס איז קיין צווייפעל ניטא אז די „רעוואלוציאן" איז אין גאנצען אונטערגעשטיצט געווארען פון אויסלענדישע קאפיטאליסטען. דער נאציאנאלער פארבאנד פאר דער פארטיידיגונג פון אמעריקאנער רעכטע אין מעקסיקא, וועלכער איז ארגאניזירט געווארען יאנואר, 1919 און וועלכער איז געפיהרט געווארען פון אזעלכע פירמען ווי דזש. פ. מארגאן, סטאנדארד אויל, פעלפס־דאדזש, א. אז. וו., האט שטענדיג אנגעפיהרט א קאמפיין פאר דער אומשטירצונג פון דער קאראנזא רעזשים. די געגנערשאפט געגען קאראנזא'ן איז ארויסגעוואקסען פון א גאנצע רייהע פון רעפארמען, וועלכע זיינען באטראכט געווארען אלס „שעדליך צו אויסלענדישע און הויפטזעכליך צו אמעריקאנער קאפיטאליסטישע אינטערעסען. פארשווערונגען און אינטריגעס האבען זיך אנגעפאנגען געגען דער מעקסיקאנער רעגירונג.

קאראנזא איז ערוועהלט געווארען אלס דער ערשטער קאנסטיטוציאנעלער פרעזידענט פון מעקסיקא דעם 11טען מארטש, 1917. ער האט אין אלגעמיין נאכגעפאלגט אן אנטי־מיליטערישע, ליבעראלע פאליסי. ער האט געזוכט, ניט אלע מאל מיט ערפאלג, צו האלטען מעקסיקא פאר די מעקסיקאנער און ניט פאר וואל סטריט. דערפאר האט אמעריקא געזוכט דורך פארשיעדענע מיטלען צו ברענגען מעקסיקא אין א צושטאנד פון כאאס און אונארדנונג און געבען דער אמעריקאנער רעגירונג א טשאנס „צו אויפבויען א שטארקע רעגירונג". דער מארד פון קאראנזא, די איצטיגע רעוואלוציע, נוצט דער פרעסע אלס א שלאגענדער באווייז, אז מעקסיקא דארף אמעריקאנער הילף — אז מעקסיקא איז אונפעהיג זיך צו רעגירען. א חוץ פארפיריא דיאז, וועלכער האט רעגיערט איבער מעקסיקא דרייסיג יאהר, האט זיך דורך די לעצטע הונדערט יאהר געביטען דער פאליטישער לעבען פון דער רעגירונג אין מעקסיקא כמעט יעדען יאהר. דער פאליטישער לעבען פון מעקסיקא איז קארופטירט. כאאס איז א נאציאנאלע מגפה אין מעקסיקא. די ברייטע מאסען ווייסען פון דעם, אבער זיי זיינען פאליטיש ניט ענטוויקעלט און האבען קיינע מיטלען ניט צו קעמפען קעגען זייערע רעגירער. אזוי נאך ווענגער ווי די אמעריקאנער מאסען קעגען זייערע רעגיערער.

אמעריקאנער קאפיטאליסטען זיינען שטארק פאראינטערעסירט אין אנהאלטען דעם כאאס אין מעקסיקא, אין פארשפרייטען אינטריגעס און דעמאראליזאציאן כדי זיי זאלען קענען אנהאלטען זייער קאנטראל איבער די רייכע אויל־קוואלען אין מעקסיקא. די אויל מאגנאטען אויף וואל סטריט זיינען באריים אויפצואפפערן דעם גאנצען מעקסיקאנער פאלק און דעם אמעריקאנער פאלק פאר די אויל, וועלכע איז זיי אזוי נויטיג פאר קריגען די איבערהאנד אין דעם געיעג נאך וועלט־מארק. די איצטיגע רעוואלוציע מיט אברעגאן אויף דער שפיצע ווייזט אויס צו זיין געפיהרט און ארגאנזשירט געווארען אויף וואל סטריט. אברעגאן זאגט צו וואל סטריט, אז ער וועט ערפילען וואס מען ערווארטעט פון איהם. אבער עס איז ווייט פון זיכער אז דאס איז דער לעצטער קאפיטעל פון דער מעקסיקאנער רעוואלוציע. די נייעס וועלכע מיר קריגען איז פראפאגאנדע, געשאפען געווארען ביי אגענטען פון וואל סטריט. די לאגע איז איינגעהילט אין געהיימניס.

די לייבאר פארטי אין ניו יארק.

די סענטראל פעדערייטעד יוניאן אין ניו יארק האט איהרע מיטינגען יעדען פרייטאג אווענט. מיט איבער א יאהר צוריק האט די ס. פ. י. געגרינדעט א לייבאר פארטי, און זיי האבען געמאכט פארבינדונגען אריינצוווארפען זיך אין קאמפיין פאר פרעזידענט. ווי באוואוסט האט דער עקזעקוטיוו קאונסיל פון דער אמעריקאן פעדערעישאן אוו לייבאר אויפגעפאדערט אלע יוניאנס אנצונעמען די „אונפארטייאישע" פאליטיק פון באשטראפען דעם שונא און באלוינען פריינד. עס זיינען געווען צוויי שטרעמונגען אין דער א. פ. אף ל. גאמפערס' פאליסי פון „אונפארטייאישקייט" און די לייבאר פארטי. אין דער ניו יארקער סענטראל פעדערייטעד יוניאן, פארשטעהט זיך, האבען זיך געפונען פילע פאליטישענס וועלכע זיינען געווען איינשטימיג מיט גאמפערס'ן, וועלכע זיינען פון טעמעני האל אבער וועלכע האבען פאר א געוויסע צייט געשוויגען צווישען זיי געפינען זיך אזעלכע ווי דזשיימס פ. האללאנד, פיטער דזש. ברידי, דזשארדזש וו. בעורי, פון דער פרעססמענס יוניאן, און עטליכע אנדערע. זיי האבען אלעמאל געווארט אויף א גינסטיגען מאמענט ווען זיי זאלען קענען קריגען קאנטראל פון דער מאשין פון דער ס. פ. י. דעם מאמענט האבען זיי אויסגעקליבען פרייטאג, דעם 21טען מאי, ווען די ס. פ. י. האט איהרע רעגעלען מיטינג. געקומען זיינען זיי צום מיטינג מיט א באנדע „יוניאן לייט" וועלכע מען האט צום ערשטען מאל געזעהן ביים מיטינג. זיי האבען מיט געוואלד גענומען קאנטראל פון מיטינג און מען איז צוגעגאנגען צום ארדער פון ביזנעס. די הויפט פראגע איז געווען די פאליטיק פון דער ס. פ. י. מען האט געבראכט די פראגע פון א לייבאר פארטי צום אפשטימונג. און מיט 110 שטימען געגען 40 איז די לייבאר פארטי נידערגעשטימט געווארען. דער רעאקציאנערער עלעמענט האט געהאט א זיעג. די „אונפארטייאישע" פאליטיק פון באלוינען פריינד און באשטראפען פיינד האט טריאומפירט. די ס. פ. י. פאליטישענס האבען זיך באנוצט מיט דירעקטע אקציאן פון זעהר א ברוטאלען סארט צו עררייכען זייערע פאליטישע צוועקען. די וועלכע האבען פארטיידיגט די לייבאר פארטי — אברהם לעפקאוויץ און עדווארד האנא האט מען געסטראשעט מיט'ן טויט, אנדערע האט מען געסטראשעט ארויסצוווארפען פון פענסטער. מען האט מאביליזירט א גרויסע מאיאריטעט צו שטימען געגען א לייבאר פארטי, און אזוי האט מען די לייבאר פארטי אויסגעמעקט, אם וועניגסטענס אפיציעל פון דער ניו יארקער ס. פ. י. דא ניט לאנג צוריק איז דאס זעלבע געטאן געווארען אין ניו דזשוירזי סטייט, און דער פראפעט וועלכער האט דארט געקעמפט געגען דער לייבאר פארטי איז געוועזען קווין. עס איז צו זעהן וואס דער רעאקציאנערער עלעמענט וועט טאן אין די סטייטס וואו די לייבאר פארטי איז נאך פארבליבען — אין דער וועסט. עס איז צווייפעלהאפט אויב זיי וועלען וואגען צו טאן דאס זעלבע אין שיקאגא, וואו עס איז א באוועגונג, און אין וועלכער די ברייטע מאסען נעמען א טיכטיגען אנטייל. אין ניו יארק איז אזא קו־דעטא מעגליך געווען ווייל די לייבאר פארטי האט געהאט זעהר א בלייכע עקזיסטענץ. די ברייטע מאסען האבען דערפון ניט געוואוסט. עס האט עקזיסטירט אין נאמען.

דער פאקט אליין, אז א גרופע פאליטישענס קענען קומען צו א מיטינג און אין גאנצען נידערשטימען א באוועגונג, איז זעהר א טרויעריגער קאמענטאר. אויף דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג. אנשטאט וואס מאנכע האבען געהאפט אז די לייבאר פארטי וועט אין קומענדען קאמפיין קענען ארבייטען האנט אין האנט מיט דער סאציאליסטישער פארטיי, וועלכע האט פאר דעם צוועק פארוואסערט איהר פראגראם, איז דא גאר א באוועגונג צוריק צו דער רעפובליקאנער און דעמאקראטישע פארטייען. די איינציגע האפענונג איז, אז דאס איז א באוועגונג פון איינצעלנע פאליטישענס. די ברייטע מאסען, רענק און פייל, וועלען מוזען איינזעהן אז זיי זיינען זייערע שונאים אויף דעם פאליטישען פעלד. די סאציאליסטישע פארטיי האט דא אן אויסערגעוועהנליכע געלעגענהייט צו ווערען די פארטיי פון די ארבייטער.

גאווערנאר סמיטה וועטאאירט די לאסק בילס.

די לאנגע רייהע פון בילס, וועלכע ספיקער סוויט און די לאסק קאמיטע האבען פארפאסט, און וועלכע ביידע הייזער פון אלבאניער לעדזשיסלייטשור האבען אנגענומען איז וועטאאירט געווארען ביי גאווערנאר סמיטה. צווישען די בילס געפינט זיך דער זאגענאנטער וואלטערס־פעאראן ביל, וועלכע וואלט אויסשליסען די סאציאליסטישע פארטיי פון אנטייל נעהמען אין דעם פאליטישען לעבען פון סטייט. דער לאסק־מארטען ביל, וועלכער האט געזוכט אפצושאפען די רענד סקול און אנדערע ראדיקאלע סקולס איז אויך וועטאאירט געווארען פון גאווערנאר. נאך א וויכטיגער ביל וועלכען דער גאווערנאר האט פארווארפען איז דער וואס האט פארגעשלאגען „לאיאלטי" עקזאמענס פאר לעהרער. יעדע פון די בילס איז געציעלט געווארען צו רויבען פון אמעריקאנער פאלק די עלעמענטארסטע פרייהייטען. ווען די בילס וואלטען אנגענומען געווארען וואלט קיין אנדער אויסוועג ניט געווען ווי אנצופיהרען די אקטיוויטעטען אין געהיים — אקוראט ווי אין די אמאליגע צייטען אין רוסלאנד.

די ענערגישע באוועגונג פון די ארבייטער יוניאנס און פארשידענע איינצעלנע פראמינענטע ליבעראלען און די סאציאליסטישע פארטיי אין ניו יארק סטייט געגען די בילס האט אהן צווייפעל געהאט א טיפען איינדרוק אויף גאווערנאר סמיטה. זינט לאסק און קא. האבען אנגעהויבען פאבריצירען זייער געזעץ־געבענדע בילס האט זיך אנגעפאנגען א ווירקזאמע טעטיגקייט, וועלכע האט געהאט איהר געוויכטיגען איינדרוק אויף דעם גאווערנאר, אבער ניט אויף די געזעצגעבער אליין. עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער פארלאמענט אין אלבאני איז געבליבען טויב צו די אויפפאדערונג פון פאלק, בעת דער גאווערנאר האט געענטפערט צו דער שטימע פון די ארגאניזירטע ארבייטער אין דעם סטייט.

עס איז אהן צווייפעל א צייכען, אז די היסטערישע רעאקציע האלט ביים פארשווינדען ווען גאווערנאר סמיטה האט געהאט דעם מוט צו וועטאאירען די לאסק בילס. עס איז אמת אז סמיטה און סוויט באלאנגען צו פארשידענע פאליטישע פארטייען און ביידע זוכען צו שלאגען פאליטישען קאפיטאל פון יעדער זאך. אבער אין אונטערדריקען דעם פרייען געדאנק זיינען ביידע פארטייען, די רעפובליקאנער און די דעמאקראטען, געווען פאראייניגט. דער פאקט אז אזא געניטען פאליטיקער ווי סמיטה וואגט ארויסצוגעהן געגען דעם געיעג נאך סאציאליסטען און ראדיקאלען און ערקלערען זיך פאר יענע קאנסטיטוציאנעלע רעכטע, וועלכע זיינען פארגעסען געווארען דא אין לאנד פאר די לעצטע פאר יאהר. אין א סטייטמענט וועלכע גאווערנאר סמיטה האט ארויסגעגעבען נאכדעם ווי ער האט וועטאאירט די בילס האט ער שטארק אטאקירט די ווילדע, היסטערישע רעאקציע אין וועלכע די לאסקערס האבען זיך אריינגעלאזען, און ער האט פארטיידיגט די רעכט פון פרייע פרעסע און רעדע. ער האט ערקלערט, אז דאס איז דער ווירקזאמסטער מיטעל צו קעמפען קעגען סאציאליסטען. מען מוז ניט פארגעסען אז סמיטה איז א הייסער פארטיידיגער פון דער איצטיגער ארדנונג און צו יעדער צייט וועט ער קעמפען געגען סאציאליסטען. נאר זיינע מעטאדען זיינען פארנינפטיגע און ניט די פאר'שכור'טע פאליטיק פון סוויט און די לאסקערס.

גאמפערס קעגען קאנגרעס.

אין דעם אפיציעלען ארגאן פון דער אמעריקאן פעדערייישאן אף לייבאר, די „אמעריקאן פעדערייששאניסט" פאר דזשון איז דא אן ארטיקעל פון סאמיועל גאמפערס. דער ארטיקעל איז געווען איבערגעדרוקט אין אלע צייטונגען פון לאנד— אויף דער ערשטער פיידזש. די טעמא פון ארטיקעל איז: „מען מוז דעם קאנגרעס אומשטירצען". מיט עטליכע וואכען צוריק האט גאמפערס ארויסגעגעבען אן עהנליכען סטייטמענט וועגען קאנגרעס. ער האט אין יענעם סטייטמענט א נאמען געגעבען דעם קאנגרעס — א „ניין, ניין קאנגרעס". אין דעם ארטיקעל ווידערהאלט גאמפערס זיין שטעלונג צום קאנגרעס — אז עס איז אונקאמפעטענט, אז עס האט ניט געטאן די פליכט, אז עס האט ערלויבט פראפיטירונג און רויבעריי אויף די ארבייטער, און אזוי ווייטער. גאמפערס האט אויך אטאקירט פאלמער'ען. עס איז ניט נאר אן אלגעמיינע באשולדיגונג געגען פאלמער'ען און געגען דעם קאנגרעס, נאר ער ווייזט אן ספעציפישע פאקטען פון אונגעהייערע פראפיטען. ער ווייזט אן די אונגערעכטיגקייטען וועלכע זיינען באגאנגען געווארען געגען די ארבייטער און רופט פאר דעם איבערקעהר פון קאנגרעס.

די שארפע אטאקע געגען קאנגרעס איז א פארדינטע. די פאקטען און באשולדיגונגען וואס גאמפערס בריינגט קענען ניט דיספוטירט ווערען. זיי זיינען אמת'ע. אבער די שליסע וועלכע ער דרינגט דערפון זיינען ווייט פון צו זיין באגרינדעטע. אלס א לאגישען שלוס פון דער איצטיגער פאליטישער לאגע קומט גאמפערס צו זיין אלטען סלאגאן: „די פיינד מוז מען באשטראפען; די פריינד מוז מען באלוינען". אלס אן אויסוועג פון דער איצטיגער לאגע מוזען די ארבייטער נאכפאלגען די אלטע פארשימעלטע פאליטישע טאקטיק פון ארבייטען פאר די הערשענדע פארטייען, פאר בעטלען פון די רעפובליקאנער און דעמאקראטען צוזאמען. עס פארשטעהט זיך, אז די קאנדידאטען פון די הערשענדע פאליטישע פארטייען וועלען צוזאגען אזוי ווי זיי האבען צוגעזאגט אין דער פארגאנגענהייט — און זיי וועלען ערפילען פונקט אזוי ווי זיי האבען עס געטאן ביז אהער.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126
B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor
A. BAROFF, Sec'y-Treas. — H. LIEBERMAN, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, $1.00 per year.
VOL. II. No. 22. New York, Friday, May 28, 1920.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Accepting for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

פון א סטעף רעפארטער.

אין דער „פרייער ארבייטער שטימע" פון 8טען מאי איז ערשיענען א פאר עדיטאריעלע נאטיצען, איבער די צוויי קאנווענשאנס, פון אונזער אינטערנעשאנאל און פון דער אמאלגאמייטער. ועגען איין נאטיץ בעט זיך צו זאגען א פאר ווערטער, און אויך טאקע א פאר הארבע ווערטער. אבער לאמיר אפריהער דא איבערגעבען די נאטיצען. אט זיינען זיי:

„די צוויי ריזען פון דער נאדעל-אינדוסטריע — די אינטערנעשאנאל פון די ארבייטער ביי פרויען-קליידער און די אמאלגעמייטער פון די ארבייטער ביי מענער-קליידער—האבען אויך די לעצטע קאנווענשאנס באשלאסען ארייצונעהמען אין זייערע ארגאניזאציעס אלע צווייגען פון דער נאדעל-אינדוסטריע און זיך פאראייניגען אין איין פארבאנד. די פארבונדעטע ארגאניזאציעס דארפען לויט דעם באשלוס בלייבען זעלבסטשטענדיג אין זייערע אינערליכע אנגעלעגענהייטען און נאר האנדלען אינאייניגס אין פראגען פון אלגעמיינער וויכטיגקייט פאר דער גאנצער אינדוסטריע. די אינטערנעשאנאל האט אויך געשטימט אנצושליסען זיך אין דעם אלוועלטליכען פא-באנד פון די שניידער יוניאנס פון אלע לענדער, און האט דערמיט אויסגעדריקט איהר געפיהל פון סאלידאריטעט מיט איהרע שוועסטער און ברידער פון דיזעלבע פאכען איבער דער גאנצער וועלט. — דאס אלעס איז, פארשטעהט זיך, זעהר ערהאבען, זעהר ניצליך און זעהר וויכטיג פאר דעם עקאנאמישען מצב פון דעם אלגעמיינעם שניידער-פאך; און עס קאן קיין צווייפעל ניט זיין, אז מיט זייערע פאראייניגטע כחות וועלען זיי ניט נאר אנהאלטען זייערע געוואונענע פאזיציעס אין קאמף מיט די באסעס פון דער אינדוסטריע, נאר וועלען אויך געווינען נייע זיעגען פאר א בעסערען און מענשליכען לעבען."

אזוי ווייט, אזוי גוט. אבער ווי עס ווייזט אויס, איז דער נייער רעדאקטאר פון דער „פרייע ארבייטער שטימע", דר. מעריסאן ניט קיין פארגינער און גלייך אין זיין צווייטען נאטיץ גיט ער א בוכטש די צוויי קאנווענשאנס וועלכע ער האט אין ערשטען נאטיץ אזוי שעהן געלויבט. וואלט ער כאטש דערקלעהרען ווארום ער טוט עס, ווער גיט דעם גרונד דערפאר, וואלט נאך געוועזען צו דערלויידען. דאס, אפנים, געפינט ער ניט פאר נויטיג צו טאן; ער לאזט איבער פאר'ן עולם זיך אליין אנצושטויסען. אבער די יענגע וואס האבען ווירקליך נאכגעפאלגט וואס ס'איז פארגעקומען אויף אונזער קאנווענשאן אין שיקאגא, מוזען, איבערלעזענדיג דעם צווייטען נאטיץ, הויבען די אקסעל און פרעגען: פאראוואס קומט עס אונז?

אט איז דער נאטיץ ווי ער שטעהט און געהט:

„דער פיהלט זיך א געוויסע ענטוישונג מיט די זאנסט ערפאלגרייכע פארהאנדלונגען פון די צוויי קאנווענשאנס. הונדערטער טויזענדע פאראייניגטע שניידער זיינען א גרויסער און וויכטיגער טייל פון דער באפעלקערונג פון לאנד, און אלס אזעלכער זיינען זיי מעהרער ווי שניידער, וואס רעכענען זיך מיט זייערע באסעס און טאלערס און שטונדען; זיי ווערען דורך זייער צאהל אויך א פאקטאר אין פאליטישען לעבען פון לאנד, אויף וועלכע זיי קאנען און זאלען רעאגירען. אין דעם פרט אבער האבען זיי זיך לוידער ניט געשטעלט אויף דער געהעריגער הויך, וועלכע מען האט געמעגט פון זיי דערווארטען. די פיהרער אין דער גרעסטער טייל פון דער מיטגלידערשאפט פון די ביידע פארבאנדען זיינען פראגרעסיוו אין זייערע פאליטישע איבערצייגונגען. די צייט, וועלכע מיר לעבען איצט דורך, איז זעהר אן אומרוהיגע. די ווילדע וועלט-מלחמה האט איהר ארויסגעזעצט פון איהר גלייכגעוויכט. רעקאנסטרוקציע איז דער וויכטיגסטער פונקט אויף דער היינטיגער טאגעס-ארדנונג. עס טראגען זיך ארום אין דער לופט אלעריליי סארטען פלענער, פון די גרעסטע און אוממעגליכסטע ביז די איבערפלעכליכסטע און קליין-קרעמערשע — וועלכע שטעלונג האבען אונזערע צוויי גרויסע קאנווענשאנס גענומען צו אט דער העכסט וויכטיגער פראגע פון רעקאנסטרוקציע? ווי אזוי האבען זיי רעאגירט אויף דער פאלישישער לאגע פון לאנד? וואו איז געבליבען דאס גרויסע ווארט, וואס זיי האבען געקאנט זאגען אין דער פראגע פון דעם איבערבוי פון אונזער געזעלשאפטליכען לעבען?"

קודם כל דארף מען דא אפטשעפען אונזער קאנווענשאן פון דער „אמאלגעמייטער" קאנווענשאן, וועלכע דר. מעריסאן האט צוזאמענגעקייטעלט. מיר קאנען אויף זיך נעהמען די פולע פאראנטווארטליכקייט פאר די מעשים פון אונזער אייגענער קאנווענשאן, און זאל די „אמאלגאמייטער" ריידען פאר פאליטישען פרט געטאן.

וואס אנבעלאנגט אונזער אינטערנעשאנאל קאנווענשאן איז שווער זיך מישער צו זיין פון וואנען עס איז געקומען צו דר. מעריסאן אזא איינדרוק וואס זאל ביי איהם ארויסרופען „א געוויסע ענטוישונג מיט די זאנסט ערפאלגרייכע פארהאנדלונגען". און ווען מען לייענט נאך ווייטער אז אין דעם פרט פון פאליטישען לעבען האט זיך אונזער קאנווענשאן „לוידער ניט געשטעלט אויף דער געהעריגער הויך", מוז מען קומען צום שלוס אז דר. מעריסאן האט ניט נאכגעפאלגט אלע פארהאנדלונגען פון אונזער קאנווענשאן אין פארלויף פון די גאנצע צוויי וואכען וואס זי האט געדויערט. האט דר. מעריסאן זיך גענומען די מיה איבערצולייענען דעם רעפארט צום קאנווענשאן פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד? איז ער באקאנט מיט די רעקאמענדאציעס וואס דער באארד האט געמאכט צו דער קאנווענשאן? האט ער נאכגעפאלגט אלע רעזאלוציעס וואס די קאנווענשאן האט אנגענומען?

עס גלויבט זיך קוים. עס איז זייער שווער מישער צו זיין ער זאל דאס האבען געטאן און דאך שרייבען זיין צווייטען נאטיץ.

וואס מיינט דר. מעריסאן ווען ער זאגט אז אין דעם פרט פון פאליטישען לעבען האט די קאנווענשאן זיך ניט געשטעלט „אויף דער געהעריגער הויך"? וואס האט ער ערווארטעט פון א טרייד יוניאן קאנווענשאן אין דעם פרט צו טאן, א חוץ דאס, וואס זי האט ווירקליך געטאן?

אט איז אין קורצען בלויז איינעגעס וואס אונזער קאנווענשאן האט אין דעם פרט געטאן.

זי האט געפאדערט פון דער רעגירונג אפצושאפען דעם עספיאנאזש געזעץ, און איינפיהרען צוריק אין לאנד פרייע פרעסע, פרייע רעדע און פרייע פארזאמלונגען.

זי האט פראטעסטירט וואס ראדיקאלע אימיגראנטען ווערען ארויסגעשיקט פון אמעריקא.

זי האט פארלאנגט אמנעסטיע פאר אלע פאליטישע ארעסטירטע אין אמעריקא און געגעבען 15 הונדערט דאלער אויף אנצופיהרען די אמנעסטיע באוועגונג.

זי האט פראטעסטירט געגען סטייט דעפארטמענט פאר ברעכען סטרייקס דורך אינדזשאנקשאנס.

זי האט זיך ערקלעהרט אין סימפאטיע מיט דער „אמעריקאן לייבאר פארטי", ווייל „די ארבייטער דארפען פיהרען זעלבסטשטענדיג זייער פאליטישען קאמף, פונקט ווי דעם עקאנאמישען."

זי האט מיט'ן גרעסטען ענטוזיאזום אינדארסירט דעם אלטען מארטירער, גענאסע דעבס, פאר פרעזידענט קאנדידאט פון דער סאציאליסטישער פארטיי און זיך פארפליכטעט צו העלפען זיין קאמפיין מאראליש און פינאנציעל.

זי האט זיך ווידער אמאל ערקלעהרט פאר פרייע אימיגראציע פון די פארוויסטעטע לענדער אין אייראפא.

זי האט מיט גרויס ענטוזיאזם פראטעסטירט געגען פאגראמען און אויפגעפאדערט דעם סטייט דעפארטמענט צו באנוצען זיין איינפלוס ... קיינע פאגראמען זאלען מעהר אין ערגעץ ניט פארקומען.

זי האט פראטעסטירט געגען די לאסק בילס אין דער אסעמבלי און אויפגעפאדערט דעם גאווערנאר פון ניו יארק סטייט זיי ניט אונטערצושרייבען.

זי האט פראטעסטירט געגען דעפארטירען אירישע רעוואלוציאנערען, וועלכע ווערען דא פארפאלגט פון אגענטען פון דער ענגלישער רעגירונג.

זי האט אויפגעפאדערט די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען ארונטערצונעהמען די בלאקאדע פון סאוויעט רוסלאנד און אנהויבען מיט איהר צו האנדלען.

זי האט אפילו ניט פארגעסען צו שיקען א דאנק דער „בריטיש לייבאר פארטי", פאר איהר דרוק אויף דער ענגלישער רעגירונג צו האלטען דעם פארשפרעכען און געבען דאס אידישע פאלק פאלעסטינא.

בעט זיך דא ניט אויסרופען: „יא, מיין ליעבכען, וואס ווילסטו נאך מעהר?"

אבער פאר דר. מעריסאן איז דאס נאך ניט גענוג. האט ער אפשר געוואלט די גאנצע אינטערנעשאנאל זאל ווערען א בראנטש פון דער סאציאליסטישער פארטיי? ארער, אפשר האט זי געדארפט גאר אוועקגעהן אין פאליטיקס פאר זיך אליין?

און דאס זעלביגע קאן מען אויך זאגען איבער דר. מעריסאנס אויסזעצונגען וועגען „רעקאנסטראקשאן" און וועגען דעם וואס ער פרעגט וואו ס'איז געבליבען „דאס גרויסע ווארט." דער אמת איז, דאס אונזער לעצטע קאנווענשאן האט געזאגט דאס גרעסטע ווארט, און האט זיך געשטעלט אויף דער העכסטער הויך, וואס א טרייד יוניאן קאנווענשאן האט זיך ווען עס איז געשטעלט. סיידען דר. מעריסאן רעכנט, אז די קאנווענשאן האט געדארפט דערקלערען אין אמעריקא די „דיקטאטור פון פראלעטאריאט און איבערנעהמען די גאנצע פראדוקציאן. אבער אין דעם קען ראך איהם קיינער ניט חושד זיין... מען קאן איהם אפילו ניט חושד זיין, אז ער

צייט-מעלאדיען

פון א. ל. וואלפסאן.

און ענדליך האט דער וועלטען-נאר פון שלאף ערוואכט!
אט דער וואס האט יאהרטויזענדע די וועלט געשפייזט,
געבויט, געאקערט און געזעעט,
געליטען דחקות, הונגער, נויט,
האט פלוצלונג זיך אליין דערקענט
און ווי פאר'כשופ'ט האבען זיך די הענט
געשלאסען אין א ברודער-בונד;
און טויזענד שטראהלען לייכטען איצט אין יעדער קאפ
וואו ערשט ניט לאנג נאך חושך, פינסטער איז געווען.

* * *

געשאלטען האט אמאל א גאט די מענשען-קינדער
און געזאגט:
מיט שווייס זאלט איהר דאס טעגליך ברויט ערווערבען
און טראגען אייער לעבענסלאסט,
ווי אטלאס טראגט אויף זיך די ערד;
א לאסט-טיער זאל דער מענש פארבלייבען,
ווי דער אקס אין פעלד, ווי אין געשפאן דאס פערד.
און לאנג, גאנץ לאנג האט מען די ארבייט
פאר א פלוך, א קללה נאר באטראכט.
דאך פלוצלונג האט א שטים א מעכטיגע ערשאלט:
ליכט זאל ווערען! און פארשוואונדען איז די נאכט.

* * *

די ריזען-האנד וואס האט דעם וועלטען-ראד געדרעהט
האט פלוצלונג אפגעשטעלט דעם ראד.
דער שקלאף וואס האט געקוסט דעם הערשער'ס רוט
האט אויפגעהערט א שקלאף צו זיין,

ער קריכט ניט מעהר אין טיעפען שטויב,
און בויגט שוין מעהר זיין רוקען ניט,
ער קוקט מיט שטאלץ אויף זיך
און זיינע אויסגעהארעוועטע הענט,
און פראקלאמירט זיך שטאלץ
אלס שעפער פון די אוצרות,
און פון פאבריקען, שעפער, טיפע מינען
מארשירען שטאלץ די מחנות און לעגיאנען,
און הויבען הויך די באנערס
און די זיעגעס פאהנען,
און זינגען אויס א פרייהייטס-ליעד,
מארשירענדיג מיט זייער שטאלצען גאנג.

* * *

און זיי, די מעכטיגע און רייכע,
די כהנים פון גאט מאמאן,
די גארניט טוער —
מיט צארטע, פוכקע, זאנפטע הענט,
וואס ווייסען נים פון ארבייט, און פון פראצע
און קענען נאר דאס לעבען פון געניוס,
זעהען אלץ און קענען נים באגרייפען,
און ווערען בלאס און בלייך פאר שרעק.
דערזעהענדיג די מחנות די ערוואכטע,
און פרעגען מיט א ציטער אין דער שטים:
„וואס איז געשעהן?!"
און עס ענטפערט די לעגענדע:
„עס איז אמאל א שקלאף געווען!"

עקאָנאָמישע שמועסען

פון א. בוקשטיין

אין פאריגען ארטיקעל האבען מיר באַשריבען דעם צושטאנד פון די נעיר רעזערווען אין אלטען באַנק־סיסטעם. די רעזערווען זיינען געווען קאנצענטרירט אין די 3 צענטראלע רעזערוו־שטעדט: ניו יארק, שיקאגא און סענט לואיס און מייסטענס אין וואל סטריט. אין א צייט פון א קריזיס, ווען די געשעפטס־וועלט האט זיך גענייטיגט אין „קעש" איז דער קעש געווען פארטאן אין די גרויסע בענק אין ספעקולאטיווע ווערט־פאפירען, וועלכע מען האט צוליעב דעם קריזיס שוין ניט געקענט פארקויפען אויפ'ן סטאק עקסטשיינדזש.

דאס אלטע בענק־סיסטעם האט אבער געהאט נאך א גרויסען חסרון, וועלכער האט זיך ארויסגעוויזען אפילו אין גוטע צייטען. דער חסרון איז געלעגען אין דעם אלטען פאפיר־געלד.

ווי מיר ווייסען האט יעדער „נעשאנאל בענק", דאס הייסט א באנק מיט א טשארטער פון וואשינגטאן, געהאט דאס רעכט ארויסצוגעבען איהר אייגען פאפיר־געלד אדער „נאטס", פאר די נאטס האט אבער גאראנטירט דעם עולם „אנקעל סעם". יעדער באנק וואס האט געוואלט ארויסגעבען אזעלכע „נאטס" האט באדארפט קויפען די „רעגירונגס באנדס", וועלכע האבען געהאט די „צירקולייישאן פריווילעדזש". דאס זיינען געווען „באנדס", וואס האבען געשטאמט נאך פון בירגערקריג און וואס האבען איינגעטראגען נאר 2% אינטערעסט. די „צירקולייישאן פריווילעדזש" איז באשטאנען אין דעם, וואס יעדער „נעשאנאל באנק" האט געמעגט און באדארפט דעפאנירען די „באנדס" מיט'ן „קאנטראלער אוו קארענסי" און ער האט איהר דערפאר געגעבען פאפיר־געלד פאר'ן ווערטה פון די באנדס.

דער ריוח פון די נעשאנאל בענק איז געווען א דאפעלטער: צוערשט האבען זיי באקומען די צוויי פראצענט ציזען פאר די באנדס און אינטערעסט פאר די „נאטס", מיט וועלכע זיי פלעגען מאכען פארשידענע בענק־אפעראציעס, הלוואות און דאס גלייכען.

דאס געזעץ אבער, וואס האט ערפונדען די „צירקולייישאן פריווילעדזש" האט אין זינען געהאט ניט קיין געזונטע בענק־פאליטיק און גוטעס פאפיר־געלד, נאר צו שאפען א מארק פאר רעגירונגס־באנדס און רעגירונגס הלוואות אין וועלכע „אנקעל סעם" האט זיך נאכ'ן בירגערקריג זעהר גענויטיגט.

א געזונטעס פאפיר־געלד איז אזוינס, וואס האט אונטער זיך א גאלד־רעזערוו, וועלכער איז אימשטאנד אויסצוקויפען דאס פאפיר, ווען עס ווערט פארלאנגט, דאס הייסט דאן, ווען דאס צוטרויען אין דעם פאפיר ווערט ערשיטערט.

ווייטער דארף א געזונטעס פאפיר־געלד זיין עלאסטיש, דאס הייסט, ווי א לאסטיק זיך קענען אויסציהען און אויסברייטען ווען מען פארלאנגט עס, ווען די געשעפטען דארפען געלד, און זיך צוזאמענציהען, ווען די ביזנעס דארפען ניט האבען קיין געלד און דאס „פאפיר" ווערט איבעריג דערמיט וואס עס ווערט ביליג און פרייזען שטייגען.

אויף דעם פרינציפ זיינען געווען געבויט אלע „פאפיר אישוס" אין אייראפא. דארט האט דאס „אישו רעכט" געהאט נאר די צענטראל באנק פון לאנד, די „בענק אוו ענגלאנד", צום ביישפיעל, די „דייטשע רייכסבאנק", די „בענק אוו פראנס", די רוסישע „נאסודארסטווענע באנק" א. א. וו.

די בענק פלעגען מיט דעם פאפיר־געלד טאן דיסקאונט אפעראציעס, דאס הייסט, דיסקאנטירען וועקסלען און אנדערע חובות, וואס פלעגען לויפען נאר 90 טעג. נאך די 90 טעג פלעגט דאס פאפיר־געלד זיך אומקעהרען צוריק אין באנק אריין. די דיסקאונט אפעראציעס פלעגען אויטאָמאטיש רעגולירען די „צירקולייישאן" פון פאפיר־געלד און עס מאכען עלאסטיש. דאס הייסט, דער מארק האט כסדר געטראגען אזוי פיעל פאפיר־געלד וויפיעל דער מסחר פון לאנד האט פארלאנגט און דערמיט האבען די פרייזען ניט געליטען, ווייל, ווי מיר האבען שוין באמערקט אין א פריהערדיגען ארטיקעל, הענגען די פרייזען אפ פון דעם קוואנטום געלד וואס צירקולירט אין לאנד: מעהר געלד, הייסט ביליגע געלד און ביליג געלד הייסט הויכע פרייזען. וועניגער און טייער געלד ברענגט, אומגעקעהרט, ביליגע פרייזען.

ביי אונז אבער איז דאס פאפיר־געלד געווען תמיד אונעלאסטיש און זיך קיין מאל נים גערעכענט מיט'ן באדארף פון דער געשעפטס־וועלט.

צוערשט האבען די בענק פארלאנגט פון „קאנטראלער אוו קורענסי", „נאטס" נאר דאן, ווען עס האט זיך זיי געלוינט. געלוינט האט זיך זיין דאן, צום ביישפיעל, ווען דער קורס פון די באנדס איז געשטאַנען „בעלא פאר" דאס הייסט, אונטער 100 דאלער א שטיק. דאן פלעגען זיי קויפען די „באנדס" און זיי פארזעצען ביים „קאנטראלער" פאר 100 דאלער אין „נאטס".

ווייטער, ווי מיר ווייסען, איז אמעריקא געווען דאס איינציגע לאנד, וואס האט געפיהרט געשעפט ניט אויף וועקסלען ווי אייראפא, נאר אויף בוך־קרעדיט. יעדער געשעפט שיקט נאך היינט ארויס די סחורות צו די קאסטיומערס אויף 30 טעג און פארשרייבט דאס בלויז אין זיינע ביכער. אין די קאנקשאנס זיינען ניט אזוי פליסיג ווי אויף א וועקסעל, וועלכער מוז געצאהלט ווערען צום טאג און שטונדע און אויב ניט ווערט ער פראטעסטירט. די אייראפעישע דיסקאונט אפעראציעס האבען זיך ביי אונז דערפאר ניט געקענט אנטוויקלען.

די בענק האבען אויף אזא אופן ניט געפיהרט די דיסקאונט אפעראציעס, וואס אייראפא האט און האבען ניט געהאט די מעגליכקייטען צו רעגולירען אויף אן עלאסטישען אופן דאס קוואנטום פון פאפיר־געלד אין צירקולאציע.

דער רעזולטאט דערפון איז געווען דאס, וואס די געשעפטס־וועלט האט געהאט, אדער צופיעל פאפיר־געלד אדער ווייניג. די „נאטס" וואס פלעגען ארויס ווערען פון די בענק פלעגען ניט קומען צוריק אויטאמאטיש" און זיך ארומדרעהען אין מארק. ווייטער איז דאס פאפיר־געלד געווען געדעקט ניט מיט גאלד, נאר מיט „באנדס", דאס הייסט, ווידער מיט פאפיר. די גאלד־רעזערוו פון 5%, וואס די נעשאנאל בענק האבען פאר דעם צוועק געמוזט האלטען אין „טרעושורי", דאס הייסט, דער 5 פראצענטיגער „רעדעמשען פאנד" איז ניט געווען קיין זיכערער משכון פאר דעם פאפיר.

די אידעע און צוועק פון פעדעראל רעזערוו אקט איז דערפאר געווען צו באזייטיגען אט די אלע חסרונות און אוועקשטעלען דאס אנארכיסטישע בענק־סיסטעם פון אמעריקא אויף אן אייראפעאישען פונדאמענט.

פאר דעם צוועק האט דער אקט געשאפען צוועלף פעדעראל רעזערוו בענק.

וואס־זשע איז אזוינס א פעדעראל רעזערוו בענק?

א פעדעראל רעזערוו בענק איז די בענק פון בענק. זי מאכט ניט קיין אפעראציעס מיט פריוואטע מענשען נאר מיט די בענק, וואס זיינען איהרע מעמבערס. א מעמבער פון א פעדעראל רעזערוו בענק מוז זיין יעדער „נעשאנאל בענק" פון דעמועלבען דיסטריקט און אויב זי וויל עס ניט זיין פארלירט זי איהר „טשארטער" און מוז אין פארלויף פון א יאהר ארויסגעהן פון ביזנעס.

א מעמבער קאן אבער זיין אויך יעדע סטייט בענק, דאס הייסט, יעדע באנק וואס עקזיסטירט אונטער א סטייט טשארטער און יעדער טראסט קאמפאני און פריוואטע באנק, זיי קענען ווערען מעמבערס אויב זיי ווילען, נייטען אבער קען מען זיי ניט.

דער קאפיטאל פון דער פעדעראל רעזערוו באנק איז געשאפען פון איהרע מעמבערס, וועלכע זיינען עס די סטאקהאלדערס פון דער באנק. יעדער מעמבער־בענק דארף סובסקרייבען צו דעם קאפיטאל 6% פון איהר אייגענעם קאפיטאל און „סורפלוס", פארמאגט א מעמבער א קאפיטאל און סורפלוס פון 100 מיליאן, צום ביישפיעל, דארף ער סובסקרייבען פאר 6 מיליאן שערס אין דער פעדעראל רעזערוו בענק. פון די 6% זיינען קיין היינט באַצאהלט געווארען נאר 3%. די איבעריגע 3% קענען געפאדערט ווערען, ווען דער פעדעראל רעזערוו באארד וועט עס געפינען פאר נויטיג.

יעדע פעדעראל רעזערוו בענק ווערט פארוואלטעט פון א באארד פון 9 דירעקטארען. פון די 9 דירעקטארען זיינען 6 אויסגעוועהלט פון די סטאק האלדערס, ד. ה., פון די מעמבער־בענק און 3 זיינען באַשטימט פון פעדעראל רעזערוו באארד וואס זיצט אין וואשינגטאן און איז א רעגירונגס אינסטיטושאן. די 3 מאכען עס אויס דעם קלאס „סי" דירעקטארס און איינער פון זיי איז דער טשערמאן פון דער פארוואלטונג און צו גלייך דער פעדעראל רעזערוו „איידושענט". די איבעריגע 6 דירעקטארען, וועלכע ווערען געוועהלט פון די מעמבער־בענק צוטיילען זיך אויך אין צוויי קלאסען — צו 3 אין א קלאס. קלאס „איי", וואס באשטעהט פון געניטע באַנקירען, דאס הייסט, מענשען וואס זיינען טעכניש באקאנט מיט'ן בענק־וועזען און קלאס „בי", וואס מוז באשטעהן פון ביזנעס־לייט, אדער פארמערס, וואס לעבען און טוען ביזנעס אין דעמועלבינען רעזערוו דיסטריקט.

די צוועלף בענק ווערען ווייטער פאראייניגט אין איין סיסטעם דורך דעם פעדעראל רעזערוו באארד, וואס זיצט אין וואשינגטאן און וואס באשטעהט פון 7 מיטגליעדער. איינער איז דער „סעקרעטערי אוו טרעושורי", דער צווייטער איז דער „קאנטראלער אוו קארענסי" און די איבעריגע 5 זיינען אפאינטעט פון פרעזידענט אויף 10 יאהר יעדערער מיט דער צושטימונג פון סענאט. קיינער פון די 5 טאר ניט זיין באטייליגט אין קיין בענק אלס דירעקטאר, סטאק האלדער א. ד. ג.

ווי אזוי אבער דאס נייע סיסטעם ווירקט און ווי אזוי עס האט אויסגעבעסערט אלע פעהלער פון אלטען סיסטעם וועלען מיר באשרייבען אין נעקסטען און לעצטען ארטיקעל.

וואס דער „פארווערטס" זאגט וועגען דעם זומער־פלאץ פון לאקאל 25?

די אידישע ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא קען שטאלצירען מיט פיעלע וויכטיגע אויפטועכצען און נייע אונטערנעהמונגען, וועלכע געהען ארויס פון די ענגערע ראמען פון טרייד־יוניאניזם, אבער פיעלייכט די שעהנסטע און הערליכסטע פון זיי איז די „יוניטי הויז", דער זומער־פלאץ פון דער וויסט מייקערס יוניאן פון ניו יארק.

נאך א שווערע, פארצווייפעלטען דזשענעראל סטרייק, וועלכער האט געדויערט כמעט 3 חדשים און האט אפּגעקאסט א האלבען מיליאן דאלאר, האט די וויסט מייקערס יוניאן דאך געפונען גענוג מוט, גענוג געוואגטקייט צו קויפען אן אייגענע זומער־היים פאר איהרע מיטגליעדער. נישט קוקענדיג אויף דעם וואס די טרעושורי פון דער יוניאן איז געווען לעדיג, האט זיך דער יוניאן דאך איינגעגעבען, מיט דער פריינדליכער הילף פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט װאירקערס יוניאן, פון וועלכע די וויסט מאכער יוניאן איז א טייל, איינצוצאהלען די ערשטע סומע און אריינטרעטען אין באזיץ פון דעם פרעכטיגען מאיאנטעק אין די בלויע בערג פון פענסילווייניא.

די וויסט מאכער האבען זייער זומער־פלאץ א נאמען געגעבען „יוניטי הויז", די הויז פון אחדות, אבער אין דער אמת'ען איז דאס מעהר ווי א הויז — ס'איז א גאנצע שטעדטעל. דער פלאץ פארנעהמט 700 אקער לאנד, פארמאגט א לייק פון 83 אקער, א פאר הונדערט אקער וואלד, צוועלף שעהנע, געשמאקפולע זומער קאטעדזשעס, וועלכע ענטהאלטען גענוג פלאץ פאר 300 געסט מיט אמאל. די קאטעדזשעס האבען אלע מאדערנע איינריכטונגען — עלעקטרישע באלייכטונג, טעלעפאנען, לויפענדע הייסע און קאלטע וואסער א. ז. וו. אין איינעם פון די קאטעדזשעס וואס איז כמעט אזוי גרויס ווי אן אפארטמענט הויז, געפינט זיך א גרויסער עס־זאל און א פארוויילונגס־צימער. אלעס איז איינגעריכטעט אויף דעם מאדערנסטען אופן.

און איהר פראכט, און דער כשופדיגער שעהנקייט פון די וואונדערבארע לאנדשאפטען דערמאנט אייך די „יוניטי הויז" אן די מאיאנטקעס פון די ענגלישע אריסטאקראטען. דאס אויג ווייסט ניט אויף וואס פריהער זיך אפּצושטעלען — צו אויף דער בוואלדיגער ווילבערנער אזערע, צי אויף דער קונסטפולער ארכיטעקטור פון די קאטעדזשעס, צי אויף די אטלעטישע פעלדער פאר טעניס, בייזבאל א. ז. וו., צי אויף די גרינע לאנקעס, צי אויף דעם ענדלאזען געדיכטען וואלד. עס איז שווער צו גלויבען, אז אזא מאיאנטעק איז דאס אייגענטום פון א אידישער ארבייטער יוניאן, פון א יוניאן פון אידישע ארבייטער מיידלעך. אבער איהר ווייסט, אז דאס איז א פאקט, און ניט ווילענדיג טראכט איהר וועגען דער צייט, ווען אלע אזעלכע גן עדן ווינקעלעך, אלע רייכטימער און מתנות פון דער נאטור, וועלען געהערען צו די וואס ארבייטען, צו די וואס בויען דעם לעבען.

די וויסט מאכער יוניאן האט געהאט פאר איהר צוועק צו באשאפען א רוהע־פלאץ פאר איהרע מיטגליעדער, וואו זיי זאלען קענען זיך אפרוהען פון דעם יאהר הארעוואניע אין די שעפער, וואו זיי זאלען קריגען נישט נאר גוטע שפייז און פרישע לופט, נאר אויך אן אנגענעהמע סביבה, אן עסטעטישע, גייסטיג־זויבערע, אינטעליגענטע אטמאספערע. און זי האט דעם דאזיגען צוועק דערגרייכט. די „יוניטי הויז" האט איצט א שם אלס דער שעהנסטער, באקוועמסטער, אריגינעלסטער זומער־פלאץ. צו די שעהנקייטען פון דער נאטור האבען די וויסט מאכערינס צוגעגעבען דעם חן פון זייער ראפינירטען געשמאק פון זייערע אידעאליסטישע שטרעבונגען און אינטעליגענטע נייגונגען, און עס האט זיך באקומען א ווירקליך אידעאלער, א ווירקליך וואונדערבארער אפרוה־פלאץ.

מען דארף דא קוים זאגען, אז קיין פראפיטען זוכט די יוניאן ניט צו מאכען פון דער „יוניטי הויז". אלעס וואס זי וויל איז, אז דער פלאץ זאל זיך אליין באצאהלען, אז מען זאל נישט דארפען צולעגען קיין געלד. פאר א יאהרען האט געקאסט בלויז דרייצעהן און א האלב דאלאר א וואך אין דער „יוניטי הויז" — א נישטיג קליינע סומע אין פארגלייך מיט די פרייזען וואס מען פארלאנגט אין די פריוואטע קאמערציעלע זומער־פלעצער. היי־יאהר, צוליעב דעם גוואלדיגען יקרות, איז די יוניאן געצוואונגען צו רעכענען עטוואס מעהר ווי פאר א יאהרען — 18 דאלאר א וואך. די חעכערונג איז געווארען נויטיג אויך צוליעב דעם וואס מען האט אנגעשטעלט א פראפעסיאנעלען מענעדזשער און א גרויסע צאהל ווייטערס. לעצטען זומער האבען אייניגע פון די געסט אליין געארבייט אלס ווייטערס, אבער עס איז באשלאסען געווארען אפצושאפען די דאזיגע סיסטעם און אנשטעלען פראפעסיאנעלע ווייטערס.

די „יוניטי הויז" וועט היי־יאהר עפענט ווערען דעם 12טען דזשון, און די יוניאן איז זעהר פארנומען מיט די נויטיגע פארברייטונגען פאר דער עפענונג. שוין צוויי וואכען אז אין אלע ברענטש אפיסעס פון דער יוניאן געהט אן רעדזשיסטריישאן פאר וואקיישאן אין דער יוניטי הויז. ביז דעם ערשטען דזשון וועלען אנגענומען ווערען בלויז מעמבערס פון דער וויסט מייקערס יוניאן, און דערנאך, אויב ס'וועט פארבלייבען פלאץ, וועלען אנגענומען ווערען אויך מיטגלידער פון אנדערע לאקאלס פון דער אינטערנעשאנאל.

לײדיעס טײלארס און קלאוק־מאכער

די לײדיס טײלארס יוניאן לאקאל 80 מאכט באקאנט, דאס דער סטרייק ביי מילגרים בראס. געהט נאך אן, טראץ דעם וואס קיין פיקעטס קענען נים געשיקט ווערען צוליעב אן ארדער פון קאורט. אלע ארבייטער ווערען געבעטען נים צו פרעגען פאר קיין ארבייט אין דעם אויבענדערמאנטען פלאץ.

היינט פאר'ן שלאף
נעהמט אן
עקס - לאקס!
און איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי נייגעבוירען.

קומט דער פארוואלטונג פון דער אסאסיאיישאן, וועלכע האט — אין געגענזאץ צו דער שמאל־קעפיגער און ענג־הערציגער טאקטיק פון דער אלטער „ווייסט און דרעס מאנופעקט. אסס'ן" — זיך תמיד געריכטעט מעהר מיט דעם יושר און לאגיק פון דער סיטואציע, איידער מיט דעם קאלטען בוכשטאב פונ'ם טעקסט... אזוי, למשל, האבען מיר אין איינינע פאלען אויסגעפיהרט, אז עטליכע פירמעס, וואס האבען אפען פארבראכען געגען די עלעמענטארע פרינציפען פונ'ם אגרימענט, זיינען שטראפירט געווארען מיט געלד־שטראפען, וועלכע זיינען אויסגעגעבען געווארען צו פארשיידענע צדקה־אנשטאלטען, אויף דער געמיינשאפטליכער באשטימונג פון דער יוניאן און דער אסאסיאיישאן, כאטש אינ'ם אגרימענט איז וועגען אזעלכע געלד־שטראפען גארנישט דערמאהנט.

אבער דעם העכסטען לויב פאר דער ערפאלגרייכער אנווענדבארקייט פון דעם דאזיגען אגרימענט קומט זיין פארפאסער — ב. שלעזינגער. ער האט אליין, „אהן א לאיער'ס הילף אדער עצה, דעם אגרימענט אויסגעארבייט, צונויפגעשטעלט און איהם אויסגעלאזט ארבייטען — און ער ארבייט אויסגעצייכענט...

ניט ווייניגער ערפאלגרייך איז פרעזידענט שלעזינגער'ס צווייטער אגרימענט, וואס ער האט אויסגעארבייט פאר אונז מיט אונזער „דזשאבבערס אסאסיאיישאן". די דאזיגע „דזשאבבערס אסאסיאיישאן" איז א גאנץ נייע קערפערשאפט אין דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע, און ווי די „דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן" איז זי אויך א דירעקטער פראדוקט פון אונזער גענעראל סטרייק. ענטשטאנען איז די דאזיגע „דזשאבבערס אסס'ן" אויף פאלגענדען אופן: אלס רעזולטאט פון אונזערע פריהער־דערמאהנטע אונטערזוכונגען פון די „אויסערליכע" פארבינדונגען פון יעדען מאנופעקטשורער, אינדעפענדענט אדער אסאסיאיישאן, וועלכע מיר האבען געמאכט איידער מיר האבען מיט דעם מאנופעקטשורער געזעטעלט, האבען מיר געהאט אויף אונזערע רעקארדס א פולע ליסט פון כמעט אלע „דזשאבבערס" אין אונזער אינדוסטריע. ביים צעטלען מיט די מאנופעקטשורערס האבען מיר זיי אנגעוויזען אויף די „דזשאבבערס" וואס זיינען ניט געווען געגען דעם, אז זייערע באשטעלונגען (ארדערס) זאלען געמאכט ווערען אין יוניאן־שעפער, און מיר האבען די מאנופעקטשורערס רעקאמענדירט צו ארבייטען אויסשליסליך פאר די יוניאן פריינדליכע „דזשאבבערס". פאר די אנדערע „דזשאבבערס" האט זיך אט די טאקטיק אונזערע, ס'פארשטעהט זיך, בכלל ניט געלוינט; זיי האבען איינגעזעהן, אז וואס ווייטער וועלען זיי האבען אלץ ווייניגער מאנופעקטשורערס ביי וועמען צו קריגען זייער ארבייט געמאכט, האבען זיי דעריבער באשלאסען באלד קומען צו א פארשטענדיגונג מיט דער יוניאן. נאר אנשטאט צו קומען איינציגווייז האבען זיי זיך ארגאניזירט אין אן אסאסיאיישאן, און האבען אלס אזעלכע אונטערגעשריבען אן אגרימענט מיט אונזער יוניאן. אינ'ם אגרימענט פארפליכטען זיי זיך צו געבען זייערע באשטעלונגען בלויז צו יוניאן־מאנופעקטשורערס; און אונזער פליכט איז צו זעהן, אז קיין נאן־יוניאן „דזשאבבער" זאל ניט קריגען קיין ארבייט געמאכט אין קיין איינעם פון אונזערע יוניאן־שעפער. דאס איז, נאטירליך, ניט דער איינציגער פונקט אין אונזער אגרימענט מיט דער „דזשאבבערס אסאסיאיישאן", אבער דאס איז דער וויכטיגסטער פונקט. דער צווייטער וויכטיגער פונקט, וועלכער איז ווערט דא דערמאהנט צו ווערען, איז די פארפליכטונג פונ'ם „דזשאבבער" צו האבען אויף זיך די פאראנטווארטליכקייט פאר די ווייידזשעס פון די ארבייטער פון דער פירמע, וועלכע ער באזארגט מיט ארבייט. דאס הייסט, אויב א וועלכער עס איז מאנופעקטשורער, וואס טוט ארבייט פאר א געוויסען „דזשאבבער", זאל — נים אויסגערעדט זאל זיין, ווי א זאך מאכט זיך — אנטרונען ווערען מיט די ווייידזשעס פון זיינע ארבייטער, איז דער „דזשאבבער" אין אזא פאל פאראנטווארטליך פאר זיין מאנופעקטשורער, און ער דארף די באטרעפענדע ארבייטער באצאהלען זייערע ווייידזשעס ביז א סענט. אויך די „דזשאבבערס אסאסיאיישאן" האט ביים אונטערשרייבען דעם אגרימענט איינגעלעגט א „קעש סעקיוריטי" פון צוואנציג טויזענט דאלער אלס פארזיכערונג פאר אן עהרענהאפטער אויספאלגונג פונ'ם אגרימענט. די דאזיגע „דזשאבבערס אסאסיאיישאן" באשטעהט פון ארום 75 מיטגליעדער, וועלכע שטעלען צו ארבייט צו ארום אכט־ציין הונדערט דרעס מאנופעקטשורערס.

דער „סעטלמענט" מיט אט די צוויי אסאסיאיישאנס, די „דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן" און די „דזשאבבערס אסס'ן", ווי אויך מיט די מייסטע „אינדעפענדענט" מאנופעקטשורערס, איז געווען כמעט געשלאסען ארום דער מיטע פונ'ם סטרייק. און ארום יענער צייט האט כמעט א העלפט פון אונזערע סטרייקער, ארום פופצעהן־טויזענט ארבייטער, שוין געהאט זיגרייך זיך צוריקגעקעהרט צו די שעפער. געבליבען אין סטרייק זיינען די ארבייטער פון די מעהר איינגעשפארטע „אינדעפענדענט" מאנופעקטשורערס, פון מעהרערע אפען־שאפ פירמעס, וועלכע האבען געהאלטען אין ארגאניזירט ווערען יעדען טאג, און — דערהויפט, פון דער הארצלאזער און הארטנעקיגער „ווייסט און דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן". געגען אט דער לעצטער האט זיך ערשט דעמאלט — א דאנק דער ווארימער שטיצע פון אונזערע צוריקגעקעהרטע זיגרייכע ברידער און שוועסטער — דער קאמפף ערנסט צופלאקערט.

בלינדע עקשנות געגען שכל און לאגיק.

עקשנות איז איינע פון יענע משוגעת'ן, וועלכע די געטער שיקען אן אויף דעם, וועמען זיי פארורטיילען צו פארניכטונג. די בלינדע משוגענע איינגעשפארטקייט פון דער „ווייסט און דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן" האט נאר אין ניכטען אנגעהויבען איהר פארניכטענדע ווירקונג געגען דער אסאסיאיישאן גופא. באלד נאכדעם, ווי די ערשטע גרופע מאנופעקטשורערס האט זיך פון איהר אפגעריסען, געגרינדעט א באזונדער אסאסיאיישאן, און געזעטעלט מיט דער יוניאן, האט די דאזיגע איינגעשפארטע „ווייסט און דרעס מאנופ. אסס'ן" אנגעהויבען שנעל צו פארלירען איהר פרעסטיזש ביי איהרע מיטגלידער. יעדען טאג האבען אלץ מעהר און מעהר פון איהרע מיטגלידער — און דווקא גרויסע און וויכטיגע מאנופעקטשורערס — פארלאזט זייער אסאסיאיישאן, און געקומען איינציגווייז צעטלען מיט דער יוניאן. דאס האט די פארוואלטונג פון דער דאזיגער אסאסיאיישאן, אויף וועמעס שפיץ עס זיינען געשטאנען די פארביסענסטע שונאים פון ארגאניזירטער ארבייטערשאפט, מאנופעקטשורערס וואס האבען געמאכט זייערע קאפיטאלען פונ'ם געמיינסטען סארט ארבייטער־עקספלואטאציע, און וואס זיינען דעריבער געווען מיט לייב און זעעל פאר א שטרענגען „אפען שאפ" סיסטעם אין דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע, — אט ווי האט דאס טאג־טעגליכע אפרייסען זיך פון אלץ מעהר פון זייערע חברים־מאנופעקטשורערס ממש אריינגעווארפען אין א היסטעריע; און, אום צו ראטעווען זייער זינקענדען פרעסטיזש אין דער אינדוסטריע און פארמיידען זייער אייגענעם צוזאמענברוך, האבען זיי, אנשטאט ארגומענטען, אנגעהויבען דורך דער פרעסע צו שיטען ולזולים און בלבולים אויף די קעפ פון די ארבייטער און פון זייערע פיהרער. זיי האבען גענומען מאכען קולות, אז „לייבאר" וויל מאנאפאליזירען די אינדוסטריע און איינפיהרען פאר'ן ארבייטער א לעבענס־חזקה אויף זיין „דזשאב", און אז די ארבייטער־ארגאניזאציעס זיינען „טראסטס", רחמנא לצלן, וועלכע מוזען פארפאלגט ווערען פונ'ם געזעץ, און ז. וו., א. ז. וו.

אבער אויך אט די לינקע טאקטיק זייערע האט ווי געהאלפען ווי דאס „אפשפרעכען א גוט־אויג". דער ליגען און אומזינען פון אט די אלע בייזע פארלוימדונגען איז פאר אלעמען קלאר געווארען פון פרעזידענט שלעזינגער'ס פאלגענדען און געלאסענעם ענטפער אין דער פרעס:

„די דרעס און ווייסט מאנופעקטשורערס אסס'ן האלט אין איין דרעהען א מוח וועגען א לעבענס־חזקה אויף דעם דזשאב, אלס איינע פון די פארערונגען פון דער יוניאן. מיר האבען ביי פארשידענע פריהעריגע געלעגענהייטען באוויזען די פאלשקייט און די גרונדלאזיגקייט פון דעם דאזיגען בלבול. עס וועט אבער ניט זיין איבעריג איינמאל פאר אלע מאל צו ברייננען דעם מת צו זיין קבורה, און זאלען די, וועלכע זיינען פאראינטערעסירט אין אונזער קאמף, וויסען אונזער ווירקליכע שטעלונג צו דער פראגע פון „ריסטשארדזש".

„מיר פארלאנגען ניט קיין באשטימטען טערמין פאר א דזשאב. מיר באשטרייטען ניט דאס רעכט פון דעם ארבייטס־געבער צו סעקען ארבייטער, מיר שטעהען אבער פאר דאס רעכט פון „רעוויו און דיסטשארדזש", אום ניט צו דערלאזען צו א הפקר'דיגען, אונגערעכטען אפזאגען ארבייטער פון דער ארבייט, וואס קען זיין פון א דיסקרימינירענדען כאראקטער. אונזער שטעלונג אין דער פראגע האט זיך ניט געביטען זייט די אנגענומענע פרינציפען אונטער דעם פראטאקאל־אגרימענט, וועלכער האט עקזיסטירט אין דער דרעס און ווייסט אינדוסטריע פאר פילע יאהרען.

„אום צו מאכען אט די „רעוויוס" עהרליך און אומפארטייאיש פאר ביידע צדדים, שלאגען מיר פאר, אז זיי זאלען אויסגעפיהרט ווערען פון א „באארד אוו רעוויו", וואס זאל באשטעהן פון איין יוניאן מיטגליעד, פון איין אסאסיאיישאן־מיטגליד און א דריטען, אן אמפייר. אום ניט צו דערלאזען צו קיין פארציהונג און אום צו פארזיכערן די צוריקברייננונג פון א ניכטען ארבייטער אין שאפ, וועלכער ווערט אימער צושטערט, ווען דאס רעכט פון סעקען ווערט מיסברויכט, שלאגען מיר פאר, אז אט די „רעוויוס" זאלען פארקומען אין דעם לויף פון 24 שטונדען נאכדעם, ווי די קלאגע איז אריינגעבראכט געווארען.

„מיר באהויפטען, אז עס איז די ערשטע פליכט פון אן ארבייטער־ארגאניזאציע צו געבען איהרע מיטגלידער א געוויסען גראד פון באשיצונג געגען די הפקרות פון באס. דאס איז, וואס מיר האבען געשטרעבט צו טאן אין דער פארגאנגענהייט, און דאס איז פאר וואס מיר קעמפען איצט פאר די 35 טויזענד פרויען, וועלכע זיינען באשעפטיגט אין דער דרעס און ווייסט אינדוסטריע אין ניו יארק. ווי ווייט דער צוועק אונזערער איז פון דער משוטשעלע פון „א לעבענס־דזשאב", וועלכען די באסעס אסס'ן האלט אין איין אויפשטעלען און אין איין צוקלאפען פאר איהר אייגענעם פארגעניגען, דאס וועט יעדער עהרליך־דענקענדער מענש גאנץ לייכט איינזעהן".

דער דאזיגער ענטפער שלעזינגער'ס האט — ווי מען קען פארשטעהן — דער אסאסיאיישאן קיין טובה ניט געטאן. די קלארע און דייטליכע ערקלערונג, וואס דער ענטפער גיט וועגען דער יוניאנס שטעלונג צו דער „דיסטשארדזש"־פראגע, האט געעפענט די אויגען פון פילע אומפארטייאישע מענשען, באקאנטע פערזאנען אינ'ם עפענטליכען לעבען, וועלכע האבען איצט שוין איינגעזעהן די אומגערעכטיגקייט פון דער אומגלומפערטער עקשנות'דיגער שטעלונג פון דער אסאסיאיישאן צו דער זעלבער פראגע. עס האט דעריבער זיך באלד אנגעהויבען א באוועגונג צווישען איינינע עפענטליכע פערזאנען צונויפצוברענגען ביידע צדדים צו א קאנפערענץ.

(פארטזעצונג פאלגט.)

מיטינג פון עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 25

א זיצונג פונ'ם עקז. באארד פון לאק. 25 ליידיס ווייסט און דרעסמייקערס יוניאן, איז אפגעהאלטען געווארען דינסטאג אווענט, דעם 18טען מאי, אין 16 וועסט 21טע סט. ברודער האכמאן טשערמאן.

בר. פיליפ רודיקאף, מעמבער פונ'ם עקז. באארד פונ'ם ברוקלינער בראנטש ווערט אויסגעשלאסען אלס מעמבער פון עקז. באארד פאר ניט אטענדען רעגעלמעסיג צו די מיטינגען פונ'ם עקז. באארד.

ברודער שעהנהאלץ שיקט אריין א צושריפט, אין וועלכען ער ציהט די אויפמערקזאמקייט פונ'ם עקז. באארד וועגען איינינע וויכטיגע פראגען בנוגע דעם פינאנץ דעפארטמענט, וואס ווערט פון דעם עקז. ב. פארהאנדעלט.

בר. נ. שעכטער ציהט די אויפמערקזאמקייט פונ'ם עקז. באארד וועגען עטליכע ברוקלינער שעפער. ער ערקלערט די איינצעלהייטען פון יעדער קייס באזונדער און עס ווערט באשלאסען דיזע קייסעס איבערצוגעבען צו בר. האכמאן, מענעדזשער פון דעם אינד. דעפארטמענט צו פארהאנדלען מיט פולמאכט.

עס ווערט פארגענומען די רעארגאניזיישאן פון די פארשידענע סטענדינג קאמיטעס פונ'ם עקז. ב. און די פאלגענדע מעמבערס ווערען ערוועהלט אין די פארשידענע קאמיטעס:

פינאנץ קאמיטע — י. עהרליך, ב. ראטשטיין, און י. פילווערבערג.

גריוועגס קאמיטע — ה. ווייסגלאס, מ. אבערשטיין, י. שווארץ, ד. קראוד, ד. קרופניק, ע. מינקוס און ה. טוירק.

עדיוקיישאנאל און ענטערטיינמענט קאמיטע — מ. עסענפעלד, א. מינקוס, ס. סאנדלער, ד. היימאן און ע. פאגיאן.

אפיעל קאמיטע — ס. גאלדבערג, מ. לאעוו, י. עהרליך, ב. ראטשטיין און ד. יארמאווסקי.

מעמבערשיפ קאמיטע — מ. קאטץ, ב. ראטשטיין, ה. ווייסגלאס, א. לופין און ה. אפרת.

אפיס קאמיטע — י. לייבאוויץ, א. לופין, ל. שאפירא, מ. לאעוו און א. מינקוס.

ארגאניזיישאן קאמיטע — א. פעקער, י. פאגיאן, ד. קרופניק, מ. קאץ, ד. טשערנוטשין, י. פארביאש און ל. שאפירא.

קאמיטע אן קאמוניקיישאנס און אויטסייד קאמיטעס — מ. ק. מאקאף, ס. פארבער און ד. היימאן.

עס ווערט באשלאסען דאס יעדע קאמיטע זאל ערוועהלען א טשערמאן און סעקרעטער, און ניט שפעטער ווי צו דעם נעקסטען מיטינג פונ'ם עקז. ב. זאל יעדע קאמיטע וועגען דעם באריכטען צום עקז. באארד.

שוועסטער דזשעני מאטיאס, ראוז העריס און סערעה קאמין, מעמבערס פון דער יוניטי האוז קאמיטע וואס זיינען ערוועהלט געווארען צו דעם לעצטען שאפ טשערמאנס מיטינג, באריכטען צום עקז. באארד פאלגענדעס: אזוי ווי צו דעם לעצטען שאפ טשערמאנס מיטינג זיינען די אויבענדערמאנטע דריי צוזאמען מיט שוועסטער אננא קראנהארדט און נאסי דזשוליצקיע ערוועהלט געווארען מעמבערס אין דער יוניטי האוז קאמיטע, צוזאמען מיט די צוויי מעמבערס פונ'ם עקז. באארד, שוועסטער מאטיאס איז ערוועהלט געווארען סעקרעטער פון דער קאמיטע און שוועסטער קאמין אלס טשערמאן פון דער קאמיטע. די קאמיטע באריכטעט ווייטער וועגען די אראנזשמענטס וואס זיי האבען געמאכט. די אפיציעלע עריפנונג פון די יוניטי הויז וועט געמאכט ווערען די וואך־ענד פון דעקאריישאן דעי, ד. ה. שבת, זונטאג און מאנטאג, דעם 29טען, 30טען און 31טען מאי. די עריפנונג פון יוניטי הויז פאר געסט פאר דעם זומער סיזאן וועט זיין דעם 12טען דזשון. אין אלגעמיין גיבען זיי א גענויען באריכט וועגען זייערע פארבעסערונגען פאר דער יוניטי הויז פאר דעם זומער סיזאן. זייער באריכט ווערט פארהאנדעלט און גוטגעהייסען.

די רולס און רעגולעישאנס קאמיטע ווערט אויפגעפאדערט פונ'ם עקז. באארד אריינצוברענגען צו דעם נעקסטען מיטינג פונ'ם עקז. באארד רעקאמענדאציעס וועגען די רעכטע און פונקציאנען פון יעדער סטענדינג קאמיטע. דערמיט האט זיך דער מיטינג געשלאסען.

י. שעהנהאלץ, סעקרעטער.

פארלאנגט מילדערע זאכען פון א רעוואלוציאנערען זין, טו וואס פארלאנגט ער אזוי פיעל פון אנדערע? וועלכען גרויסען ווערט זאגט ער דאס אין דער „פרייער ארבייטער שטימע”?

* * *

אין איין וועג וועלען מיר שוין דא איבערגעבען אן אויסצוג פון אן ארטיקעל וואס איז ערשיענען אין שיקאגא׳ער „אידישער קוריער” פון סאל פּויזנער, אונטער דער קעפּעלע „די צוויי קאנווענשאנס פון דער נאדעל אינדוסטריע”. דער „אידישער קוריער” פון שיקאגא איז ניט נאר קיין ארבייטער־פריינדליכע צייטונג און ס׳איז ווערטה איבערצוגעבען מאנכע שטעלען פון מר. פּויזנער׳ס אביעקטיווער באטראכטונג.

ער שרייבט צווישען אנדערעס:

„ערשט ניט לאנג צוריק, דאכט זיך, איז די נאדעל־אינדוסטריע אין אמעריקא געווען גערעכענט צווישען די ערגסטע אינדוסטריען פאר די ארבייטער מאסען; ערשט ניט לאנג צוריק איז א שניידער געווען א פארשאלטענע באשעפעניש, ניט צו גאט און ניט צו לייטען, און פאר אזא קורצע צייט האט זי אזוי שטארק פּראגרעסירט, אז זי ווערט איצט פאררעכענט צווישען די בעסט־ארגאניזירטע און בעסט־באצאהלטע אינדוסטריען אין אמעריקא, און דער שניידער איז געווארען דער „אריסטאקראט” פון די ארגאניזירטע ארבייטער.

וואס איז די אמת׳ע אורזאכע פון דעם קאלאסאלען וואוקס פון דער שניידער אינדוסטריע?

דער, וועלכער האט א באגריף פון דעם פריערדיגען מצב פון די שניידערס מיט עטליכע יאהר צוריק, און האט נאכגעפאלגט זייער וואונדערבארען וואוקסען, ביז זיי האבען ערריכט דעם איצטיגען לעבענס־ווערטען צושטאנד, דער מוז צוגעבען, אז עפּעס אן אויסערגעוועהנליכע קראפט האט זיי געהאלטען אין איין שטופּען פארווערטס.

ווען די שניידערס אין אמעריקא זאלען געווען אנפיהרען זייער ארגאניזאציאנס־טעטיגקייט אויף דעם אלטען אופן, וואלטען זיי ניט נאר ניט געפונען זיך אויף דעם יעצטיגען צושטאנד, נאר וואלטען אזא צושטאנד פיליכט קיינמאל ניט ערריכט.

דעם גרויסען ערפאלג האבען די שניידערס צו פארדאנקען דעם הויכען גייסט פון אידעאליזם און אפּפערוויליגקייט מיט וועלכע זייער ארגאניזאציאנס טעטיגקייט איז אנגעפיהרט געווארען.

מיר מוזען צוגעבען, ווילענדיג אדער ניט ווילענדיג, אז דיעזער אידעאליזם, אפּפערוויליגקייט און אמת׳ע ליעבע האט אריינגעבראכט דער אויסלענדישער עלעמענט, וועלכער איז אהן צווייפעל, געווען דער הערשענדער פאקטאר אין דעם טריאומפירענדען מארש פון די שניידער ארגאניזאציעס אין אמעריקא.

דיעזער עלעמענט איז געווען און איז איצט אויך דער אוואנגארד אין דער קאמפּפלוסטיגער, העלדישער ארבייטער ארמיי, וועלכע האלט איצט אם קאנווענשאנס, און באטראכט מיטלען און פּלענער ווי אזוי נאך צו פארבעסערן זייער לעבען, און ווי אזוי צו פארפעסטיגען זייערע ארגאניזאציעס.”

יא, אזוי איז דאס. דער אידעאליזם אין אונזערע ארגאניזאציעס האט זיך אזוי צעוואקסען, האט זיך אזוי אויסגעשפּרייט אין דער לייגנ און אין דער ברייט, אז ער מוז באמערקט ווערען פון אלעמען, אויסער פון מאנכע, וועלכע האלטען זיך פאר פריינד פון די אידישע יוניאנס און זייגען אין דער אמת׳ען ווייט דערפון.

קלאוקמאכער, זייט פארזיכטיג!

דער דזשאינט באארד פון דער קלאוק מאכער יוניאן אין מאנטרעאל, קענעדע, פיהרט אן א סטרייק געגען דער פירמע טאפּעט און דובראווסקי. די פירמע האט אנגעפאנגען געמאכט א לאק־אוט אויף די ארבייטער פון איהר שאפּ און געפּרופט איינפיהרען סאב־קאנטראקטינג. די יוניאן האט אויף דעם געענטפערט מיט א סטרייק.

די מאנופעקטשורערס אסס׳ן פון מאנטרעאל האט געפּרופט מאכען אן אויסגלייך. די פירמע האט אבער אין קיין פאל ניט געוואלט קומען צו א פארגלייך מיט דער יוניאן. די שטעלונג פון דער פירמע איז געווען אזוי ווילד, דאס די מאנופעקטשורערס אסס׳ן האט איהר דערפאר אויסגעשלאסען פון דער אסס׳ן.

איצט איז באקאנט געווארען דאס די פירמע טאפּעט און דובראווסקי, זוכט צו באקומען סקעבס אין ניו יארק און אין אנדערע שטעדט. זאלען די קלאוק מאכער זיין פארזיכטיג, ניט לאזען זיך פארפיהרען אין מאנטרעאל אלס סטרייק־ברעכער.

רעפּארט פון דער וועיסט און דרעס מאכער יוניאן צו דער 15טער קאנווענשאן פון דער א. ל. ג. וו. י.

פון י. שעהנהאלץ

(פארטזעצונג.)

די דאזיגע קאלאסאלע אונטערנעהמונג איז ביז גאר א הויכען גראד מעגליך געווען נאר א דאנק דער ברייטער, אפּפערנער האנד פון דער אינטערנעשאנאל און דער ברידערליכער הילף פון אנדערע לאקאלען, פאר וועלכע מיר האבען ניט גענוג ווערטער אויף אויסצודריקען ווי אונזער טיעפסטע אנערקענונג און הארציגסטע דאנקבארקייט. עס איז געווען אט די אומשעצבארע אויסערליכע הילף, וועלכע האט ארויסגערופען ביי אונזערע סטרייקער דעם פייערדיגען ענטוזיאזם פאר א קאמפּף ביז צו ענדע; פאר א קאמפּף, וואס האט זיך איינגעקריצט אין זכרון פון אלע ניו יארקער ארבייטער־פריינד און פיינד מיט זיינע מערקווירדיגע פּיקעט־דעמאנסטראציעס — דערהויפּט, די באריהמטע מאנטאגדיגע דעמאנסטראציעס, און מיט דעם זעלטענעם קוראזש, וואס אונזערע בראווע סטרייקער האבען ארויסגעוויזען ביז צום לעצטען טאג פון׳ם גרויסען קאמפּף. און אט דער קוראזש און ענטוזיאזם פון אונזערע סטרייקער, אויף וועלכע די באסעס האבען זיך גארניט גערעכנט, האט ענדליך אונז דערפיהרט צו דעם, צו וואס מיר האבען געשטרעבט, און פאר וואס מיר האבען אזוי ביטער געקעמפט.

וואס מיר האבען דורכ׳ן גענעראל סטרייק געוואונען.

אין ניט מעהר ווי א פּאר טעג ארום, נאכדעם ווי דער גענעראל סטרייק איז ארויסגערופען געווארען, האבען זיך שוין ארום א 800 אזוי גערופענע „אינדעפּענדענט” מאנופעקטשורערס געמעלדעט גרייט נאכצוגעבען אלע אונזערע פאדערונגען און צעטלען מיט דער יוניאן. באלד דערנאך איז געמעלדעט געווארען, אז א גרויסע גרופּע מאנופעקטשורערס האט זיך אפּגעריסען פון דער וועיסט און דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן און האט געגרינדעט א באזונדער אסאסיאיישאן, וועלכע איז בארייט נאכצופאלגען דעם ביישפּיעל פון די דערמאנטע „אינדעפּענדענט” פירמעס און אויך באלד צעטלען מיט דער יוניאן.

דאס איז פאר אונז געווען, ס׳פארשטעהט זיך, א זעהר ערמוטיגענדער פאקט, אבער באלד זיך באנוצען מיט איהם האבען מיר ניט געקענט. מיר האבען צוערשט געמוזט איבערצייגט זיין, אז די אלע פירמעס וואס האבען געוואלט באלד צעטלען, סיי די „אינדעפּענדענט” און סיי די פון דער נייער אסאסיאיישאן, שטעהען ניט אין קיין פארבינדונגען מיט אנדערע פירמעס, געגען וועלכע מיר זיינען געווען אין סטרייק, און אז זיי וועלען ניט אויסנוצען זייער צעטלען מיט אונז אויף צו מאכען ארבייט פאר יענע אנדערע פירמעס. אום דאס פעסטצושטעלען איז נויטיג געווען צו מאכען א טיכטיגע אונטערזוכונג פון די קאמערציעלע פארבינדונגען פון איעדער פירמע, וואס האט זיך געמעלדעט צום צעטלען. דאס איז געווען די ארבייט פון דער אינוועסטיגיישאן קאמיטע, און דאס האט, נאטירליך, געמוזט נעהמען ווייניגסטענס עטליכע טעג צייט. דאס צעטלען האט דעריבער זיך אנגעהויבען ערשט אויף דער צווייטער וואך פון׳ם סטרייק. און ארום יענער צייט איז שוין די צאהל פון אפּליקאנטען פאר „סעטלמענט” געווען, ברוך השם, אזוי גרויס, אז פיעלע האבען געמוזט ווארטען אין רייהע פאר זייער „נעקסט”. צוערשט איז געצעטלט געווארען מיט די עטליכע הונדערט „אינדעפּענדענט” מאנופעקטשורערס, ווייל די אונטערזוכונגען פון זייערע אויסערליכע „פארבינדונגען” האט אונז גענומען א סך ווייניגער צייט צוליעב דעם וואס די יוניאן האט געהאט צוגעגרייט די רעקארדס פון זייערע „פארבינדונגען” נאך פאר׳ן סטרייק. דעם 3טען יאנואר, דאס הייסט, אין צעהן טעג ארום פון׳ם טאג וואס דער סטרייק איז ערקלערט געווארען, איז אונטערגעשריבען געווארען דער אגרימענט מיט דער נייער אסאסיאיישאן, וועלכע איז באקאנט אונטער׳ן נאמען „דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן”, און באשטעהט היינט פון איבער פינף־הונדערט מאנופעקטשורערס, א טייל — געוועזענע מיטגליעדער פון דער אלטער וועיסט און דרעס אסאסיאיישאן, א טייל — געוועזענע „אינדעפּענדענט” מאנופעקטשורערס, און א טייל — געוועזענע „אפּען־שאפּ” פירמעס — דאס הייסט, אזעלכע וואס האבען פריהער מיט דער יוניאן קיין שום באציהונגען ניט געהאט.

די דאזיגע אסאסיאיישאן, אזוי גוט ווי די „אינדעפּענדענט” פירמעס, מיט וועלכע עס איז געצעטלט געווארען, האבען — ווי געזאגט — נאכגעגעבען אלע אונזערע פאדערונגען, און אויך איינגעלעגט קעש סעקיוריטיס אלס פארזיכערונג, אז זיי וועלען זייערע פארפּליכטונגען אויספאלגען. אויסער די פּונקטען אין אונזער אגרימענט מיט דער אסאסיאיישאן, וועגען א 44־שטונדיגער ארבייטס־וואך, וועגען א באלדיגער העכערונג פון צעהן פּראצענט אויף די פּרייזען פון שטיק־ארבייט, כדי צו דעקען דעם דיפערענץ וואס די רעדוצירטע ארבייטס־שטונדען וואלטען געמאכט אין די פארדינסטען פון שטיק־ארבייטער, און אויסער דעם פּונקט וועגען וואכען־ארבייטער, וועלכער איז געווען דער הויפּט שרייט־פּונקט אינ׳ם גאנצען סטרייק אונזערען, און וועגען וועלכען מיר וועלען רעדען שפּעטער — אויסער אט דעם אלעמען האט זיך די דאזיגע דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן אויך פארפּליכטעט נאכצוגעבען אונזער פאדערונג פאר א „רעיז” פון 15% אויף די שכירות פון [illegible] — די [illegible]

דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן אריינגערעכענט — און וועלען ביי אלעמען האבען גענומען דעם זעלבען „רעיז”. אין אזא פאל זאל זיך דער דאזיגער 15% „רעיז” אנהויבען רעכענען פון׳ם טאג אן וואס דער אגרימענט איז אונטערגעשריבען געווארען; און אום צו פארזיכערן, אז די ארבייטער אין די שעפּער פון אט דער אסאסיאיישאן זאלען דעמאלט קריגען זייער „בעק־פּעי” פאר אט דער גאנצער צווישען־צייט, איז פון דער אסאסיאיישאן דערויף איינגעלעגט געווארען די סומע פון צעהן־טויזענט דאלער. נאך צעהן־טויזענט דאלער האט די אסאסיאיישאן איינגעלעגט אלס פארזיכערונג פאר איהר אויספאלגונג פון׳ם אגרימענט.

נאך א וויכטיגער פּונקט אין אונזער אגרימענט מיט דער דאזיגער אסאסיאיישאן איז זייער פארפּליכטונג ניט בלויז צו געבען דעם פארצוג (פּרעפערענס) צו יוניאן־מעמבערס ביים אנשטעלען ארבייטער, נאר אויך צו זעהן, אז ווען און וואו נאר מעגליך זאלען נאר יוניאן־ארבייטער אנגעשטעלט ווערען.

אבער דער סאמע וויכטיגסטער פּונקט אינ׳ם דאזיגען אגרימענט איז, אהן ספק, דער אזוי גערופענער „דיסטשארדזש־קלאז”, דער פּונקט וועגען דעם באס׳עס רעכט אויף אפּצוזאגען ארבייטער. ווי באקאנט, איז אט די „דיסטשארדזש” פראגע געווען דער „סטאמבלינג־סטאון” אין אונזער גאנצען דיספּוט מיט די מאנופעקטשורערס פון דער אלטער וועיסט און דרעס אסאסיאיישאן; און עס איז געווען די ענגהערציגע און זעלבסטזיכטיגע שטעלונג פון יענער אסאסיאיישאן צו אט דער פראגע, וואס האט ארויסגערופען די מעהרסטע הייסע בלוט און פארביטערונג פון אונזערע ארבייטער און די פארדאמונג פון דער גאנצער עפענטליכער מיינונג געגען דער טרויעריג־בארימטער וועיסט און דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן. עס איז דעריבער פאר אונז געווען פון באזונדערער וויכטיגקייט, אז אין אונזער אגרימענט מיט דער נייער דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן זאל אט די „דיסטשארדזש” פראגע פארמולירט ווערען אזוי קלאר ווי מעגליך און צו דער בעסטער צופריעדענקייט פון די ארבייטער, וועלכעס מיינט אייגענטליך אויך די צופריעדענקייט פון די בעלי־בתים, ווי מיר וועלען דאס באלד זעהן. פּונקט 26 אינ׳ם אגרימענט לויטעט:

„אין פאל דער ארבייטס־געבער וויל אפּזאגען אן ארבייטער און דער שאפּ־טשערמאן איז געגען דעם — זאל דער ארבייטסגעבער צושטעלען, דורך זיין אסאסיאיישאן, א „קאמפּלעינט” וועגען דעם צו דער יוניאן. דיעזער „קאמפּלעינט” זאל פון דער יוניאן באלד איבערגעגעבען ווערען צו דער „אדזשאסטמענט קאמיטע”, וואס זאל באשטעהן פון א פארשטעהער פון דער אסאסיאיישאן און פון א פארשטעהער פון דער יוניאן. אויב די צוויי פארשטעהער קענען זיך ניט אייניגען אויף אן ענטשיידונג — זאלען זיי אויסקלייבען א דריטע אומפּארטייאישע פּערזאן אלס „אמפּייער”, און זיי צוזאמען זאלען ארויסגעבען זייער באשלוס איבער דער באטרעפענדער „דיסטשארדזש” פראגע אין 48 שטונדען פון דער צייט, וואס דער „קאמפּלעינט” איז דערהאלטען געווארען. דער באשלוס פון אט דער קאמיטע זאל זיין ענטשיידענד. ביז דער דאזיגער ענטשיידונג זאל דער ארבייטער דערווייל פארזעצען צו ארבייטען אויף זיין פּלאץ אונטער פול געצאהלט.”

דעם פולען ווערטה פון אט דעם פּונקט קען מען אפּשאצען ערשט דאן ווען מע האט אין זינען, אז די מעהרסטע „דיסטשארדזשעס” — אויב ניט אלע — זיינען תמיד פארגעקומען אויף דער „הייסער מינוט”, און זיינען אלעמאל געווען דער רעזולטאט פון א היציגער האנדלונג פון איינעם אדער ביידע צדדים, ביי וועמען די פראגע פון „דיסטשארדזש” איז באלד געווארען א מין נצחון, וועלכער איז גאנץ אפט שפּעטער בארויערט געווארען ניט נאר פון׳ם ארבייטער, נאר אויך פון׳ם „באס”.

נאך מעהר, אין פאלען, וואו די גערעכטיגקייט איז אויף דער זייט פון׳ם ארבייטסגעבער, — א זאך וואס, דעם אמת זאגענדיג, טרעפט אויך ניט זעלטען — דאן איז די ענטשיידונג פון דער „אדזשאסטמענט קאמיטע”, זעלבסטפארשטענדליך, פּונקט אזוי בינדענד פאר דעם ארבייטער ווי פאר דעם „באס”, און דער ערשטער קען דאן בשום אופן ניט פאדערען, אז די יוניאן זאל פאר איהם צוריק־קריגען זיין שטעלע.

קורץ, אט דער „דיסטשארדזש” פּונקט, ווי אלע אנדערע פּונקטען אין אונזער אגרימענט מיט דער דרעס מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן, האבען — ווי אונזער ערפאהרונג האט עס אונז באוויזען — געמאכט דעם אגרימענט פאר א זעהר [illegible] און ווירקזאמען אינסטרומענט פאר ביידע צדדים. אלס בעסטער באווייז דערויף קען דיענען דער פאקט, וואס פון דער צייט אן, וואס דער אגרימענט איז אין קראפט ביז היינטיגען טאג, זיינען פון די אכט־טויזענט „קעיסעס”, וואס זיינען אין דער צייט פארגעקומען צווישען אונז און אט דער אסאסיאיישאן, בלויז ארום א האלב־דוצענד „קעיסעס” איבערגעבראכט געווארען פאר אן אומפּארטייאישען טשערמאן — אלע איבעריגע קלאגעס און גרעסערע סכסוכים זיינען אויף א גאנץ צופריעדענשטעלענדען אופן געשליכטעט געווארען צווישען אונז אליין.

[illegible]

בלויז איין זיכערהייט פאר דעמאקראטיע, איין גאראנטיע געגען אלערליי פינסטערע כוחות, און דאס איז אמת'ע אויפגעקלערטקייט, די אמת'ע ליעבע צו פרייהייט, די טיף-איינגעפלאנצטע טאלעראנץ צו אנטגעגענגעזעצטע מיינונגען אין הארץ און אין קאפ פון דער גרויסער און גרייסער פאלקסמאסע. אזוי לאנג ווי דאס איז ניטא, קענען ניט העלפען קיינע קאנסטיטוציעס, קיינע אלטע געזעצע, זיי ווערען פון דעם מינדעסטען ווינטעל אויעקגעבלאזען, אזוי ווי זיי וואלטען קיינמאל ניט געווען. דאס איז די ביטערע ערפאהרונג, וואס מיר האבען אלע געמוזט לערנען פון די פאסירונגען פון די לעצטע עטליכע יאהר, און דערפאר מוזען מיר אלע אונזערע כוחות אנווענדען אויף די פארשפרייטונג און איינפלאנצונג טיעף אין די מענשליכע נשמה פון די אידעאלען פון אמת'ער פרייהייט. נור דאס קען מאכען א פריי געזעלשאפטליך צוזאמענלעבען זיכער פון אלערליי אטאקען.

דער מעגליכער סטרייק פון די פאריער

בעת דיזע צייל ווערען געשריבען, ווייסען מיר נאך ניט, אויב די פאריערס זיינען שוין ארויס אין סטרייק; מעגליך, אז אין דער עלפטער שטונדע וועלען די פאר מאנופעקטשורער איינזעהן, אז די פאריער יוניאן פאדערט ניט מעהר, ווי גערעכטיגקייט. עס איז איצט אביסעלע שטיל אין דער פאר אינדוסטריע, און די פאריער יוניאן פאדערט פאר אלע איהרע מיטגלידער אין אלע שעפער א גלייכע פארטיילונג פון ארבייט, אזוי, אז יעדער איינער זאל קענען ווי-עס-איז דורכלעבען די שלעכטע צייט. דאס איז א העכסט-גערעכטע פאדערונג. די יוניאן איז עס איינפאך שולדיג צו אלע איהרע מיטגלידער. אנדערש האנדלען וואלט געמיינט פשוט זיך פאראורטיילען צום טויט, וואס דאס איז אוננאטירליך.

די מאנופעקטשורער, שטעלענדיג זיך נעגען דיזע גערעכטע פאדערונג, וועלכע קען זיי ניט אויף דאס מינדעסטע שאדען, זאגען דערמיט גאנץ קלאר, אז זיי האבען בדעה צו פארניכטען די יוניאן. אבער, אויב זיי מיינען עס ווירקליך אויסצופיהרען, וועלען זיי באלד אויסגעפינען זייער שרעקליכען טעות. די פאריער יוניאן איז א צווייג פון דער גאנצער ארבייטער באוועגונג, אין ניו יארק און אין די פאראייניגטע שטאאטען, און אלע כוחות פון דער גאנצער ארבייטער באוועגונג וועלען אנגעווענדעט ווערען בייצושטעהן דיזער גרויסער, לעבעדיגער און באמת ציעלבאוואוסטער יוניאן אין איהר קאמף, וועלכער ווערט ארויסגעצוואונגען אויף איהר.

פיעלע האבען אונז געבראכט די ידיעה, אז אין דעם שטרעבען ארויסצופאדערען די פאריער יוניאן צו א קאמף זיינען ניט נור פאראינטערעסירט די פאר מאנופעקטשורער, נור אויך אלערליי אנדערע מאנופעקטשורער אין דער נאדעל-אינדוסטריע. עס זעהט אויס, אזוי ווי אונזערע מאנופעקטשורער גרייטען זיך צו א קאמף אויף טויט און לעבען מיט די ארבייטער יוניאנס, פון אונזער גאנצער נאדעל-אינדוסטריע, מיט אונזער אינטערנעשאנאל, מיט אונזער אמאלגאמייטעד, מיט אונזער קאפּען מאכער יוניאן, און אזוי ווייטער. די פאריער יוניאן איז עס אויסגעקליבען געווארען אלס די ערשטע אויסצוהאלטען די געמיינשאפטליכע אטאקע פון די פאראייניגטע מאנופעקטשורער.

דאס איז דער גרויסער פלאן פון דער זייט פון די מאנופעקטשורער. מיר פארזיכערען זיי אז מיר ווייסען וועגען דעם, און דאס די ארבייטער זיינען גוט פארבערייטעט פאר דעם. די ארבייטער קענען ניט געכאפט ווערען דרעמלענדיג. זיי זיינען אימער אויף דער וואך. מיר ווארנען דארום סיי די פאר מאנופעקטשורער און סיי אלע אנדערע. דער פלאן איז איינפאך א משוגענער. זיי קענען פונקט אזוי ווייניג פארניכטען אונזערע יוניאנס, אונזער באוועגונג, ווי זיי קענען פארניכטען דאס מענשליכע לעבען און שטרעבען אין אלגעמיין. זייער איינרעדעניש, אז אין דער איצטיגער צייט פון רעאקציע קענען זיי עפּעס אויפטאן איז איינפאך די געבורט פון א ווילדער פאנטאזיע. די יוניאנס לעבען, וועלען לעבען, און אויב די מאנופעקטשורער ווייסען ניט, ווי צו פיהרען זייערע געשעפטען האבענדיג צו טאן בלויז מיט יוניאן לייט, וועלען זיי מוזען געהן, אבער ניט די יוניאנס.

און צו די פאריער האבען מיר נור צו זאגען דאס, וואס זיי אליין ווייסען גאנץ גוט; זייער קאמף איז דער קאמף פון דער גאנצער ארבייטער באוועגונג אין ניו יארק און אלעס, וואס אונזער באוועגונג פארמאגט נור, סיי אין געלד, סיי אין גייסטיגע כוחות, דאס אלעס איז זייערס. די מאנופעקטשורער האבען זיי אויסגעקליבען אלס עקזעמפעל? פיין! מיר ווייסען, אז זיי וועלען אין זייער קאמף, אין זייער אויסדויער, אין זייער ענערגיע, אין זייער טאקטישקייט, מיט וועלכער זיי וועלען אנפיהרען זייער גרויסען קאמף, זיין דער בעסטער ביישפיעל פאר אונזער גאנצער באוועגונג. מיר ווידערהאָלען נאך אמאל: מיר ווייסען נאך ניט, אויב עס וועט קומען צו א קאמף. אפשר וועלען די פאר מאנופעקטשורער אין דער לעצטער מינוט דערזעהן פאר זיך דעם אפּגרונד אין וועלכען זיי שטירצען זיך און די גאנצע פאר אינדוסטריע. נור אויב ניט, רופען מיר צו צו אונזערע ברידער פאריער פון גאנצען הארצען: צום קאמף, בראווע אונערשראקענע פאריער ארבייטער, די גאנצע ארבייטער באוועגונג קעמפט מיט מיט אייך.

דעבס דער פרעזידענט-קאנדידאט פון דער סאציאליסטישער פארטיי.

אין דעם איצטיגען מאמענט פארקערפּערט אין זיך יודזשין וויקטאר דעבס די בעסטע, די העכסטע שטרעבונגען פון דעם דענקענדען ארבייטער; אין דעם מאמענט דריקט קיינער אין די גאנצע פאראייניגטע שטאאטען ניט אזוי שטארק אוים דעם פראטעסט נעגען די צוזשעטע רעאקציע, ווי וויקטאר דעבס; אין דעם מאמענט, ווען דער אלטער גרייז-גראהער קעמפער זיצט פאר זיינע גרויסע איבערצייגונגען אין פריזאן, איז ער דער בעסטער פארשטעהער פון אלע ערנידריגטע און באליידיגטע, פון אלע פארשקלאפטע און עקספּלואטירטע. ער, פון וועמען די הערשענדע מאכט האט גערויבט זיין פרייהייט צו רייזען, ער, וואס איז איצט שטום געמאכט געווארען, ער איז דער איינציגער פארשטעהער פון די שטומע מאסען, וואס פיהלען און דענקען, נור האבען ניט די מעגליכקייט צו געבען אויסדרוק צו אלע זייערע געפיהלען און געדאנקען, וואס שטורמען און ברויזען אין זייערע הערצער און מוחות, און מיר זיינען איבערצייגט, אז דעבס, דער שטום-געמאכטער, דעבס, דער געשמידטער אין קייטען, דעבס, דער פריזאנער וועט זיין א פיעל געפעהרליכערער קאנקורענט אלס פרעזידענט-קאנדידאט צו אלע אנדערע פרעזידענט-קאנדידאטען, ווי דעבס אויף דער פריי. זיין גרויס לעבען, זיין גרויס איבערצייגונגס-טריהייט מוז און וועט שטארק אפעלירען צו אלע עהרליכע און פרייהייטס-ליעבענדע מענשען, אונגעאכטעט צו זיי טראגען דעם נאמען סאציאליסט, אדער ניט.

און, לויט אונזער מיינונג, אויב עס זאל ווירקליך זיך גרינדען א לייבאר פארטיי, אזא וואס זאל ווערטה זיין דעם נאמען, קען זי ניט טאן בעסער, ווי נאמינירען אלס איהר קאנדידאט פאר פרעזידענט יודזשין וויקטאר דעבס. מיר געהן נאך ווייטער און זאגען, אז אויב אויף דער קומענדער קאנווענשאן פון דער א. פ. א. ל. וועלען זיין אמת'ע ארבייטער-פארטרעטער, וואס מיינען טאקע באמת „צו באשטראפען די פריינד און באלוינען די פריינד פון ארבייטער", וועלען זיי גאר אנדערש ניט קענען, ווי נאמינירען פער אקלאמיישאן דעם גרויסען, דעם אמת'ען, דעם איבערגעבענעם ביז צו זעלבסטאויפאפפערונג, פריינד פון ארבייטער, יודזשין וויקטאר דעבס.

איינדריקע פון דער קאנווענשאן פון דער א. ל. ג. וו. י.

די פארשיעדענע קאמיטעס אויף דער קאנווענשאן. — פאראן קאמיטעס און קאמיטעס; ניט אלע האבען איין און דעמזעלבען מזל; איינע האט עס פארהעלטנישמעסיג לייכט, אנאנדערע מוז ארבייטען שווערער, און אנאנדערע גאר שווער. — די דריי וויכטיגסטע פראגען אויף דער קאנווענשאן. — די 140 רעזאלוציעס איינגעטיילט אין 4 קלאסען — אונזער ארבייט נאך ווייט ניט געענדיגט. — דער אינערליכער שטרעבען פון דער אינטערנעשאנעל. — א ווארט איבער דער פראגע פון לאקאל 1 און לאקאל 17 — איבער א 40-שטונדיגער ארבייטס-וואך — איבער אונזער בילדונגס-ארבייט.

פון ש. יאנאווסקי.

4.

כדי די ארבייט פון דער קאנווענשאן זאל קענען אנגעהן וואס שנעלער און וואס בעסער, ווערט די ארבייט פארטיילט דורך דעם פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל צווישען פארשיעדענע קאמיטעס. די ערשטע קאמיטע ווערט באשטימט פאר די אויסארבייטונג פון כללים, לויט וועלכער די קאנווענשאן דארף זיך פיהרען. יעדע קאנווענשאן מוז, נאטירליך, אויסארבייטען איהרע אייגענע רולס און רעגוליישאנס, ניט אכטענדיג אויף די פיהרונגען פון די פריהעריגע קאנווענשאנס. נעהמט, למשל, די פראגע ווי לאנג זאל א דעלעגאט מעגען רעדען איבער א געוויסען ענין. איין קאנווענשאן, איינזעהענדיג, אז קיין פיעלע פראגען זיינען ניטא, און אז די צאהל דעלעגאטען איז א ציעמליך קליינע, קען באשטימען די צייט פון יעדען דעבאטאנט פאר א האלבע שטונדע. אנאנדער קאנווענשאן, רעכענענדיג זיך דערמיט, וואס פראגען זיינען דא א סך, און די דעבאטאנטען זיינען אויך דא אין אויסזיכט גאר ניט ווייניג, קען באשטימען פאר יעדען דעבאטאנט בלויז צעהן מינוט צייט. דאסזעלבע איז אויך מיט אנדערע „רולס און רעגוליישאנס". יעדע קאנווענשאן האט און מוז האבען איהרע אייגענע כללים, לויט וועלכע זי באשטימט צו פיהרען זיך.

די צווייטע קאמיטע, וועלכע מיר האבען שוין דערמאנט אין אונזער לעצטען ארטיקעל איז די קרעדענשעל קאמיטע.

די דאזיגע צוויי קאמיטעס זיינען אין א געוויסער הינזיכט בעסער אפּ און מעהר מזל'דיג, ווי אלע אנדערע. א חוץ דעם, וואס זייער ארבייט איז א פארהעלטניסמעסיג לייכטע, ווערט זייער ארבייט אויפגעטאן, נאך איידער די קאנווענשאן ארגאניזירט זיך. אפגעטאן זייער ארבייט, זיינען זיי פרייע פויגעל גלייך מיט אלע אנדערע דעלעגאטען. אין א גאנץ אנדער לאגע זיינען אבער די איבריגע קאמיטעס. נעהמט, למשל, די רעזאלוציאנס קאמיטע, — האט איהר ארבייט ערשט זיך געענדיגט, ווען די קאנווענשאן האט זיך געענדיגט. די ברידער זיגמאן און העללער — טשערמאן און סעקרעטער פון דער רעזאלושאן קאמיטע — און די איבריגע קאמיטע לייט, האבען געמוזט גאנצע וואכען פארברייגגען אין זייערע קאמיטע-רומס, ווערענד די אנדערע דעלעגאטען האבען זיך געלאזט וואויל געהן אזוי פיעל, וויפיעל זיי האבען נור געקענט.

אדער נעהמט, למשל, די קאמיטע, וועלכע האט אלס איהר אויפגאבע דורכצוטרייבערען אלערליי קאנסטיטוציאנעלע פראגען, וויס-פרעזידענט ניניא, אלס דער טשערמאן פון דער קאמיטע, איז קיינמאל קיין לאיער ניט געווען. אבער, אז דער פרעזידענט האט איהם באשטימט צו ווערען א לאיער, האט ער זיך דאך ניט געקענט ענטזאגען. דער איינציגער אין דער גאנצער לאא קאמיטע, וואס האט אפשר הנאה געהאט פון דער ארבייט, איז מסתמא, ברודער שפיז. ער, ווי עס שיינט, האט א באזונדערע נייגונג צו לאיערשע דריידלעך, און עס איז זעהר מעגליך, אז אלס סעקרעטאר פון דער לאא קאמיטע זאל ער זיך האבען געפיהלט ווי א פיש אין וואסער. אבער עס איז שווער זיך פארצושטעלען, אז ברודער ניניא און די אנדערע זאלען האבען געשעפט פיעל נחת פון דער ערפילונג פון זייער אויפגאבע. נור וואס רעדן, פ ל י כ ט. און זיי האבען זייער פליכט ערפילט.

די אנדערע קאמיטעס האבען אויך ניט ווייניג געארבייט, און זיי האבען, ווי מיר וועלען עס באלד זעהן, געמוזט ארבייטען; די איינציגע קאמיטע, וואס האט ניט געהאט אלס טשערמאן און סעקרעטאר קיין בעאמטען פון דעם אפיס פון דער אינטערנעשאנאל, איז די אפיסערס קאמיטע. דער גרונד פאר דעם איז א גאנץ פשוטער. ווי באלד די קאמיטע האט צו ברייגגען א רעפארט צו דער קאנווענשאן, ווי די בעאמטע פון דער אינטערנעשאנאל האבען ערפילט זייערע פליכטען, קען עס דאך ניט געטאן ווערען פון מענשען, וואס זיינען אליין בעאמטע פון דער אינטערנעשאנאל. דערפאר מוזען דער טשערמאן און דער סעקרעטער — פיינבערג און לאנגער — און די גאנצע איבריגע קאמיטע לייט, זיין אלע מענשען, וואס שטעהען ניט מיט דעם אפיס פון דער אינטערנעשאנאל אין קיין ג ע ש ע פ ט ל י כ ע ר פארבינדונג, דאס הייסט, זיי זיינען קיינע באצאהלטע בעאמטע אין דעם אפיס פון דער אינטערנעשאנאל. אלס אזעלכע, קענען זיי זיך פארגינען, אויב עס איז נויטיג, צו קריטיקירען, צו טאדלען, אנצואווייזען סיי אויף דאס גוטע און סיי אויף דאס פעהלערהאפטע.

אלזא, די קאמיטע האט געמוזט האבען מענשען, וועלכע האבען ניט קיין געשעפטליכע באציהונגען מיט דער אינטערנעשאנאל, ווייל איהר ארבייט איז געווען ארויסצוטראגען איהר פסק איבער דער ארבייט פון דער אינטערנעשאנאל גופא. וואס אבער אנבעלאנגט אלע אנדערע קאמיטעס, האבען די, אהן אויסנאהם, געהאט אלס זייערע טשערלייט די וויס-פרעזידענטען פון דער אינטערנעשאנאל. און ווייל דאס איז, מעגליך, זייער לעצטע שטיק ארבייט, וואס זיי האבען די געלעגענהייט אויפצוטאן פאר די ארגאניזאציאן, וועלכע האט ניט צוויי יאהר צוריק זיי אויסערוועהלט אלס איהרע פיהרער, האבען זיי, נאטירליך, א גרויסע אמביציע אויספיהרען זייער ארבייט אזוי, אז מען זאל קיין פגימה ניט געפינען אין איהר. עס איז דא נאך א גרונד, ווארום אונזערע וויס-פרעזידענטען גיבען זיך אפּ מיט אזא חשק צו זייער אויפגאבע. אלס א כלל, זיינען אלע זעהר גערן צו בלייבען אלס וויס-פרעזידענטען אויף נאך א טערמין, און מיט זייער אויפטרעטען אלס פארשטעהער פון די קאמיטעס, גיבען זיי זיך אפּ, אזוי צו זאגען, נאך אמאל אן עקזאמען פאר דער קאנווענשאן, און ווער איז דען ניט נערוועז ביי אן עקזאמען?...

איהר פארשטעהט, זאל א קאמיטע צוליעב איינעם א באשלוס איהרען, ניט געפינען קיין חן אין די אויגען פון די קאנווענשאן, קען עס קאסטען דעם טשערמאן פון דער קאמיטע זיין אמט, זיין טיטעל וויס-פרעזידענט. די קאנווענשאן וועט ניט אויסערוועהלען אלס איהר וויס-פרעזידענט א ברודער, וואס איז אזוי ווייט פרעמד צו איהר גייסט, צו איהרע שטרעבונגען, אז ער, דער ברודער, האט ניט געקאנט פארויסזעהן, אז די קאנווענשאן קען ניט און וועט ניט אננעהמען אזא פארשלאג.

און ניט נור אזעלכע וויכטיגע זאכען. נור אמאל א קלייניגקייט קען קאליע מאכען איינעמס גאנצע „קאריערע" אלס וויס-פרעזידענט.

אט האט, למשל, א טשערמאן פון א געוויסער קאמיטע געבראכט צו דער קאנווענשאן א גלענצענד-אויסגעארבייטען רעפארט איבער א געוויסען נייעם פארשלאג, ער האט אבער דעם רעפארט ניט גוט פארגעלעזען. ער איז א שלעכטער פארלעזער. נעהמט דער שרייבער פון די צייטען, וועלכער האט געהאט א באזונדערן אינטערעס אין דעם פלאן, א ווארט אין דער פראגע, נאטירליך מיט דער ערלויבניס פון דער קאנווענשאן, און ערקלערט, אז דער טשערמאן פון דער קאמיטע איז, ליידער, א שלעכטער פארלעזער, און צוליעב דעם האט די קאנווענשאן מעגליך אין גאנצען ניט באגריפען די וויכטיגסטע פונקטען פון דעם פלאן. אין זיין אונשולד און נאאיוויטעט האט ער געמיינט צו מאכען דעם טשערמאן א וואוילפארדינטען קאמפלימענט פאר זיין אויסגעצייכנט ענטוויקעלטען פלאן, אז, ער איז א שלעכטער פארלעזער, דאס איז ער דאך ניט שולדיג. דאס איז דאך א מתנה פון גאט. און דאך האבען איהם, דעם שרייבער פון דיזע צייטען, פיעלע פארגעווארפען, אז ער האט שטארק קאליע געמאכט די שאנסען פון דעם טשערמאן. סטייטש, ער האט געזאגט, אז ער לייענט שלעכט, טו ווי קען איינער וואס לייענט שלעכט אויסערוועהלט ווערען אלס וויס-פרעזידענט!

ארויסגעוויזען האט זיך דוקא, אז דער דאזיגער טשערמאן איז ווידער אויסערוועהלט געווארען אלס וויס-פרעזידענט און מיט א גאנץ גרויסער מאיאריטעט פון שטימען. די קאנווענשאן האט זיך ארויסגעוויזען פיעל קליגער און געשייטער, ווי מאנכע קריטיקער פון דעם שרייבער האבען גערעכנט. אבער דאך קען עס ניט געלייקענט ווערען, אז יעדע קלייניגקייט האט און קען האבען א געוויסע ווירקונג. און ווי באלד אזוי, איז עס דאך גאנץ פארשטענדליך, ווארום די קאמיטעס זיינען אויף דער קאנווענשאן די שווערסטע, די וויכטיגסטע ארבייטער. די קאנווענשאן האט טאקע די פולע מאכט צו געבען איהר אורטייל איבער יעדע פראגע, וואס קומט פאר; אבער, כדי דער אורטייל זאל זיין א וואס מעהר אינטעליגענטער, א וואס מעהר איבערלייגטער, און כדי די ארבייט זאל קענען אויפגעטאן ווערען אין דער מעגליכסט-קירצעסטער צייט, דאס הענגט אפּ ביז צו א געוויסען גראד פון די פארשידענע קאמיטעס. זיי, אין זייערע זיצונגען, אויסער דער קאנווענשאן, ראמען עס אפּ פון וועג אלערליי שטרויכלונגען, כדי אויף די זיצונגען פון דער קאנווענשאן זאל אלעס קענען געהן אזוי גלאט, ווי עס קען נור זיין.

דאך מוז מען פארשטעהן, אז ווען די גאנצע דעלעגאציע פון דער אינטערנעשאנאל וואלט פון פריהער דורך דער פרעסע און אויף אנדערע אופנים, ניט באקאנט געווען מיט די וויכטיגסטע פראגען פון דער קאנווענשאן, וואלטען די קאמיטעס פאר קיין פאל ניט געהאט אזא לייכטע ארבייט מיט אלע זייערע פארשלעגע. דער, וואס איז געווען אויף דער קאנווענשאן, האט באלד אויסגעפונען, אז די מייסטע דעלעגאטען האבען שוין פריהער נאכגעטראכט איבער אלע פראגען, און פונקט, ווי קיינער האט ניט באדארפט זיך באזונדערס אנשטרענגען צו מאכען דעם קאנווענשאן-עולם ענטוזיאסטיש, ווען מען

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1120

B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor

A. BAROFF, Sec'y-Treas. — E. LIEBERMAN, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, $1.00 per year.

VOL. II. No. 22. New York, Friday, May 28, 1920.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ־ביכעל

די צייטונגען פון די לעצטע עטליכע טעג זיינען פול מיט דער גליקליכער בשורה, אז די פרייזען אויף אלערליי קליידער זיינען שטארק געשניטען געווארען, און פון די גרויסע אדווערטייזמענטס אין די צייטונגען טראגט זיך דער צורוף: קומט, מענער און ווייבער, כאפט גרויסע מציאות! פאר דעם מאנטעל, וואס איהר האט ערשט מיט א וואך צוריק געמוזט באצאהלען 100 דאלאר, פארקויפען מיר פאר 80, פאר 70, פאר 60, אבי נאר קויפט. יע, אזוי זיינען אונז מודיע די צייטונגען, אז די פרייזען אויף פארשיעדענע בגדים פאר מענער, קינדער און פרויען זיינען געשניטען פון 20 ביז 50 פראצענט.

דאס איז אזוי ניט נאר אין ניו יארק, ערקלעהרען די צייטונגען, נאר איבעראל, אין אלע גרעסערע און קלענערע שטעדט און שטעדטלעך פון די פאראייניגטע שטאאטען. א זול אויף קליידער, ניטא מעהר קיין אורזאכע צו טראגען דעם אלטען אויסגעטראגענעם מאנטעל, די אלטע, איבערגעניצעוועטע סקוירט, אז איהר קריגט דאס בעסטע און דאס שעהנסטע בחצי חנם.

מיר ווייסען ניט, אויב דאס איז טאקע אזוי. מיר האבען גענוג אורזאכען צו צווייפלען שטארק אין דאס, וואס מיר לייענען אין די צייטונגען... מיר זיינען זאגאר ניט זיכער, אויב עס איז אפילו אמת די לעגענדע, וואס מען קען זעהן אין די שוי־פענסטער אין די סטארס, וואו עס ווערט אנגעגעבען דער פריהעריגער גאנץ הויכער פרייז מיט א שטריך אין דער קרים, און באלד אונטען ווערט אנגעגעבען דער איצטיגער כלומרשט קלענער פרייז. דאס איז, זאגט מען, א גוטער מיטעל אריינצונארען אין סטאר די נאאיווע, די בארגעין־כאפער... אין דער אמת'ען איז דער איצטיגער פרייז ניט קיין אנדערער, ווי דער, וואס איז געווען מיט עטליכע וואכען צוריק.

נאר לאמיר דאס מאל ניט זיין צו סקעפטיש אין דער עהרענהאפטיגקייט פון אונזערע ביזנעס לייט, און לאמיר אננעהמען, אז די פרייזען אויף פארשיעדענע קליידער זיינען ווירקליך געשניטען געווארען פון 20 ביז 50 פראצענט. שטעלט זיך ביי יעדען מענשען די פראגע: ווי קענען זיי עס?

גערעכנט איהר, וואס אונזערע ביזנעס־לייט פלעגען ענטפערען אויף דער באשולדיגונג אין גרויזאמער פראפיטירינג? אז עס איז א געמיינע פארלוימדונג, אז דאס האבען די „באלשעוויקעס", די „רויטע" אויף זיי אויסגעטראכט. אין דער אמת'ען זיינען זיי גאט די נשמה שולדיג. אמת'ע, עהרליכע ביזנעס־לייט, וועלכע נעהמען בלויז פאר זיך דעם עהרליכען, כשר־פארדינטען פראפיט. אי, פון וואנען קומען די הויכע פרייזען? נאטירליך, פון די ארבייטער, די רשעים. זיי נעהמען עס צו דאס גאנצע געלד, דאס אויבערשטע פון קרים. זיי מאכען עס אן דעם יקרות, ווייל זיי האבען זיך ענטזאגט צו ארבייטען מעהר ווי 44 שטונדען, ווייל אפילו אין דער צייט וואס זיי ארבייטען פראדוצירען זיי פונקט א העלפט פון דעם, וואס זיי האבען אמאל פראדוצירט. היינט, אז ווידזשעס נעהמען זיי גרויסע, פאר וועלכע א פראפעסאר מעג זיי מקנא זיין, און ארבייטען ארבייטען זיי אויך ניט, אזוי דאס עס איז דא קוים גענוג קליידער אום צו באדעקען די נאקעטקייט פון יעדען מאן, פרוי און קינד אין אמעריקא, טו ווי קען ניט זיין קיין יקרות?

דאס איז געווען די ערקלעהרונג. נון, שטעלט זיך די פשוטע פראגע: מיט וואס האט זיך פלוצלונג געענדערט די לאגע, אז די קליידער־סוחרים זאלען קענען איצט פארקויפען אלעס אזוי ביליג? ווי קענען אונזערע ביזנעס־לייט, וואס האבען ביז איצט ניט געמאכט מעהר ווי זייער כשר־פארדינטען פראפיט, פארקויפען זייער וואארע מיט 20 און 50 פראצענט ביליגער, און דערביי דאך ניט באנקראטירען אדער, ווי מען זאגט אויף פראסט אידיש, פשוט דעם קאפ ניט צולעגען?

און דאן פרעגט זיך: פון וואנען האט זיך מיט אמאל גענומען אזוי פיעל פארטיגע קליידער צו פארקויפען פאר א העלפט פרייז, ווען ערשט נארניט לאנג האט מען פארדולט אונז די מוחות מיט „אנדערפראדאקשאן", מיט דעם געשריי, אז, כאטש צורייס זיך, די ארבייטער גיבען קיין ארבייט ניט ארויס. פון וואנען האבען זיך גענומען אט די גאנצע בערג מיט מאנטלען, מיט סקוירטס און מיט אלערליי אנדערע זאכען? ווען האט מען דאס אלעס אויפגעמאכט? דערפאר איז דער איינציגער שלוס, וואס מען קען ציהען פון דעם גאנצען איצטיגען זול, און דורך וועלכען אונזערע ביזנעס־לייט פיהלען זיך גאר, ווי אויפגעריכט, אנשטאט צו פיהלען זיך דערשלאגען און ארויסגעשליידערט פון דער וועלט פון ביזנעס, איז דער, אז אפילו איצט, ווען קליידער ווערען פארקויפט מיט 50 פראצענט ביליגער, לעגען אונזערע ביזנעס־לייט אויך ניט צו דער באבעס ירושה. ניין, עס שיינט גאר, אז זיי מאכען נאך איצט גאנץ היבשע פראפיטען, אורטיילענדיג פון די גרויסע אדווערטייזמענטס אין די צייטונגען וועגען זייער זול, וועגען זייער שרעקליכען פארלוסט.

און ווייטער איז קלאר, אז דער גאנצער געשריי, דאס די ארבייטער פראדוצירען ניט גענוג, איז געווען א געמיינער בלאף, אום צו קענען אליין מעהר און מעהר שינדען די הויט פון דעם עולם.

געוויס קען איינער שטעלען די פאלגענדע פראגע: אנגענומען, אז עס איז טאקע אזוי, אז אונזערע ביזנעס־לייט מאכען נאך איצט א גאנץ היבשען פראפיט. אבער עס איז דאך זיכער, אז פריהער האבען זיי געמאכט 5 מאל אזוי פיעל, טו ווי קומט עס, אז זיי זיינען מיט א מאל געווארען אזוי באשיידען, אזעלכע פיינע לייט און באנוגענען זיך בלויז מיט א לעדזשיטימייט פראפיט?

אויף דעם זיינען דא פארשיעדענע ענטפערס: איין ענטפער איז, אז אונזערע ביזנעס־לייט האבען זיך דערוואוסט, אז אונזער רעגירונג זאל זיך האבען גענומען מיט אן אמת אריינצוקוקען אין זייערע פראפיטען, און די טייערע גוטע פאטריאטען זאלען זיך האבען איבערגעשראקען פאר דער קומענדער אבלאווע, און זיי האבען אנגעהויבען באצייטענס תשובה צו טאן.

דאס איז אבער אן ענטפער, וועלכער לעגט זיך קוים אויפ'ן שכל. אונזער דעפארטמענט אוו דזשאסטיס, מיט דעם גרויסען פאטריאט פאלמער אן דער שפיצע, איז, ווי באקאנט, גאר צו שטארק באשעפטיגט מיט דעם אויסראמען פון דער רויטער קראמאלא, אז אונזערע עהרענהאפטע ביזנעס־לייט זאלען ווירקליך האבען אירגענד אן אורזאכע צו דערשרעקען זיך פאר איהם. אז ער האט ביז איצט גארניט געטאן, שיקט זיך עס, אז ער זאל מיטאמאל קריגען אזא חשק צו שעדיגען ביזנעס? אחוץ דעם קען די דאזיגע ערקלעהרונג ניט זיין קיין ריכטיגע שוין דערפאר, ווייל עס מוז, אוים גערעכטיגקייט צו אונזערע קליידער־ביזנעס, געזאגט ווערען, אז זי איז בשום אופן ניט די איינציגע, וואס האט זיך באנוצט מיט דעם מאמענט, און געשארט געלד מיט פולע הויפענס. אנדערע סארטען ביזנעס האבען געמאכט פונקט אזעלכע פראפיטען און, אפשר, נאך גרעסערע, און זיי דערווייל ריהרען זיך ניט פון ארט. דער יקרות אויף צוקער, אויף מעהל און אויף אלע אנדערע עסענווארג ווערט ניט נאר ניט קלענער, נאר ער האלט נאך אין שטייגען. אויב דער דעפארטמענט אוו דזשאסטיס זאל האבען בדעה זיך צו נעהמען צו די קליידער־מאנופעקטשורער און קליידער־פארקויפער, האט ער דאך זיכער אויך אין אויג די פראפיטירער אין אלערליי שפייז־ארטיקלען, פון די העכסטע ביז די סאמע קלענסטע, טו ווארום האבען די לעצטע זיך גאר ניט דערשראקען פאר דער אנקומענדער גרויסער אבלאווע?

עס איז דא נאך אן ערקלערונג. די בענק זאלען האבען צוגעשפארט צום וואנד אונזערע קליידער־סוחרים. זיי זאלען האבען אויף א וואונק פון דער רעגירונג זיי ענטזאגט אין דעם נויטיגען קרעדיט, אזוי, דאס זיי זאלען צוליעב דעם זיין געצוואונגען צו מאכען די אויספארקויפס צו ביליגע פרייזען. איז אבער אויך די מעשה גלויבט זיך ניט. עס איז שווער אנצונעהמען אז די רעגירונג זאל האבען פון אלע פראפיטירער אויסגעקליבען דווקא אונזער קליידער־אינדוסטריע. וואו איז יושר? קנאפ אנדערע פראפיטירער זיינען דא?

אלזא, אויך די ערקלערונג איז ניט קיין גאנץ־וואהרשיינליכע. עס איז אבער דא א דריטע ערקלערונג, וועלכע ערקלערט יא אביסעל די דאזיגע פלוצלינגע זול־עפידעמיע. ערשטענס האט דער זומער־נאכט אפגעטאן א שפיצעל אונזערע ריטער פון דער קליידער־אינדוסטריע, און האט געברענט א היבשלאך־קיהלען ספרינג, וואס דאס האט באריימענער געשטערט דעם פארקויף פון די פארשיידענע ספרינג גארמענטס; צווייטענס, קען פשוט ניט מעהר דער עולם צאהלען די געוואלדיג־הויכע פרייזען, און זעהט ווי עס איז אויסצוקומען מיט די אלטע קליידער. ער מיידט איינקויף אויס די קליידער־סטאר, וואו ער מוז איבערלאזען א וואך ווידזשעס און מעהר פאר אן אויבער־ראק, פאר א פאר הויזען, און האט, כאטש גאנץ אומבאוואוסטזיניג, אנגעהויבען אן אמת'ן באיקאט געגען דעם קליידער־הענדלער. און ווען אונזער קליידער־הענדלער האט דערפיהלט, אז עס איז קיין ביזנעס ניט ווייטער אזוי אנצוגעהן; אז וואהרענד דער בוטשער, דער בעקער קען ניט באיקאטירט ווערען, ווייל עסען מוז מען יעדען טאג, קען עס אבער דער עולם ביז א געוויסען גראד אויספיהרען מיט איהם, און אין די סטארס האבען אנגעהויבען אריינצוקומען וואס ווייניגער קונים, האט דער קליידער־הענדלער פארשטאנען, אז וואס איהם וויניגסטענס אנבאטרעפט, איז די צייט פון די געוואלדיגע פראפיטען פאראיבער, און דאס ווילענדיג ניט־ווילענדיג, מוז ער דערווייל געבאך זיך צופרידענשטעלען מיט עטוואס קלענערע פראפיטען, פון וועלכע ער וועט אויך קנאפ־וואס בדלות ווערען.

נור, וועלכע ערקלערונג עס זאל פאר דעם איצטיגען זול ניט זיין, איין זאך איז קלאר, אז די מעגליכקייט פון דעם זול איצט איז די גרעסטע פארראמונג פאר דעם יקרות אין קליידער, וואס האט געהערשט ביז איצט, און איז א פאלשטענדיגע ריינוואשונג פון די ארבייטער, אויף וועמען מען האט ביז איצט ארויפגעווארפען די גאנצע שולד אין דעם.

און דערפאר מאכען אונזערע מאנופעקטשורער א גרויסען טעות, אויב זיי האבען אין זינען — און ווי עס געהט ארום א קלאנג, האבען זיי עס אין זינען — אז איצט וועלען זיי קענען רייסען די ארבייטס־פרייזען, האבענדיג אלס אויסרייד דעם גרויסען קריזיס. די ארבייטער ווייסען איצט בעסער, ווי ווען־עס־איז, אז ניט זייערע ארבייטס־פרייזען האבען געמאכט דעם יקרות; ניט זייערע ווידזשעס זיינען געווען אירגענד א פאקטאר אין דער הויט־שינדעריי. וו. דזשיי. לאק, דער עקאנאמיסט פאר די אייזענבאהן־בראדערהודס האט עס קלאר געמאכט, אז וואהרענד דער פרייז פון ארבייט איז געשטיגען אויף גראשענס, האבען די מאנופעקטשורער און די דזשאבבער און אלערליי ריטיילער געמאכט פראפיטען אויף מיליאנען און מיליאנען, און סיי די מאנופעקטשורער און סיי די דזשאבבערס און סיי די ריטייל־פארקויפער קענען נאך פיעל, פיעל מעהר שניידען די פרייזען און נאך אלץ מאכען א היבשען פראפיט, און נאך אלץ לאזען די ארבייטס־פרייזען אונבאריהרט.

איבעריגעס האבען די ארבייטער פאר אונזערע מאנופעקטשורער א גאר נייעם פארשלאג, וועלכער קען סעטלען די פראגע פון ווידזשעס און פראפיטען גאנץ לייכט. מיר מיינען עס די

רעזאלוציע נומער 32.

צווישען די 140 רעזאלוציעס אויף אונזער 15טער קאנווענשאן אין שיקאגא איז אנגענומען געווארען פאלגענדע רעזאלוציע:

„אזוי ווי די מאנופעקטשורערס אין דער קלאוק אינדוסטריע שטעלען ארויף אזעלכע פרייזען אויף די קלאוקס, אז עס איז קוים מעגליך פאר איינעם זיי צו קויפען; און אזוי ווי די דאזיגע געלד־יאגעניש מצד די מאנופעקטשורער איז פון גרויסען שאדען פאר די אינטערעסען פון די ארבייטער, ווייל, צוליעב די הויכע פרייזען אויף די גארמענטס ווערט פארקלענערט דער פארקויף, און דערפאר ווערען אלץ קירצער די ארבייטס־סעזאנען, דערפאר זיי עס באשלאסען, דאס אין אלע צוקינפטיגע אגרימענטס זאלען די באאמטע פון דער אינטערנעשאנאל לידיעס גארמענט ווארקערס יוניאן זעהן ארייננשטעלען א פאראגראף, וועלכער זאל פארזיכערען די ארבייטער מיט א דעה אין דער פיהרונג פון אונזער אינדוסטריע."

איז דאס ניט א גערעכטע פאדערונג? און איז דאס ניט א גוטער פלאן אפילו פאר די מאנופעקטשורער? די מאנופעקטשורער האבען צו די ארבייטער איצט צוויי הויפט טענות: ערשטענס, פארדיענען די ארבייטער פאר זייער ארבייט א צו גרויסען פרייז, מעהר, וויפיעל די אינדוסטריע קען באצאהלען, און, צווייטענס, אפילו פאר דעם גרויסען פרייז, וואס זיי קריגען, גיבען זיי ניט ארויס גענוג ארבייט.

אויף די דאזיגע צוויי באהויפטונגען ענטפערט דער ארבייטער: מיר גלויבען אייך ניט, און וועלען אייך ניט גלויבען, ביז איהר וועט אונז אליין ניט לאזען אויסגעפינען דעם אמת. לאזט אונז האבען א באגריף פון אונזער אייגענער אינדוסטריע. איז אויב מיר וועלען געפינען, אז מיר נעהמען טאקע צופיעל פאר אונזער ארבייט, און אז צוליעב אונז קען די אינדוסטריע ניט מאכען דעם נויטיגען פראפיט, וועלען מיר געוויס ארבייטען פאר ביליגער. איהר שרייט, אז מיר ערבייטען ניט גענוג, פראדוצירען ניט גענוג. מעגליך, אז עס איז דא עפעס אין דעם, אבער דאס קומט פון דעם, וואס מיר זיינען בלינד; מיר מיינען, אז וויפיעל מיר ארבייטען, איז אלץ צופיעל, ווייל איהר ווערט דאך אלץ רייכער, און אונזער לאגע בלייבט אלץ דיזעלבע. לאזט אונז דארום צו צו אייערע ביכער, לאזט אונז זעהען, ווי די אינדוסטריע שטעהט, און געוויס, אויב מיר וועלען זיך נור איבערצייגען, אז די אינטערעסען פון אונזער אינדוסטריע פאדערען א גרעסערע אנשטרענגונג פון אונזער זייט, וועלען מיר עס געוויס טאן.

בנאמנות, עס איז א גרויסער פארשלאג, א פארשלאג אין די סאמע אינטערעסען פון דער אינדוסטריע, און אויב אונזערע מאנופעקטשורער זיינען ווירקליך ניט קיין פראפיטירס, ווי זיי באהויפטען, און מאכען בלויז זייער „לעדזשיטימייט פראפיט", איז קיין אורזאכע ניטא, ווארום זיי זאלען ניט לאזען „די ארבייטער האבען א דעה אין דער פיהרונג פון דער אינדוסטריע". זיי קענען זיכער דאך גארניט פארלירען, און די אינדוסטריע קען נור געווינען. קיין ארבייטער, למשל, וועט ניט קענען פאדערען א גרעסערע ווידזשעס, אדער סטרייקען פאר א קירצערען ארבייטס־טאג, ווען ער וועט וויסען גאנץ קלאר, אז די צושטענדע פון טרייד מאכען עס אונמעגליך. די דורכפיהרונג פון דער דאזיגער רעזאלוציע קען אלזא ניט פיהרען בלויז צו א געוויסען סטענדערד אין די מארקעט־פרייזען, נור טאקע צו א שטענדיגען זיכערען פרידען אין אונזער אינדוסטריע. לויט אונזער מיינונג, אויב די מאנופעקטשורער פיהלען זיך אונשולדיג אין דעם פראפיטירינג־בלבול, דארפען זיי זיך אנכאפען אן דעם פארשלאג. וועלען זיי עס אבער? די באלדיגע צוקונפט וועט אונז געבען א קלארע תשובה אויף דעם!

גאווערנאר סמיטה'ס גרויסער אויפטו.

אין א ניו יארקער צייטונג איז איבער די דאזיגע נייעס געווען אזא מין קאפ. „די סאציאליסטען גערעטעט פון דעם שיקזאל פון אן „אויטלאו" דורך דעם גאווערנאר'ס פען". די נייעס איז א זעהר ערפרעהליכע, אבער דער קאפ פון די נייעס איז זעהר אונפאסענד. ניט די סאציאליסטען האט דעם גאווערנאר'ס פען גערעטעט, נור דעם שטאאט ניו יארק פון צו זיין צו שפאט און צו שאנדע פאר דער גאנצער וועלט. ניט די סאציאליסטען האט דער גאווערנאר גערעטעט, נור אונזער גרעסטען שטאאט פון אמעריקא, וואס איז אט דורך די לאסק־בילס געווען אין געפאהר צו ווערען דער איינציגער פלאץ אין דער ציוויליזירטער וועלט, וואו א מענש, וואס קען דענקען און פיהלען וואלט זיך געפיהלט, ווי אין א געפענגניס. וואו עס וואלט איינגעפיהרט געווארען דער ערגסטער, דער שענדליכסטער סארט דעספאטיזם מיט אלערליי העסליכקייטען, וואס געהען געוועהנליך מיט מיט איהם. דערפאר זיינען עס ניט די סאציאליסטען, וואס זיינען שולדיג א דאנק גאווערנאר סמיטה, נור דער גאנצער שטאאט ניו יארק. און, אפשר, אויך גאנץ אמעריקא, ווייל זעלטען ווען לערנט זיך אפ איין שטאאט פון דעם צווייטען דאס גוטע, דאס שעהנע, אבער דאס שלעכטע לערנט ער זיך אפ זעהר גיך. העכסט־וואהרשיינליך, ווען אט די אלע עכט־דעספאטישע בילס וואלטען געווארען א געזעץ אין ניו יארק, וואלט באלד נאכגעפאלגט דעם גוטען ביישפיעל אונזער נאהענטער שכן ניו דזשוירזי, דאן קאנעקטיקוט, דאן פענסילווייניא, און אזוי וואלט זיך אלץ ווייטער און ווייטער פארשפרייט די דאזיגע חאלעריע פון רעאקציע און פינסטערניש. גאווערנאר סמיטה האט מיט זיין קוראזש פארניכטעט און צוטראטען דעם דאזיגען פעסט־מיקראב, נאך איידער ער האט זיך אנגעהויבען צו פארשפרייטען און פארמעהרען און גאנץ אמעריקא איז איהם שולדיג א דאנק. מעגליך, אז דער דאנק וועט ניט קומען אזוי באלד, ווייל, ליידער, איז עס א טרויעריגער פאקט, אז אין דעם איצטיגען מאמענט פון מוחות־פארפינסטערניש איז די גרויסע מאסע גיכער גענייגט צו זיין אויף דער זייט פון די סוויטס און די לאסקערס. אבער, ווען דער מאמענט פון אויסניכטערונג וועט קומען וועט דאס אמעריקאנער פאלק פארשטעהן און אפשעצען די גרויסמוטיגע טאט פון גאווערנאר סמיטה.

מיר מוזען אבער זאגען, אז דערמיט איז נאך די דעמאקראטיע אין ניו יארק און אמעריקא ווייט ניט גערעטעט. דער פאקט, אז עס איז געווען מעגליך פאר די סוויטס און לאסקערס דורכצופיהרען אין דער אסעמבלי און סענאט אזעלכע בילס, וועלכע דערמאנען אן די פינסטערע צייטען אין רוסלאנד און דייטשלאנד, און דער פאקט, דאס בלויז איין מענש, איין אמת'ער דעמאקראט, איז פער צופאל געווען אין דער לאגע ניט צו דערלאזען דערצו, מיינט עס ניט, אז די דעמאקראטיע איז געזיכערט. ווייט ניט. גאווערנאר סמיטה קען לייכט פארביטען ווערען אויף אנאנדערען, וועלכער זאל זיין געקנאטען פון דעמזעלבען ליים, ווי די סוויטס און לאסקערס, און דאן זיינען די שאנסען פאר אונזער דעמאקראטיע זעהר און זעהר פינסטערע. עס איז דא

וואס וויל דאקטאר ק. פארנבערג?

פון ל. פינקעלשטיין.

דר. קארל פארנבערג איז אמאל גע־ווען א סאציאליסט און פלעגט שרייבען אין דער סאציאליסטישער פרעסע. ער האט געשריבען אין „פארווערטס" און אין „דער פרייער ארבייטער שטימע" און אין „די צוקונפט". רעגולער האט ער געשריבען ארטיקלען איבער דער באוועגונג און האט כסדר געהאט צו זאגען וועגען איהר א גוט ווארט.

האט אבער פאסירט מיט דר. פארנ־בערג דאס זעלבינע, וואס האט פאסירט מיט נאך אנדערע שרייבער אין דער סאַ־ציאליסטישער פרעסע — ער איז ארויס־געפאלען פון דער סאציאליסטישער פרע־סע און איז אוועק צו דער קאפיטאליסטי־שע פרעסע, אויף ווייפיל, פארשטעהט זיך, די אלגעמיינע אידישע פרעסע אין אמע־ריקא איז בכלל קאפיטאליסטיש.

און דא פאנגט זיך אן די טראגעדיע! ווען די דאזיגע שרייבער, וואס פאלען ארויס פון דער סאציאליסטישער פרעסע צעשרייבען זיך אין דער אלגעמיינער בעלי־בתי'שער פרעסע, ווערען זיי גאר אנדערע מענשען! עס קאן זיין, אז אונטער'ן דרוק פון די עקאנאמישע און אלע אנדערע אומ־שטענדען, איז דאס א גאנץ נאטירליכע ערשיינונג און מען קאן אפשר דערפאר צו זיי קיין טענות ניט האבען. שוין דער פאקט אליין וואס זיי מוזען ווערען תושבים אין דער בעלי־בתי'שער פרעסע צווינגט זיי צו ווערען אנדערש, צו באקו־מען א גאנץ אנדער פסיכאלאגיע, אנאנ־דער קוק אויפ'ן לעבען. אונטער די נייע אומשטענדען, אין דער נייער סביבה מו־זען זיי אפשר ביסלאכווייז ווערען אויס סאציאליסטען, ווען אפילו דאס איז ניט דירעקט אונטער'ן שווערען דרוק פון פרנסה. שלעכט איז נאר, וואס דיזע גע־שטראפטע מענשען באמערקען אליין ניט, ווי דער סאציאליזם רינט אויס ביי זיי. שלעכט איז נאר, וואס ווען דיזע מענשען האבען שוין פארלארען זייער גאנצע סימ־פאטי צום סאציאליזם, האלטען זיי זיך נאך אלץ פאר „אייגענע מענשען" פון דער באוועגונג, כאטש אין דער אמת'ען זיינען זיי דאס שוין מעהר ניט! און אין דער פעריאדע מייגען אפשר דיזע מענשען צו שרייבען פון דער באוועגונג ווי פריינד; עס קומט אבער ארויס, ווי געשריבען פון שונאים.

קודם כל הערען זיי אויף צו זעהן איר־גענד וועלכע מעלות אין דער באוועגונג. זיי זעהען דארט אנטוועדער גאלע חסרונות אדער גארנישט ניט. און אזוי ווי וועגען דער ארבייטער באוועגונג שרייבען זיי נאך אלץ, ווארים אלס געוועזענע סאציאליס־טען קוקט מען דאך אויף זיי אין „רע־דאקציע ווי אויף „אויטאריטעטען", ווי אויף ספעציאליסטען אין דעם פאך — האלטען זיי אין איין אויסגראבען נבלות, און זוכען חסרונות אין דער ארבייטער באוועגונג. זיי ווערען דאן, וואס זיי רו־פען „שטרענגע קריטיקער" און האלטען אין איין טרומייטערען נעגען דער באווע־גונג, אפשר בעת מעשה זיך אליין איינ־שמועסענדיג, אז זיי שרייבען נאר „פאר דער באוועגונג". שפעטער געהען אזעל־כע לייטע נאך ווייטער, זיי נעמען די מעלות פון דער באוועגונג און פשט'לען פון זיי ארויס חסרונות, און דאס דער־לאנגען זיי די לעזער כלומרשט אלס „אומ־פארטייאישען" לעז־שטאף.

אט די רעיונות, רבותי, זיינען מיר ארויפגעקומען אויפ'ן זינען, ווען איך האב איבערגעלעזען דר. קארל פארנבערג'ס אר־טיקעל אין „טאג" פון 19טען מאי, אונ־טער'ן קעפעל: „אין א פרעמדען גייסט".

לויט דעם קעפעל פון דעם ארטיקעל קאן מען זיך שוין אנשטויסען, אז דער ארטיקעל האט געזאלט געשרי־בען ווערען, אום אנצואווייזען ווי די אידישע ארבייטער באוועגונג איז ארונטער פון דרך הישר, איז אוועק אין א „פרעמדען גייסט".

אין וואס באשטעהט דער „פרעמדער גייסט"?

ווען מען לייענט איבער דעם גאנצען ארטיקעל, געפינט מען ביים סוף אין עט־ליכע שורות, אז אונזער באוועגונג פעלט „אידישקייט". עס קומט, שלוא, אויס, אז דר. קארל פארנבערג טוט, נעבעך, וועה דאס הארץ וואס די ארבייטער באוועגונג איז אוועק אין דעם גייסט, וואס ער האט געפרעדיגט בעת ער האט גע־שריבען אין דער סאציאליסטישער פרעסע!...

אבער דאס מאכט ניט. וואלט דער ארטיקעל „אין א פרעמדען גייסט" געשרי־בען געווארען אין דעם זין וואלט מען איהם געקענט לייכט מוחל זיין. מען דארף א איד בייטען זיינע איבערצייגונגען. ווען ער האט געשריבען אין „פארווערטס", האט ער זיך גערעכנט זיין א אינטערנאציא־נאלער מארקסיסט, איצט אבער, ווען ער שרייבט אין דער בעלי בתישער פרעסע, מעג ער זיך זיין אן אחת בחורת'ניק און זיך אנגעמען פאר'ן אידישען גייסט. אי־בערהויפט נאך ווען איבער האבען מאנ־כע „פראגרעסיווע" סאציאליסטען, אין [illegible]

מיינונג אין באצוג צו נאציאנאליזם. ווען ער וואלט געשריבען דעם דערמאנטען אר־טיקעל אין דעם זין וואלט מען צו איהם דערפאר ניט געקענט האבען קיין טענות.

אבער ניט דאס טוט דר. קארל פארנ־בערג אין דעם דערמאנטען ארטיקעל. ער פאנגט ניט אן מיט א קריטישען איבער־בליק, אנצואווייזען ווי די אידישע אר־בייטער באוועגונג אין אמעריקא איז אוועק „אין א פרעמדען גייסט". עס הייבט זיך גארניט אן! ער מאכט ליבערשט די וויל־דע באהויפטונג, אז די „באוועגונג" איז נאר איינגענעמען געווארען אויס „באווע־גונג"! עס קומט אויס, דאס אמאל, בעת פארנבערג האט געשריבען אין דער סאַ־ציאליסטישער פרעסע איז טאקע געווען א באוועגונג, אבער איצטער, ווען ער שרייבט אין „טאג", טו וואו איז אהינגעקומען די באוועגונג?... איז פון איהר, רחמנא לצלן, גארניט געווארען.

אט זיינען זיינע אייגענע ווערטער, ווי ער פאנגט אן דעם ארטיקעל, מיט זיינע אייגענע גענענפיסלעך („"), אין וועלכע ער שטעלט איצט אריין די גאנצע באַ־וועגונג.

„די צווייגען פון דער באוועגונג" — עס איז אמאל געווען זעהר א פארשפרייטע, זעהר א באליעבטער אויסדרוק. די „באַ־וועגונג" — האט באדייט די ארבייטער־באַ־וועגונג, די אידישע ארבייטער־באוועגונג, און די „צווייגען" זיינען געווען איהרע פארשיעדענע ארגאניזאציאנס־פארמען: די סאציאליסטישע באוועגונג, די טרייד יוניאנס, דער ארבייטער רינג — יעדע איינע פון זיי האט אפילו געלעבט מיט איהר אייגענעם לע־בען, מיט איהרע אייגענע ליידען און פריי־דען, עס האט אבער געהערשט הינטער די פארשידענהייטען עטוואס געמיינזאמעס, פאראייניגענדעס. זיי האבען זיך אלע גע־פיהלט פארבונדען און צוזאמענגעקניפט דורך פארשיעדענע געמיינזאמע אידעאלע און רעג־לע כחות. עס איז אייגענטליך זעהר שווער געווען צו באשטימען אין וואס עס דאס גע־מיינזאמעס איז באשטאנען. אבער עס איז קיין ספק ניט, אז דאס פאראייניגענדע ווארט „באוועגונג" איז געווען א רעאליטעט, א יש".

ווי איהר זעהט, איז דא דערוויילע אפילו א ווארט ניט דערמאנט וועגען דעם „פרעמדען גייסט" אין דער באוועגונג; פארנבערג קלאגט גאר, וואס איצט איז איבערהויפט מעהר קיין באוועגונג ני־טא!... אמאל, זאגט ער, איז געווען א באוועגונג. און עס קומט אויס אז איצ־טער, ווען ער אליין איז אוועק אין פ ר ע מ ד ע ו ו ע ג ע ן, האט די באוועגונג פשוט אויסגערונען... געווען, זאגט ער, אמאל אזא שעהנע, גרויסע באַ־וועגונג און וואס איז פון איהר געווארען? וואו איז זי נעבאך אהינגעקומען?... אריי־מע באוועגונג!...

אבער לויט דר. פארנבערג'ס ארטי־קעל קומט אויס, אז דאס איז נאך ווייט ניט דאס גאנצע אומגליק. מילא גו, איז ניטא מעהר „די איינהייט" אין דער באַ־וועגונג, איז די גאנצע באוועגונג פון אמאל ניטא מעהר. עס איז טאקע זעהר ניט גוט, אבער מען קאן זיך נאך ווי עס איז באַ־געהן אהן דעם. משטיינס געזאגט, וואס פארנבערג מיט'ן „טאג" האבען פון דער באוועגונג, אהן איהר ווי מיט איהר!... א סך א גרעסערע צרה איז, קלאגט ער זיך ווייטער, וואס:

„פון די דאזיגע פארשידענע צווייגען (פון דער באוועגונג) האבען אייניגע זיך זעהר שטארק צעוואקסען. עס איז אויסגעוואקסען ריזיג־גרויס דער ארבייטער רינג. עס ווי־נען לפי ערך נאך גרעסער און מעכטיגער אויסגעוואקסען די צוויי הויפט פעסטונגען פון אידישען טרייד יוניאניזם: די אינטער־נעשאנאל לעידיס גארמענט וואירקערס און די אמאלגאמייטעד קלאטינג וואירקערס. און נע־בען זיי זיינען אויך די אנדערע, די קלענערע אידישע יוניאנס געווארען פעסט און גרויס, קרעפטיג און שטארק."

דאס, זעהט איהר, איז שוין פשוט נאר ניט אויסצוהאלטען! וואס איז דאס פאר א גאנג? די „איינהייט" אין דער באַ־וועגונג איז פארשוואונדען, ניטא מעהר די „איינהייט" (עס וואלט זיך דא בעסער אריינפאסען די רייסערייען!) פון אמאל און, „דאנער וועטער נאך אמאל", וואס איז דא געווארען? די יוניאנס האבען זיך גאר „ריזיג צעוואקסען"? דאס איז דאך איינפאך געוואלד צו שרייען!...

אבער כאפט ניט, דאס איז נאך ווייט ניט אלעס. עס זיינען נאך דא אין דער באוועגונג גרעסערע צרות... אט ווי דר. פארנבערג קלאגט זיך ווייטער:

„עס איז מיט דער צייט, באזונדערס אין די פאר לעצטע יאהרען, פארגעקומען אן אי־נערליכע איבערשאצונג פון די ווערטען אין דער באוועגונג גופא. אמאל, נאך גאר ניט לאנג צוריק, פלעגען די יוניאנס שפיעלען די ראלע פון די שטענדיגע מ ק ב ל י ם אין דער באוועגונג. ביי יעדען קליינעם און גרויסען סטרייק פלעגט מען זאמלען פון גרויסען עולם פאנדען. ביי דעם ארבייטער רינג פלעגט מען שטענדיג זוכען מאטעריעלע שטיצע, ביי דער סאציאליסטישער באווע־גונג — מאראלישע שטיצע; אין פראפאגאנ־דע, אין פראפאגאנדיסטען, אין „וועקער" און מונטערער. הייגט איז די לאגע געווארען פונקט פארקעהרט (דאס איז באמת שרעק־ליך!...) די טרייד יוניאנס, באזונדערס די צוויי דערמאנטע פעסטונגען (אונזער אינ־טערנעשאנאל און די אמאלגאמייטעד) האבען אין מאטעריעלע מיטלען און גרויס איבערגע־יאגט זאגאר דעם ארבייטער רינג."

דאס, זעהט איהר, איז שוין גאר הימ־מעלשרייענד... פון „מקבלים" (אויף פראסט אידיש מיינט עס שנארער), זיינען די יוניאנס גאר רייך געווארען, פע, דאס איז א חרפה, א בזיון, און אפשר גאר א פארברעכען...

און אזוי ווייזט פארנבערג אלץ וויי־טער אין זיין ארטיקעל ווי עס איז „גע־פאלען די באוועגונג" דורך דעם וואס די יוניאנס זיינען געווארען גרויס און מעכ־טיג.

וואס זאגט איהר? עס איז אן אב־סורד, — אודאי, איז עס אן אבסורד! אבער דער דר. פארנבערג, וואס איז פאר־טאן אין זוכען חסרונות אויף דער באַ־וועגונג, באמערקט עס ניט. ער פילאזא־פירט וועגען דער באוועגונג מיט צוגע־מאכטע אויגען און ער זאגט זיך ווייטער:

„עס איז באמת גאר ניטא אזא זאך ווי איין פאראייניגטע באוועגונג. ספעציעל ווערט אויף די טרייד־יוניאניסטישע קאנווענשאנס אנגעהאלטען די סאציאליסטישע פארמולא. מען אינדארסירט דעבס'ן, מען שענקט עטליכע טויזענד דאלאר באוועגונגס־נדבות, אבער דאס הארץ און נשמה זיינען ניט דערביי."

ביז איצט האבען מיר געשפאסט. וואס מיר האבען פריהער ציטירט פון דר. פארנ־בערג'ס ארטיקעל איז אזוי לעכערליך, אז מען קען גאר וועגען דעם ערנסט ניט רע־דען. ווארים אין דער אמת'ען איז פונקט פארקעהרט ווי ער שרייבט וועגען דער באוועגונג, און ווען ער וואלט בכיוון ניט געהאלטען פארמאכט זיינע אויגען וואלט ער דאס לייכט אליין געקאנט זעהן. מען קען אבער מעהר ניט שפאסן וועגען דעם וואס ער זאגט אין דער לעצטער שטיקעל וואס ד'האב דא איבערגעגעבען, ווא מאכט ער איינפאך א מיאוסע פארלוימדונג אויף דער טרייד־יוניאניסטישער באוועגונג.

עס איז א געמיינע פארלוימדונג צו זא־גען אויף די אידישע טרייד־יוניאנס, אז זיי אינדארסירען דעבס'ן, שענקען באווע־גונגס־נדבות, און עס איז דערביי ניטא דאס הארץ און נשמה. פון וואנען ווייס דאס פארנבערג? האט ער ביינעווינט די קאנווענשאנס פון אונזערע יוניאנס און באקומען פון דארט אזא איינדרוק? דאס דאך ניט, טו פון וואנען האט ער באַ־קומען אזא פאלשע אינפארמאציע?

דער אמת איז פונקט פארקעהרט. אלע וואס האבען ביינעווינט אונזער אינ־טערנעשאנאל קאנווענשאן ווייסען, אז דעבס איז אינדארסירט געווארען מיט הארץ און נשמה, מיט דער גרעסטער באַ־גייסטערונג, מיט'ן גרעסטען ענטוזיאזם צו וועלכען מענשען קאנען זיך אויפהויבען. און פארנבערגס ציניש באמערקונג איז דעריבער פאלש, העכסט פארלוימדעריש.

פונקט אזוי פאלש און פארלוימדעריש איז אויך זיין פריהערדיגע באמערקונג, אז עס איז פארשוואונדען די איינהייט וואס האט אמאל עקזיסטירט צווישען די פיעלע צווייגען אין דער באוועגונג. דאס ווייזט בלויז, אז דר. פארנבערג האט ענט־ווערער ניט געלעזען וועגען אונזער קאנ־ווענשאן, כאטש ער שרייבט וועגען איהר, אדער, ווי איך האב שוין פריהער באַ־מערקט, ער זוכט בכיוון צו ווארפען זלזולים אויף דער באוועגונג. וואלט ער געלעזען וואס אויף אונזער קאנווענשאן אין שיקאגא איז פארגעקומען און נאכ־געפאלגט די באשלוסען וואס זיינען גע־פאסט געווארען, און די רעזאלוציאנען וואס זיינען אנגענומען געווארען, וואלט ער אבשר ניט געמאכט אזא ווילדע באַ־הויפטונג, ווי אנגעשטויסען ער זאל אויף דער באוועגונג ניט זיין.

דער באשלוס פון אונזער קאנווענשאן צו שאפען א י י ן פארבאנד פון אלע יוניאנס אין דער נאדעל אינדוסטריע איז א הויכער אויסדרוק פון אחדות און איי־ניגקייט אין, אונזער טרייד־יוניאן באווע־גונג. דר. פארנבערג, וועלכער שרייבט וועגען אונזערע קאנווענשאנס האט דאס געמיינט ווייסען. איז ער דאך אין „טאג" דער שרייבער וועגען סאציאלע ענינים. עס איז דאך נאך אלעם ניט שעהן אזוי אריינ־צופאלען ווי א יון אין סוכה. מען מעג זיך זיין אנגעשטויסען אויף דער באווע־גונג, עס דארף דאך אבער זיין א מאס! ווייס ניט דר. פארנבערג, אז ווען מען כאפט אריבער די מאס ווירקט עס פונקט פארקעהרט?

נאך עפעס. פארנבערג קלאגט אויף דעם, וואס ביי אונז איז פארשוואונדען די איינהייט אין דער צייט, ווען אט די־זע איינהייט האט זיך אזוי דעמאנסטרא־טיוו ארויסגעוויזען אויף אונזער לעצטער קאנווענשאן דאס אפילו א בלינדער האט עס געקאנט זעהן. וואלט ער זיך נעהמען די מיה אויסצוגעפינען, מיט וועלכער אמת'ער הארציגקייט עס זיינען ביי אונ־זער קאנווענשאן אויפגענומען געווארען די פארשטעהער פון דעם קאפען־פארבאנד און די פארשטעהער פון די אלע צווייגען פון דער באוועגונג וואס זיינען געקומען באגריסען די קאנווענשאן, וואלט ער אפשר מיט געוואלד זיך אליין אפגעהאל־טען פון מאכען אזעלכע זלזולים.

וועגען דר. פארנבערג'ס אומגעלומ־פערטען ארטיקעל איז נאך דא צו שריי־בען און צו שרייבען. מען קאן צוגלידער־רען יעדען זאץ אין דעם ארטיקעל און אנ־ווייזען וויפיעל אומזין, פאלשקייט און אויך ביזוויליגקייט עס ליגט דארט. מעג־ליך אז איך וועל דאס נאך טאן אין א צווייטען ארטיקעל.

א זעקס־שטונדיגע ארבייטס־וואך

(סקיצע.)

פון לעבעדיגען.

פון אלע באשליסע, וואס ווערען געפאסט אויף ארבייטער־קאנווענשאנס, אינטערעסירען מיך אם שטארקסטען די באשליסע פון פאר־קירצען די ארבייטס־שטונדען.

דער לעצטער באשלוס פון אונזערע אר־בייטער צו איינפיהרען א 40־שטונדיגע אר־בייטס־וואך האט מיך ממש באגייסטערט.

איך האב זיך מיין ווערטעל: איידער אי־בערדרוקען דעם זייגער, איז בעסער ארויסנעה־מען א פאר שטונדען פונ'ם זייגער...

איבערדרוקען דעם זייגער — איז א קאַ־פיטאליסטישער מיטעל צו פארבלענדען די אויגען פון די ארבייטער. א מיטעל וואס שרייט: זעהט וואס מיר טוען פאר אייך!

ארויסנעהמען שטונדען פון יעדער וואך — דאס איז דער ריכטיגער מיטעל, וועלכער רופט: קוקט וואס מיר קענען אליין אויפ־טאן!

איך בין איבערצייגט, אז ניט אין רוקען דעם זייגער ליגט די ישועה, נאר אין ארויס־נעהמען ביים זייגער וואס מעהר שטונדען.

און דאס איז דער געווינס פון אלע גע־ווינסען, — אפילו א גרעסערער געווינס ווי גרעסערע ווידושעס.

ווייל וואס טויגען מיר גרעסערע וויד־ושעס אליין ווען איך האב קיין צייט ניט? ווען איך ארבייט צופיעל? ווען איך בין מיעד? און ווען דער זייגער איז שוין שפעט?

און ווען איך קוק אריין אין דער צו־קונפט זעה איך שעהנע אנציהענדע בילדער: די צייט געהט, דער זייגער רוקט זיך, און די ארבייטס־שטונדען ווערען אלץ קלע־נער און קלענער.

און דער ארבייטער קוקט שוין מיט פרייד אויפ'ן זייגער. ער האט שוין מיט איהם גע־מאכט שלום. ער ווייס, אז דעם זייגער'ס שטונדען זיינען שוין ניט קיין קאפיטאליס־טישע.

און דאס איז א גרויסע זאך!

ווייל דעם גרעסטען זיג וועלען די אר־בייטער פייערען איבער'ן זייגער — נאך א גרעסערען ווי איבער די קאפיטאליסטען.

דאס וועט זיין א זיג פון אלע זיגען.

אמאל איז דער זייגער געווען זייער שונא. ער האט זיי באזיגט מיט זיין בלייענער שווערקייט. הייגט באזיעגען זיי איהם.

א 40 שטונדיגע ארבייטס־וואך איז א גרוי־סע זאך, אבער נאר דערווייל.

ארבייטען 40 שטונדען איז נאך אויך גאנץ גענוג, גענוג.

איך ווארט אויף א 6־שטונדיגער אר־בייטס־וואך — מיין אידעאלע ארבייטס־צייט!

א מענש וועט בלויז ארבייטען א שטונדע א טאג — און, גלויבען, עס וועט זיין גענוג, עס וועט סטאַיען פאר אלעמען. מען וועט אויסארבייטען גענוג, איבערגענוג.

און די איבעריגע צייט וועט ער אומ־שפאצירען, לייענען, פארברענגען אי מיט דער געליעבטער און אי מיט דער ווייב, זיך שפיעלען מיט די קינדער.

איך ווארט מיט אומגעדולד אויף יענער גליקליכער צייט.

ווייל... דאס וועט זיין די פיינסטע שטי־קעל צייט פון דער וועלט.

א מענש וועט ניט דארפען זיך איילען צו דער ארבייט, זיך שטופען, לויפען און יא־גען — די איין שטונדע ארבייט וועט ער אויספיען אפצוארבייטען דורכ'ן טאג...

און אפארבייטענדיג איין שטונדע בלויז וועט דער מענש האבען גענוג צייט און כח צו פילאזאפירען און צו טראכטען.

און אז אלע מענשען וועלען נעהמען טראכטען, וועט מען זיך אפשר צו עפעס דער־טראכטען.

וועט מען אפשר זיך דערטראכטען ווי אזוי אפצוטרייבען פון אונזער וועג דעם מלאך־המות, וועלכער איז אונז נאך א גרעסערער שונא ווי דער קאפיטאליזם.

אין הייניגע, שטארק־פארנומענע צייטען טראכטען בלויז איבעריגע מענשען, און זיי קענען זיך צו גארנישט ניט דערטראכטען.

אבער אין יענע גליקליכע, איין־שטונדיגע ארבייטס־טעג וועלען מיר טראכטען און די...

[illegible]

איך לייען דא די פראגע פון א פאר-
[illegible]
שטארס, און אויף אזא אופן מאכען דעם ערשטען גרייסען שריט צו דעם, אז דער ארבייטער זאל אויך קאנטראלירען די אינדוסטריע.

די דאזיגע דריי הויפט-פונקטען, ווי-נען, ווי עס זעהט אויס, שטארק דיסקוטירט געווארען פון די מייסטע דעלעגאטען נאך פאר דער קאנווענשאן. אזוי, דאס די מייסטע זיינען געווען אמת-ענטוזיאסטיש, און בלויז געצעהלטע מענשען ווינען געווען געגען דעם יעצטען פארשלאג, ווייל ליט זייער מיינונג, איז ער נאך ווייט פון דער סאציאלער רעוואלוציע, אדער ווי איינער האט זיך אויסגעדריקט, ניט אין איינקלאנג מיט דעם קלאסען-קאמף, ווי ער, דער לייטער, פארשטעהט איהם, אדער, ריכטיגער, ווי ער פארשטעהט איהם ניט.

* * *

איך קען דא ניט ריידען פון אלע רעזאלוציעס, וואס זיינען אדער אנגענומען, אדער צוריקגעוויזען געווארען. עס וואלט זיך ווירקליך געפאדערט א גאנצער בוך, אום צו צונלידערען יעדע רעזאלוציע באזונדער. אזוי, אז פון זיי זאל פאר אלעמען קלאר ווערען דער גאנצער גרויסער גייסט, וועלכער האט געשוועבט איבער דער קאנווענשאן פון דער אינטערנעשאנאל. איך וועל דארום פרובירען איינטיילען די 140 רעזאלוציעס אין 4 קלאסען, און פון יעדען קלאס געבען בלויז איינע אדער צוויי, אלס סעמפעל, אזוי, דאס דער לעזער וועט זיך קענען בילדען א באגריף איבער דאס אלגעמיינע.

די איינטיילונג פון די רעזאלוציעס קען געמאכט ווערען, ווי פאלגט:
1. צום וואהל און בעסטען פון דער יוניאן, אין דעם געהען אריין אלע רעזאלוציעס וועגען ארגאניזאציאן, רעארגאניזאציאן און אלערליי יורידיקשאן-פראגען, און אויך די בילדונג און צייטונגס ארבייט.
2. צום וואהל און בעסטען פון אלץ, וואס נויטיגט זיך אין הילף און אונטערשטיצונג. 3. די שטעלונג פון דער קאנווענשאן צו די פאליטישע טעטיגקייט.
4. די שטעלונג פון דער קאנווענשאן צו אנדערע שטרעמונגען אין דער ארבייטער-באוועגונג.

וואס אנבעטרעפט דעם ערשטען קלאס רעזאלוציעס, זענען אלע גאנץ קלאר און שארף, אז די אינטערנעשאנאל, גרויס און מעכטיג ווי זי איז, ליידט ניט פון א געשוואלענעם קאפ; אז זי האט נאך ניט איינגערעדט, אז זי האט שוין דערגרייכט אלעס, וואס מען קען נור ווינשען, און אז איהר ארגאניזאציאנס-פארמע איז די פאלקאמענהייט זעלבסט.

ניין, פארקעהרט, אין די מייסטע רעזאלוציעס איבער ארגאניזאציאן ווערט צוגעגעבען, אז דאס פעלד פון טעטיגקייט אין דער ריכטונג, איז נאך כמעט אן אונבארירטער בארען, און דאס אלע אנשטרענגונגען מוזען געמאכט ווערען פאר א וואס ברייטערע און טיפערע ארגאניזאציאנס-טעטיגקייט.

צוליעב דעם צוועק איז באשטימט געווארען צו עפענען אונטער דער אויפזיכט פון דעם אפיס פון דער אינטערנעשאנאל א גרויסען ארגאניזיישאן דעפארטמענט, וועלכער זאל האבען די איינציגע אויפגאבע צו ברייננגען אונטער דעם שוץ פון דער ארגאניזאציאן די הונדערטע טויזענדע, וואס זיינען נאך ניט ארגאניזירט.

און ווער עס וועט לייענען מיט קאפ די פארשידענע רעזאלוציעס, וואס זיינען אנגענומען געווארען אין דער פראגע פון רעארגאניזאציאן, דער וועט געוויס ניט פארפעהלען צו מערקען, אז דער אמת'ער שטרעבען פון אונזער יוניאן איז, אז אונזער גאנצע ארגאניזאציאן זאל וואס ווייטער אלץ ווייטער בילדען מיט זיך איין גרויסע יוניאן, אין וועלכער עס זאל ניט זיין קיין פלאץ מעהר פאר אלערליי יורידישען-פראגען. אמת, דאס קען נאך איצט ניט אזוי שנעל געטאן ווערען. עס זיינען דא גאנץ וויכטיגע שטערונגען אין

לידער

פון א. ראדוצקי.

דריי טעכטערלאך

(נאך ברכה'ן)

דריי טעכטערלאך האב איך —
רויזעלאך, בלומען —
א שמחה אויף זיי ווערט ווען
אחיים כ'טוח קומען.
פענעלאך, צוקערלאך,
בעטען זיי, גיב זיי,
ס'פרעהט זיך ס'הארץ מיינס;
כ'קוש זיי, כ'ליעב זיי.

דריי טעכטערלאך האב איך,
בלומעלאך, רויזען,
קום אחיים מיט דער „פיי" איך,
נעמט שטורעמען, ברויזען;
פארלאנגען זיי, מאנען זיי,
שיכעלאך, קליידעלאך,
זיי ווינען קיין רויזעלאך,
זיי ווינען בלויז מיידעלאך.

דריי טעכטערלאך האב איך,
פרינצליכע, שעהנע;
ערוואקסענע אלע —
נימ מעהר שוין קיין קליינע —
רייסט מען זיך, קריגט מען זיך,
אויף אלע אופנים;
א, הארציגער פאטער!
שיק צו זיי חתנים...

קאמאפלאזש

ווען דו זאלסט וויסען וואס איך בין,
אין אמת'ן מיך קאנען,
פארשמויסען וואלסטו מיך פון זיך,
מיט שפאט מיין „איך" דערמאנען.
נאר דו טארסט ניט, גאט בעוואהר!
עס הייסט זיך זעלבסט צוטרעטען....
כ'בלייב דיין „איינציג הייליגסטער", ז'דו —
מיין „איין-און-איינציג געפין"...

וועג, מיט וועלכע מען מוז זיך רעכענען, אבער עס איז ניטא דער מינדעסטער צווייפעל, אז פריהער אדער שפעטער וועט עס קומען דערצו.

לאמיר דא דערמאנען האטש איינע פון די ווירקליך גרויסע דעבאטען, אין וועלכע עס האבען זיך באטייליגט די דעלעגאטען פיינבערג, סאפין, קאטלער, ניסענעוויטש, זיגמאן, רוש, העללער און פרעזידענט שלעזינגער.

עס האט זיך ווידער געהאנדעלט וועגען לאקאל 17 און לאקאל 1. פיינבערג האט מיט זיין גאנצע בערעדזאמקייט גערעדט פאר דער צוזאמענשמעלצונג פון ביידע לאקאלס. עס איז קיין צווייפעל ניט, אז די גאנצע קאנווענשאן איז געווען מיט איהם. און דאך האט יעדער געפיהלט, אז דאס קען נאך דערווייל ניט פארווירקליכט ווערען. לאקאל 17 איז א צו לעבעדיגע, א צו שטארקע יוניאן, אז מען זאל קענען האבען די הארץ עס צו פארניכטען. אט פייערט עס 16 יאהר פון זיין לעבען, פון זיינע פיעלע אויפטהואונגען, נעה און מעק איהם אויס פון דעם ספר החיים. וואר קען עס? און וואו איז דא די דרינגענדע נויטווענדיגקייט דערצו, אזוי לאנג ווי פארשידענע סכסוכים, האטש ניט קיין זעהר אנגענעהמע, קענען אויסגעגליכען ווערען? אט דאס האט געפיהלט פרעזידענט שלעזינגער, ווען ער האט ניט דערלאזען דאס די פראגע זאל שוין ענטשידען ווערען. דאס האבען געפיהלט די [illegible]מאנטען אויף דער זייט פון לאקאל 17. זיי האבען ניט פארטיידיגט די באזונדערע עקזיסטענץ פון לאקאל 17, פון דעם שטאנדפונקט פון קראפט-יוניאניזם, נור פון דעם שטאנדפונקט, אז אזא אמאלגאמיישאן קען ניט און טאר ניט געמאכט ווערען מיט געוואלד.

דערזעלבער פרינציפ איז ענטהאלטען אין די אנדערע רעזאלוציעס איבער די פארשידענע יורידיקשאן-פראגען. מיר געהען, מיר וועלען האבען איין גרויסע יוניאן, אבער ניט מיט געוואלד, ניט דורך אן אוקאז, נור אויף דעם וועג פון א נאטירליכען, אומפארמיידליכען ענטוויקלונגס-פראצעס.

נעהמט די רעזאלוציע וועגען דער 40 שטונדיגער און 5 טעגיגער ארבייטס-וואך, וועט איהר געפינען דאסזעלבע. א העכסט-פראגרעסיווער גייסט, געמילדערט, און אז איהר ווילט, געצוימט פון גרויסער פראקטישער ערפאהרונג און פון א גרויסען געפיהל פון פאראנטווארטליכקייט. איך האלט פאר נויטיג דא איבערצוגעבען די דאזיגע רעזאלוציע ווערטליך, אום אויסצומיידען אין דער צוקונפט אלערליי מיספארשטענדניסע. וועגען דעם פונקט האט די רעזאלושאן-קאמיטע געהאט גאנצע 7 רעזאלוציעס, יעדע פון וועלכע באגרינדעט אויף אזא אדער אנאנדער שטייגער די דאזיגע פאדערונג.

און דער באשלוס פון דער רעזאלושאן קאמיטע אין דער פראגע איז פאלגענדער:

„די רעזאלוציעס נומער 5, 17, 26, 51, 66 און 95, זיי אלע באשעפטיגען זיך מיט דער פראגע פון איינפיהרען א קירצערען ארבייטס-טאג. די פארשלאגער פון אלע דיזע רעזאלוציעס פאדערען די איינפיהרונג פון א 40-שטונדיגער ארבייטס-וואך, צוטיילט אין 5 טעג. אייער קאמיטע ווינשט צו ערקלערען, דאס נאך דעם, ווי זי האט גרינדליך באטראכט די גאנצע אנגעלעגנהייט, האט זי געפונען, דאס אונגעאכטעט אויף אלע פריהעריגע ערפאלגרייכע אנשטרענגונגען פון אונזער יוניאן צו רעדוצירען די צאהל ארבייטס-שטונדען אין דער לוידיעס גארמענטס-אינדוסטריע, דארפען מיר, אז די פראגע פון ארבייטסלאזיגקייט איז נאך אלץ אן אונגעלייזטע פראגע; מיר האבען נאך אלץ אונזערע סיזאנס און אונזער סלעק. מיר האבען נאך אלץ צווישען פון איבער-אנשטרענגונג און ציימען פון פיל-שטענדיגער ארבייטסלאזיגקייט. מיר פיהלען דארום, דאס דער קאמף פאר קירצערע שטונדען אין אונזער אינדוסטריע מוז פארטגעזעצט ווערען, ביז די אויבען-דערמאנטע איבלען וועלען אפגעשאפט ווערען.

„דער געשריי, דאס אונזער לאנד לוידעט פון דעם, וואס עס ווערט ניט פראדוצירט גענוג, איז א גאנץ פאלשער אין אונזער אינדוסטריע. מיר ווייסען, אז די פעקטאריס אין ניו יארק און אין אנדערע פלעצער ווינען איבערפילט מיט פארטיגע קליידער, און מיר ווייסען נאך מעהר, דאס אונזערע מיטגלידער געהען זאגאר אין דעם איצטיגען מאמענט ארום לעדיג. עס איז דער ארבייטער, וועמעס כוחות ווערען אויסגעזאפט אין דעם פראצעס פון שאפען רייכטום, און ער איז בארעכטיגט צו רוה, צו פרייהייט און צו א געלעגענהייט פאר בילדונג.

„אייער קאמיטע רעקאמענדירט דארום, אז עס זאל איינשטימיג אנגענומען ווערען דער פרינציפ פון א פערציג-שטונדיגער ארבייטס-וואך, איינגעטיילט אין 5 טעג, און באאויפטראגט דעם אריינקומענדען דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד צו ארבייטען און צו אגיטירען פאר דער פארווירקליכונג פון דעם פרינציפ און צו האבען אריינגעפיהרט די 40-שטונדיגע ארבייטס-וואך אין דעם פאסענדען מאמענט."

דא האט איהר דעם גאנצען כאראקטער פון אונזער אינטערנעשאנאל. די אינטערנעשאנאל איז זיך פול באוואוסט פון איין זייט, אז די 40 שטונדיגע ארבייטס-וואך איז א גערעכטע פאדערונג. זי לאזט זיך ניט פארבלאפען פון אלע פאלשע געשרייען פון „אנדערפראדאקשאן" און עהנליכע שטותים. אבער זי איז אין דערזעלבער צייט א פראקטישע ארגאניזאציע. זי האט שוין פיעל דורכגעמאכט אין איהר לעבען. זי ווייס, אז ניט אלץ, וואס איז גערעכט, קען אזוי לייכט פארווירקליכט ווערען. דארום באשליסט זי ניט, אז די גאנצע אינטערנעשאנאל זאל שוין אויף מארגען, נאך דער קאנווענשאן ארויסגעהן אין קאמף פאר דיזע פאדערונגען. זי ווייס, אז א זאך מאכט זיך ניט אזוי לייכט, ווי עס רעדט זיך, און זי נעהמט דארום אן דעם פרינציפ פון א 40 שטונדיגער און 5 טעגיגער ארבייטס-וואך, און לאזט איבער צו דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד צו ארבייטען, צו אגיטירען פאר די פארווירקליכונג פון דעם פרינציפ, ווען עס וועט קומען דערצו די ריכטיגע געלעגענהייט.

דאס איז אמת'ער אידעאליזם, פאראייניגט מיט דער געזונטער לעבענס-ערפאהרונג פון מענשען, וועלכע זיינען ניט פון נעכטען אין דעם גרויסען קאמף צווישען קאפיטאל און ארבייט.

אין דעם קלאס פון די רעזאלוציעס צום וואהל און בעסטען פון דער יוניאן געהט אויך אריין דער רעפארט פון דער קאמיטע אן בילדונג און פון אונזערע צייטונגען.

נו, האטש ביז איצט האט אונזער בילדונגס-ארבייט ניט געבראכט קיין גרויסע רעזולטאטען און אירגענד אנאנדער ארגאניזאציאן, וואס איז דורכאויס, אומשטיינס געזאגט, „פראקטיש", וואלט וואהרשיינליך געהאנדעלט פראקטיש: צו וואס אויסגעבען געלד אויף בילדונג, אויף צייטונגען, אז מיר זעהען דערווייל גארניט פון דעם. איז אבער אונזער ארגאניזאציע ניט פון די „פראקטישע", און די קאמיטע ווייזט אן, אז די בילדונגס-ארבייט געהט אלץ בעסער, אז אלץ מעהר מענשען ציהען פון איהר דעם נויטיגען פארטייל. מיר מוזען ווידער האבען אין זינען, זאגט די קאמיטע, אז ערציהונגס ארבייט פון א טרייד-יוניאן פאר איהרע מיטגלידער איז נאך א גאנץ נייע זאך, און איהר איינפיהרונג און ענטוויקלונג פאדערט צייט, שטודיום, אנשטרענגונג און גדולה. און זי רעקאמענדירט ניט נאר, אז עס זאל באשטימט ווערען פאר בילדונג דיזעלבע סומע, ווי פריהער, נור זי באשטימט צוצוגעבען צו די פריהעריגע 10 טויזענד דאלער נאך 5 טויזענד. עס ווערט אויך גענומען אין אנבעטראכט דער פארלאנג פון פיעלע צו געבען געוויסע מיטגלידער די מעגליכקייט פון א פולער בילדונג אויף די קאסטען פון דער אינטערנעשאנאל. מעהר ווי דאס, עס ווערען געגעבען גרויסע סומען פאר בילדונגס אנשטאלטען, האטש זיי זיינען ניט דירעקט פארבונדען מיט דער בילדונגס-ארבייט פון דער אינטערנעשאנאל. אבער דער טהייל פון דער ארבייט פון דער קאנווענשאן, ווי אויך די איבעריגע קלאסען ארבייט, דאס מוז איבערגעלאזען ווערען פאר ווייטערע נאך אן ארטיקעל אין דעם קומענדען נומער „גערעכטיגקייט".

ווי צו זיין געזונד

פון דר. ב. דובאווסקי.

צווייטער פון א סעריע פאפולערע לעקטשורס וועגען געזונדהייט און וועגען אויסהיטען זיך פון קראנקהייטען

אין אונזער ערשטע לעקטשור האבען מיר אנגעוויזען אויף די איינינע הויפט כללים, וואס יעדער מענש מוז אפהיטען אויב ער וויל זיין געזונד. אין די קומענדע לעקטשורס וועלען מיר באשפרעכען איינציגע פעלע און אנדייטען ווי אזוי מיר קענען זיך אויסהיטען פון פארשיעדענע קראנקהייטען. דער צוועק פון היינטיגען לעקטשור איז א ביסעל ברייטער ארומצודיידען געוויסע זאכען וואס מיר דארפען אפהיטען ניט צו טאן אויב מיר ווילען זיין געזונט.

דער מענשליכער קערפער איז א זעהר קאמפליצירטע מאשין. דיעזע מאשין איז אזוי איינגעארדענט דאס אלע טיילען וואס שטעלען זי צוזאמען ארבייטען הארמאניש און שטעלען צוזאמען דאס וואס מיר רופען אן לעבען. ווען די ארבייט פון די פארשיעדענע קערפער טיילען געהט אן הארמאניש, פיהלען מיר גאר ניט דאס מיר האבען פארשיעדענע גלידער. א נארמאלער, געזונדער מענש, פיהלט גאר ניט דאס ער האט הענט, פיס, א קאפ, א בויך, א. ז. וו. יעדער טייל פון זיין קערפער שיינט צו זיין אין איינהייטליכע טייל פון גאנצען קערפער און ניט עטוואס וואס איז בעזונדער. דאס קומט דערפון וואס די ארבייט פון יעדען גליד פון קערפער, קומט פאר אין אזא הארמאני מיט דער ארבייט פון די אנדערע טיילען פון קערפער דאס די ארבייט פון אלע גלידער גיסט זיך צוזאמען אין איין גאנצעס.

אבער ווען דיעזע הארמאני ווערט צושטערט דערפיהלען מיר דאס אונזער קערפער איז ניט איין גאנצעס, נאר באשטעהט פון פארשיעדענע גלידער. צום ביישפיעל, ווען א האנד טוט אונז וועה דערפיהלען מיר דאס מיר האבען א האנד, און דיעזע האנד שיינט צו זיין עטוואס וואס איז ניט דער קערפער נאר אין צוגעטשעפעט צום קערפער.

ווען איינער האט געזונדע צייהן פיהלט ער גאר ניט דאס ער האט געזונדע צייהן אין מויל. ערשט ווען ער קריגט א צאהן־וועהטאג און ווען יעדער ריהר מיט דער צונג אדער מיט די צייהן פאראורזאכט שרעקליכע שמערצען דערפיהלט מען ערשט דאס מען האט צייהן.

געזונדהייט איז דארום א צושטאנד אין וועלכען אלע טיילען פון קערפער ארבייטען הארמאניש. קראנקהייט איז א צושטאנד אין וועלכען די הארמאני פון קערפער ווערט געשטערט.

ווי אזוי דער קערפער רעגולירט די ארבייט פון זיינע פארשיעדענע טיילען אזוי דאס זיי זאלען העלפען איינער דעם אנדערען, דאס איז איינע פון די סודות וואס זיינען נאך ניט אין גאנצען אויפגעקלהערט. ביסלעכווייז, מיט גרויס מיה, און נאך פיעלע עקספערימענטען געלינגט עס אויסצוגעפינען ביסלעך פון דיעזען גרויסען סוד, כאפען א בליק דורך קלייגע שפאריגעס אין דער גרויסער לאבאראטארי פון קערפער און זיך צוקוקען ווי אזוי ער רעגולירט זיין ארבייט. דער גאנצער סוד איז אבער נאך קיינעם ניט באוואוסט.

וואס מען האט ביז איצט אויסגעפונען איז דאס דער קערפער זוכט אנצופיהרען און רעגולירען די ארבייט פון זיינע פארשיעדענע קערפער טיילען פלאנמעסיג און אין הארמאני איינע מיט די אנדערע. אויב דאס געלינגט ניט, און עטוואס ווערט אויסער ארדנונג זוכט דער קערפער עס אליין צו פארריכטען, אויב ער קען דאס אליין ניט פארריכטען רופט ער נאך הילף, און זיינע הילף רופען זייגען גאנץ דייטליך פאר די וואס פארשטעהען די קערפער סיגנאלען. דיעזע סיגנאלען זייגען שמערצען און קראנקהייטען.

די הויפט אויפגאבע פון א דאקטאר איז זוכען צו פארשטעהן די שפראך פון קערפער און צו קענען אויף ריכטיג אויסטייטשען דאס וואס דער קערפער וויל זאגען, פארשטעהן וואס דעם קערפער פעהלט און ווי אזוי דאס איהם צו געבען.

לאמיך אייך אויסזאגען א סוד, נאר צווישען אונז זאל עס בלייבען. מיט אונזער גאנצען שטודירען און פארשען איז אונז דאקטוירים נאך אלץ ניט געלונגען צו ערפארשען און פארשטעהן אלע סיגנאלען פון קערפער, און זעהר אפט דויערט א לאנגע צייט איידער דעם דאקטאר געלינגט אויסצוגעפינען פון וואס א באשטימטער קראנקער ליידעט און וואס מען דארף טאן פאר איהם. זעהר אפט, לייטער צו אפט, ווייסט ניט דער דאקטאר פון וואס דער חולה ליידעט.

היינט ווען א דאקטאר וועלכער איז ספעציעל דארויף געלערענט צו קענען אויסטייטשען די נויט סיגנאלען פון קערפער, א דאקטאר, וועלכער נימט זיך אפ בלויז מיט שטודירען און זוכען צו פארשטעהן דעם קערפער, מוז אפט צוגעבען דאס ער ווייסט ניט גענוי וואס מיט א קראנקען איז, טא ווי אזוי קען א געוועהנליכער מענש, ניט א דאקטאר, פארשטעהן דעם קערפער? ווי אזוי קען אזא מענש קורירען קראנקהייטען? אויב א מאשיניסט, וועמענ'ס הויפט ארבייט באשטעהט אין אויפפאסען אויף א געוויסער קאמפליצירטער מאשין איז אפט אין א פארלעגענהייט ניט וויסענדיג ווארום זיין מאשין ווערט קאליע, ווי אזוי קען א געוועהנליכער ארבייטער, וועלכער פארשטעהט ניט דעם מעכאניזם פון דיעזער מאשין, זיך אונטערנעהמען צו פארריכטען זי ווען די מאשין ווערט קאליע?

מיר זאגען עס אנטקעגען די טויזענדע פארשיעדענע פאטענטירטע מעדיצינען וועלכע ווערען פארקויפט דירעקט צום פובליקום אלס א קיור פאר פארשיעדענע קראנקהייטען.

דיעזע מעדיצינען ווערען ארדווערטייזט אלס א זיכערע קיור פאר פארשיעדענע קראנקהייטען, אנפאנגענדיג פון הונגער־אויגען, און ענדיגענדיג, מיט נירען קראנקהייט, קאנסער און טובערקולאזיס. גלייך ווי קורירען קראנקהייטען וואלט געווען אזוי לייכט ווי אויפעסען א בייגעל. אלעס וואס איהר דארפט איז א פרעג טאן וואס די קראנקהייט איז און דאן קויפען א פלעשעל פון די ארדווערטייזטע מעדיצינען און די קראנקהייט ווערט קורירט.

דאס איז אזא קינדערשער באגריף וועגען קערפער און זיינע קראנקהייטען, דאס נאר נארישע קינדער און אידיאטען קענען אזוי דענקען. און דאך גיט דער עולם אויס מיליאנען דאלארס יעדען יאהר אויף פארשיעדענע פאטענטירטע מעדיצינען אין אפארזוך צו פארריכטען די פעהלערען פון זייער קערפער, פעהלערען וואס זיי פארשטעהען ניט און קענען ניט פארשטעהן.

עס איז לייכט צו פארשטעהן וואס עס ווערט פון א מאשין וועלכע יעדער אונוויסענדער מענש זוכט צו פיקסען. דאס זעלבע ווערט פון א מענשליכען קערפער וועלכען אן אונוויסענדער מענש זוכט צו קורירען.

יעדער מענש וואס האט א ווערטפולע מאשין וועט ניט צולאזען צו איהר איינעם וועלכער איז ניט גענוג באקאנט מיט דעם מעכאניזם פון דיעזער מאשין. ער וועט ניט צולאזען צו אזא מאשין א האלב געבאקענעם מעכאניקער, אדער איינעם וועלכער גיט צו דאס ער איז גאר קיין מעכאניקער ניט. און יעדער מענש, וועמען זיין געזונד איז איהם טייער, טאר ניט נעהמען פאר זיין קערפער „טריטמענט” סיידען א קערפער מאשיניסט גיט עס ספעציעל פאר דעם באטרעפענדען מענשען, נאכדעם ווי דער דאקטאר האט דיעזען מענשען אונטערזוכט.

מיר וועלען אין די קומענדע לעקטשורס באשפרעכען די פארשיעדענע זאכען וואס א מענש דארף טאן אום אויפצוהאלטען זיין קערפער אין א צושטאנד פון געזונדהייט, האלטען זיין מאשין אין גוטער ארדנונג. וואס מיר ווילען איצט באטאנען, און באטאנען אזוי שטארק ווי נאר מעגליך, אז דאס אין פאל די קערפער מאשין ווערט אויסער ארדנונג, אין פאל מען פיהלט זיך ניט מיט אלעמען, טאר מען ניט בלינדערהייט זוכען אליין צו קורירען זיך אדער נעהמען די פארשיעדענע ארדווערטייזטע פאטענטירטע מעדיצינען. מען מוז פריהער זוכען אויסצוגעפינען וואו דער טראבעל איז, וואס עס איז קאליע געווארען און ערשט דאן דארף מען קלעהרען ווי אזוי עס צו פארריכטען.

נעהמט אלס א ביישפיעל שמערצען. ווען עמוואס ערנסטעס ווערט קאליע אין קערפער, ליידען מיר שמערצען. דאס איז א סיגנאל פון קערפער דאס עטוואס איז אויסער ארדנונג. טויזענדע, צעהנדליגע טויזענדע מענשען אין אזא פאל לויפען גלייך אין א דראג סטאר און קויפען אספירין, אדער אן אנדער דראג צו באטויבען זייערע שמערצען. און דיעזע חכמים דענקען דאס זיי קורירען די אונארדנונג אין זייער קערפער דערמיט וואס זיי ליידען מעהר קיינע שמערצען.

וואס וואלט איהר געדענקט וועגען א מענשען וועלכער האט איינגעפיקסט א פייער־אלארם אין זיין הויז, און ווען דאס גלעקעל פאנגט אן צו קלינגען, אנזאגענדיג דאס אין הויז איז א פייער, שניידט ער איבער, דיעזער חכם, די דראטען וואס מאכען דאס גלעקעל קלינגען. דאס גלעקעל קלינגט מעהר ניט אבער דער פייער ווערט דערמיט ניט פארלאשען. די שמערצען דיענען אלס פייער־אלארם אין קערפער, זיי זאגען אן דאס עטוואס אין קערפער איז אויסער ארדנונג, און צו נעהמען א באטויבענדען דראג אויף צו שטילען די שמערצען איז פונקט אזוי קלוג ווי איבערצושניידען די דראטען פון פייער־אלארם צו סטאפען דאס קלינגען.

אן אמת פארנינפטיגער מענש, ווען ער הערט דעם פייער־אלארם, זוכט עס אויסצוגעפינען וואו דער פייער איז און ווי אזוי איהם אויסצולעשען. און אן אמת פארנינפטיגער מענש, ווען ער פיהלט ניט געזונד, דארף ער זוכען אויסצוגעפינען וואס דער טראבעל איז מיט זיין קערפער און ווי אזוי דיעזען טראבעל צו פארריכטען.

דער נעטער רעזולטאט פון דעם וואס מיר האבען דא געזאגט איז דאס אויב איינער וויל אויפהאלטען זיין געזונד, טאר ער ניט זיך אליין קורירען אדער אננעמען אירגענד וועלכען טריטמענט, ארדווערטייזטע, פאטענטירטע אדער ניט פאטענטירטע, פון קיינעם ניט אויסער פון א דאקטאר וועלכער האט אונטערזוכט דעם באטרעפענדען קראנקען און ווייסט וואס דעם קראנקען קערפער פעהלט.

וויכט פון פאטענטירטע אדער ארדווערטייזטע מעדיצינען. די מעהרסטע פון זיי זייגען נוצלאז אדער שעדליך, און א גרויסע צאהל פון זיי זייגען נוצלאז און שעדליך.

די שטעלונג פון דער אינטערנעשאנאל קאנווענשאן צו דער אימיגראציאנס־פראגע

פון ה. לאנג.

איינע פון די פיעלע פראגען אויף וועלכע די אינטערנעשאנאל קאנווענשאן אין שיקאגא האט זיך געהעריג אפגערופען איז געווען די אימיגראציאנס־פראגע — א פראגע, וועלכע מאטערט די אלגעמיינע אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג און די אידישע און אימיגראנטישע ארבייטער באוועגונג ספעציעל, שוין פון פיעלע יאהרען.

וואס האט די קאנווענשאן וועגען דעם געזאגט?

אט וואס:

1. אויפצונעהמען מיט א באזונדער געפיהל פון ווילקאמען די נייע אימיגראנטען, וועלכע מען קען ערווארטען פון די חרוב געווארענע לענדער אזוי שנעל ווי די גרעניצען וועלען געעפענט ווערען, און פארלאנגען פון דער אמעריקאן פעדערעישאן אף לייבאר צו עטאבלירען אימיגראציאנס־ביוראס אין די שטעדט, וועלכע האבען פארטען, כדי די נייאנגעקומענע זאלען ניט אריינפאלען אין די הענד פון אגענטורען פון עקספלואטאטארס.

2. זיך צו ערקלעהרען אין פרינציפ פאר נאך א קירצערע ארבייטס־וואך, ווי עס איז די 44 שטונדיגע ארבייטס־וואך און אז די נעכסטע פאדערונג פון דער אינטערנעשאנאל אין דיזער ריכטונג זאל זיין אן ארבייטס־וואך פון 40 שטונדען, איינגעטיילט אין 5 טעג וואס וועט מאכען פלאץ פאר נייע ארבייטער אין דער אינדוסטריע, וואס דער נייער אימיגראציאנס־שטראם וועט אריינברענגען.

3. אז אלע אייראפעאישע שניידער ארבייטער, יוניאן־לייט, וועלכע וועלען קומען אהער אלס אימיגראנטען צו ארבייטען ביי לידיעס גארמענטס זאלען גלייך ביי זייער אנקומען אריינגענומען ווערען אלס מעמבערס אין דער אינטערנעשאנאל אהן שווערינקייטען און אהן איינטריטס־געלד אפילו.

4. צו ווירקען, אז די אמעריקאן פעדערישאן אף לייבאר זאל זיין פארטרעטען ביים טרייד יוניאן קאנגרעס אין איטאליען, וואו די פראגע פון איטאליענישע אימיגראציע אין אמעריקא וועט באשפראכען ווערען.

5. אז די הילף וואס ווערט געשיקט אין די חרוב־געווארענע לענדער דורך די פארשיעדענע רעליעף קאמיטעס זאל אנשטאט צדקה אהן א סדר זיין קאנסטרוקטיווע הילף אויף דעם באזיס פון ארגאניזאציאן און קאאפעראציאן. די הילף זאל פארוועלדעט ווערען צו עפענען קאאפעראטיווע שעפער אונטער דער אויפזיכט פון די דארטיגע יוניאנס, וואו עס זאלען געפינען ארבייט אזוי פיעל ארבייטער וויפיעל נאר מעגליך, וואס דאס וועט שטעלען די ארבייטער באפעלקערונג אויף א געזונטען באדען, באזארגענדיג פאר איהר שעפער און טולס צו דער ארבייט וואס וועט ווירקען, אז דער עמיגראציאנס־געלאף פון יענע לענדער זאל זיין א ביסעל איינגעהאלטען.

אין די פינף פונקטען אלזא דריקט זיך אויס די שטעלונג, וואס די אינטערנעשאנאל קאנווענשאן האט גענומען צו דער אימיגראציאנס־פראגע און מיר שייגט, אז אין אט דער שטעלונג איז דא אן אנגעצייכענטער פראגראם פון טעטיגקייט פאר די פארשיעדענע אידישע געזעלשאפטען אין אמעריקא, וועלכע גיבען זיך פון צייט צו צייט אפ מיט דיזער פראגע.

די קאנווענשאן האט, פארשטעהט זיך, ניט געקענט רעדען וועגען אימיגראציאן אין אלגעמיינע טערמינען. די קאנווענשאן איז געווען דער אויסדרוק פון אן ארגאניזאציאן, פון א גרויסער ארגאניזאציאן מיט באשטימטע פראקטישע אויפגאבען און אלס אזעלכע האט זי געמוזט באטראכטען די אימיגראציאנס־פראגע אין איהר אייגענער ליכט און אונטער די ספעציעלע אומשטענדען, וועלכע רינגלען איהר ארום. די קאנווענשאן האט גערעדט וועגען שניידערשע אימיגראנטען, אדער וועגען אימיגראנטען, וועלכע ווילען אריינקומען אין דער שניידער אינדוסטריע. אבער דאס וואס מען טראכט און מען טוט וועגען שניידערשע אימיגראנטען, קען מען טראכטען און טאן אויך פאר אימיגראנטען, וועלכע וועלען אריינגעצויגען ווערען אין אנדערע אינדוסטריען און דערפאר האט די שטעלונג פון דער אינטערנעשאנאל וועגען דעם אימיגראציאנס־פראבלעם אן אלגעמיינע באדייטונג זאגאר א פאלקס־באדייטונג.

אליין אן ארגאניזאציאן פון אימיגראנטען, איז נאטירליך, אז די אינטערנעשאנאל זאל זיך באציהען צו דיזער פראגע מיט א טיפערען געפיהל ווי ריין אמעריקאנער ארבייטער ארגאניזאציאנען וואלטען זיך באציגען צו דעם. וועהרענד פאר אנדערע ריין אמעריקאנער ארבייטער ארגאניזאציאנען איז די אימיגראציאנס־פראגע אן אינדוסטריעלער פראבלעם און די באטראכטונג וואס זיי גיבען צו דעם, איז אין דעם ליכט צי א נייער אימיגראנטען־שטראם וועט ניט ברייגגען אן איבערפלוס פון „הענד” אין ארבייטס־מארק אריין, איז דאס פאר דער אינטערנעשאנאל אויך א נאציאנאלער פראבלעם און א פאמיליען־פראבלעם, אויב מען קען זיך אזוי אויסדריקען. די באטראכטונג וואס די אינטערנעשאנאל גיט צו דעם איז שוין דערפאר אויך פון א גאנץ אנדער שטאנדפונקט, פון א שטאנדפונקט אויף וויפיעל דאס וועט מיטהעלפען צו פארלייכטערען די צרות פון אייגען פלייש און בלוט און אויף וויפיעל דאס וועט העלפען צוריק אויפבויען דאס חרוב געווארענע אידישע לעבען אין אייראפא.

אן אימיגראציאנס־פראגע האבען מיר אויך געהאט איידער די וועלט מלחמה האט אויסגעבראכען. איצט ווען די מלחמה איז פאראיבער און די גרעניצען פון איין לאנד צום צווייטען וועלען געעפענט ווערען באקומט די פראגע א גאנץ אנדער אויסזעהן, א מעהר צוואוועהטאגטען אויסזעהן. עס ווערט אויך א פראגע פון דרינגענדער פאלקס־הילף און די אינטערעסע, וואס מיר האבען אלע מאל געהאט אין דעם ווערט איצט מעהר בלוטיג און ריהרט אן אלע סטרונעס פון הארצען.

דאס אפרופען זיך פון דער אינטערנעשאנאל אויף דעם, איז אלזא געווען אין צייט און עס גיט דעם שליסעל ווי אזוי מיר זאלען איבערהויפט צוטרעטען צו דיזער גרויסער פאלקס־ארבייט.

פון די אנגענומענע באשליסע איז צו זעהן אז קודם כל פארשטעהט די אינטערנעשאנאל אז דער געלאף, וואס עס וועט ווערען אהער אזוי שנעל ווי די גרעניצען וועלען זיך עפענען, מוז ווערען איינגעהאלטען אויף וויפיעל עס איז נאר מעגליך, און דאס איז נים נאר לטובת פון די וועלכע זיינען שוין איינגעזעסענע, נאר אויך פאר זיי, די נייע אימיגראנטען אליין. קאנסטרוקטיווע רעליעף אויף יענער זייט ים וועט אין דיזער ריכטונג געוויס פיעל ווירקען. די קאנווענשאן האט זיך דערפאר פיעל אפגעשטעלט אויף דעם. איהר באשלוס וועגען דעם איז קלאר, און קלאר זיינען אויך די אנדערע באשליסע. אין איין באשלוס קען די אינטערנעשאנאל ערווארטען די פולע שטיצע אפילו פון דער אמעריקאן פעדערייישאן אף לייבאר, וואס זאגט באציהט זי זיך צו דעם אימיגראציאנס־פראבלעם איינזייטיג. דאס איז דער באשלוס וועגען עטאבלירען אימיגראציאנס־ביוראס אין די פארטען. איינגענטליך האט שוין די א. פ. אף ל. דאס באשלאסען צו טהאן. איהר לעצטע קאנווענשאן אין אטלאנטיק סיטי האט אנגענומען אזא רעזאלוציאן. די אינטערנעשאנאל אלס א טוערער מאל

די נייע רעוואלוציע אין מעקסיקא

פון א. זעלדין.

די נייע מעקסיקאנער רעוואלוציע האט פארלויפיג זיך געענדיגט זעהר טראגיש פאר דעם קאנסטיטוציאנעלען מעקסיקאנער פרעזידענט, דאן וועניסטיאנא קאראנזא, וועלכער איז דער׳הרג׳עט געווארען פון זיינע אייגענע כלומרשט׳ע פריינד. ווי אזוי זי וועט זיך אבער ענדיגען פאר דעם מעקסיקאנער פאלק איז איצט שווער פאראויסצוזעהן. איין זאך אבער זעהט אויס צו זיין זיכער און דאס איז אז ניט גענעראל אברעגאן און ניט גענעראל גאנזאלעס וועלען זיין די ערלייזער פון דעם מעקסיקאנער פאלק פון זיינע לאנגיאהריגע צרות און ליידען, טראץ אלע פארשפרעכונגען וואס זיי האבען געמאכט צו די מעקסיקאנער מאסען. די איצטיגע מעקסיקאנער רעוואלוציע קען דעריבער באטראכט ווערען ניט מעהר ווי א פויזע אין דעם גרויסען רעוואלוציאנערען קאמפף וואס דאס מעקסיקאנער פאלק האט אנגעפאנגען מיט צעהן יאהר צוריק פאר זיין באפרייאונג.

עס וואלט געווען זעהר א גרויסער טעות צוצושרייבען די לעצטע מעקסיקאנער רעוואלוציע צו „וואל״ סטריט, אדער צו די אמעריקאנער אויל אינטערעסען, וואס האבען געהאט גענוג אורזאכען צו זיין אומצופרידען מיט קאראנזא׳ס פאליסי אין באצוג צו אויסלענדער. אויב וואל סטריט האט געהאט א האנט אין דער רעוואלוציע איז דאס פיליכט געווען אין סאמע אנפאנג, ווען די אומרוהען האבען זיך באוויזען אין דעם שטאאט סאנארא. שפעטער אבער האט זיך די רעוואלוציע צוגעוואקסען און האט זיך פארוואנדעלט אין אן אמת׳ר פאלקס באוועגונג. עס איז א פאקט אז גענעראל אברעגאן, וואס האט דער ערשטער אנגעצונדען דעם פייער פון דער רעוואלוציע, ווערט געשטיצט פון די מעקסיקאנער ארבייטער און פון די מעקסיקאנער פויערים — דאס הייסט, פון די ברייטע פאלקס מאסען. וואס וואל סטריט האט ביז איצט באוויזען איז געווען אונטערצוקויפען עטליכע באנדיטען צו מאכען איבערפאלען אויף אמעריקאנער גרעניץ־שטעדט כדי צו צווינגען דער אמעריקאנער רעגירונג אריינצומישען זיך אין מעקסיקא. אבער אפילו וואל סטריט וואלט ניט געקענט אונטערקויפען א גאנצען פאלק.

עס איז קיין ספק ניט אז דאס פאלק האט געמאכט די רעוואלוציע דערפאר וואס ער האט געהאט גענוג אורזאכען צו זיין אומצופריעדען מיט דער ליבעראלער רעגירונג פון וועסטיאנא קאראנזא, וועלכע האט ניט דורכגעפיהרט קיינע פון די רעפארמען וואס זי האט פארשפראכען. עס בלייבט איצט איבער צו זעהן אויף וויפיעל די נייע רעגירונג וואס וועט געגרינדעט ווערען וועט ערפילען איהרע פארשפרעכונגען צום פאלק. אויב זי וועט עס ניט טאן וועט זי ווארשיינליך פריהער אדער שפעטער האבען דעמזעלביגען שיקזאל פון מאדערא און נאכהער פון קאראנזא.

פאר קאראנזא׳ס נידערלאגע ווערען אנגעגעבען פארשידענע אורזאכען, אבער די הויפט אורזאכע זעהט אויס צו זיין די, וואס ער האט פארלארען דעם צוטרויען צווישען די גרויסע פאלקס מאסען און ער האט זיך געוואלט האלטען מיט דער מאכט פון געוואלט. ער האט געוואלט אויך זיין נאכפאלגער אריינזעצען אין דעם פרעזידענט שטוהל מיט דער מאכט פון דער ארמיי און דער פאליציי וואס איז געשטאנען אונטער זיין קאמאנדע. דער סוף איז געווען, ווען עס איז געקומען צום קריטישען מאמענט, האט ער זיך ניט געזעהן אויף וועמען זיך צו שטיצען. זיין ארמיי האט איהם פארראטען. עס איז א טראגישער פאקט, אז קאראנזא איז דערשאסען געווארען פון איינעם פון זיינע גענעראלען. זיינען די גענעראלען וואס האבען געמאכט דעם אויפשטאנד געגען קאראנזא׳ן בעסער פון איהם? וועלען די נייע פיהרער קענען צוזאמענשטעלען א בעסערע רעגירונג, וואס זאל זיך קענען אפרופען שנעלער אויף דעם וואונש פון די גרויסע מאסען?

און ענטפער אויף די פראגען קען מען געפינען אין די העכסט אינטערעסאנטע ארטיקלען פון דעם טאלאנטפולען שפאנישען נאוועליסט, בלאסקא איבאנעז, וועלכע ווערען איצט געדרוקט אין דער ניו יארקער „טיימז״. איבאנעז האט ניט פיעל גוטעס צו זאגען וועגען קאראנזא׳ן, אבער ער גיט צו, אז די וואס האבען געמאכט דעם אויפשטאנד געגען איהם זיינען ניט נאר ניט בעסער פון איהם, נאר נאך ערגער.

עס איז גענוג צו דערמאנען אז די פיהרער פון דער איצטיגער רעוואלוציע זיינען ג ע נ ע ר א ל ע ן. א גענעראל אין מעקסיקא האט א ספעציעלע באדייטונג. א גענעראל אין מעקסיקא מיינט א כאבארניק. א גענעראל אין מעקסיקא מיינט א מענש וואס איז געווארען א מיליאנער פלינדערענדיג די קהל׳שע קאסע.

אין א געשפרעך פון איבאנעז׳ן, האט אברעגאן, דער הויפט אנפיהרער פון דער רעוואלוציע, אפען ערקלעהרט, אז יעדער איינער פון דעם הערשענדען קלאס אין מעקסיקא איז „א גנב ביז א געוויסען גראד״. ער האט וועגען זיך דערצעהלט אן אנעקדאט, וואס כאראקטעריזירט איהם זעהר גוט. ער האט דערצעהלט, אז ווען זיין האנט איז אפגעשאסען געווארען (אברעגאן האט פארלארען א האנט אין די רעוואלוציאנערע מלחמות געגען הוערטא׳ן) האט מען זי ניט געקענט געפינען. איינער פון זיינע אדיוטאנטען איז דאן געפאלען אויף א המצאה. ער האט גענומען א גאלד־שטיק און האט עס אויפגעהויבען אין דער לופט און דאן, האט אברעגאן דערצעהלט מיט א געלעכטער, איז זיין האנט געקומען צופליהען און האט א כאפ געטאן דאס גאלד שטיק.

פאר מאדערא׳ס רעוואלוציע איז אברעגאן געווען א פערדלער אין זיין שטאאט סאנארא. נאך דער רעוואלוציע איז ער געווארען א מיליאנער. ער איז ניט דער איינציגער גענעראל וואס איז געווארען א מיליאנער. אלע מעקסיקאנער גענעראלען זיינען מיליאנערען. יעדער גענעראל איז אויך דער צושטעלער פון פראוויאנט פאר זיין ארמיי. אויפ׳ן פאפיער האט ער געוועהנליך אן ארמיי צוויי מאל אזוי גרויס, ווי אין דער ווירקליכקייט און ער קריגט געלט פון דער רעגירונג אויף פראוויאנט און שכירות פאר אלע סאלדאטען, אויך פאר די וואס זיינען ניט מעהר ווי אויפ׳ן פאפיער. ער קריגט אויך געלט אויף האבער פאר די פערד, ווערענד אין דער ווירקליכקייט שיקט ער זיי פאשען אויף די לאנקעס. אויסער דעם לייגט ארויף א גענעראל אין רעוואלוציאנערע צייטען טעקסעס אויף די איינוואוינער פון זיין ראיאן, ער קאנפיסקירט די קאפיטאלען אין די באנקען און דאס געלט לאזט ער אראפ צו זיך אין קעשענע.

גענעראל גאנזאלעס, דער צווייטער פיהרער פון דער רעוואלוציע, איז אויך א גענעראל און איז נאך א גרעסערער מיליאנער פון אברעגאנ׳ען. גאנזאלעס איז פון די מענשען וואס רעדען ווייניג און טוען א סך און אויף אזא אופן איז ער געווארען איינער פון די רייכסטע מענשען אין מעקסיקא.

די דירעקטע אורזאכע פון דער איבערקערענישׁ אין מעקסיקא איז געווען דער וואהל קאמפיין פאר דעם נייעם פרעזידענט וואס מעקסיקא דארף ערוועהלען אין יולי. קאראנזא האט געהאט ארויסגעשטעלט זיין אייגענעם קאנדידאט, באניליאס, וועלכער איז געווען דער מעקסיקאנער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן. דער קאנדידאט פון דער אפאזיציע איז געווען אברעגאן, וועלכער האט מיט דריי יאהר צוריק רעזיגנירט פון דער ארמיי און איז געווארען א ציווילער. אברעגאן האט אנגעפיהרט א העפטיגען קאמפיין און האט געוואונען א סך אנהענגער צווישען די ברייטע מאסען, וועלכע זיינען געווען אומצופרידען מיט קאראנזא׳ס רעגירונג דערפאר וואס זי האט ניט דורכגעפיהרט איהרע פארשפרעכונגען, איינע פון וועלכע איז געווען — צוטיילען דאס לאנד צווישען די פויערים. מיט דעם פארשפרעכען האט קאראנזא געוואונען דעם גרעסטען קלאס אין מעקסיקא, דעם פויערים קלאס, צו שטיצען איהם אין זיין קאמפף מיט הוערטא׳ן. אברעגאן האט פארשפראכען דורכצופיהרען דאס וואס קאראנזא האט פארפעהלט און זיין פאפולאריטעט איז דעריבער געוואקסען.

אבער די קאראנזא רעגירונג, ווערט באשולדיגט, האט ניט געלאזט דעם קאמפיין אנצוגעהן אויף א נארמאלען אופן. עס ווערט געמאכט די באשולדיגונג אז די קאראנזא רעגירונג האט געמאכט א פארשווערונג אפצוראמען דעם הויפט געגען־קאנדידאט, אברעגאן, אז זי האט זוגאר געזוכט ארויסצורופען א פריהצייטיגע רעוואלוציע כדי זי קענען לייכט אונטערצודריקען און נאכהער האט זי געפלאנט ווידער אוועקצוזעצען קאראנזא׳ן אין דעם פרעזידענט שטוהל נאך אויף א טערמין. עס איז נאך דערוויל ניט באוויזען געווארען צי די באשולדיגונג איז א ריכטיגע. עס איז אבער א פאקט, אז קאראנזא האט צוריקגערופען אברעגאנ׳ען אין מיטען פון זיין קאמפיין אויפ׳ן לאנד און האט איהם געלאזט ארעסטירען, אבער דעם לעצטען איז געלונגען צו אנטלויפען.

די געשיכטע פון דער רעוואלוציע קען איצט איבערגעגעבען ווערען בקיצור. גלייך נאך דעם איז אברעגאן אנטלאפען אין זיין געבורטס שטאאט, סאנארא, וועלכער האט ערקלערט אן אפענעם אויפשטאנד געגען דער רעגירונג אין מעקסיקא סיטי. אנדערע שטאאטען זיינען גלייך צוגעשטאנען צו סאנארא, אבער דעם גרעסטען קלאפ האט קאראנזא געקראגען אין דעם, וואס גענעראל גאנזאלעס מיט זיין ארמיי איז אויך צוגעשטאנען צו די רעוואלוציאנערען. קאראנזא איז דאן אנטלאפען פון דער הויפט־שטאדט און האט אומגעוואנדערט אין די בערג ביז וואנען ער איז ערמארדעט געווארען פון זיינע אייגענע מענשען.

אויף דעם גרונט פון די פאקטען קען מען ניט זאגען אז דאס מעקסיקאנער פאלק האט געמאכט א גוטען בייט. אפילו זיינע געגנער וועלען מוזען צוגעבען אז מיט אלע זיינע חסרונות איז קאראנזא געשטאנען אלס מענש העכער פון זיינע געגנער. ער איז געווען פון דעם טיפ פון א בורזשואזען ליבעראל. אליין א גרויסער גוט־באזיצער האט ער ניט געקענט זיין א גרויסער אנהענגער פון דער אגרארער רעפארם. ער האט אבער געזוכט צו עניגען דעם רעוואלוציאנערען צושטאנד אין לאנד און איינפיהרען א רעגירונג פון געזעץ און ארדנונג לויט דעם בורזשואזען באגריף. ער האט געשטרעבט צונעמען די מאכט ביי די מיליטאריסטען, ביי די אזוי גערופענע גענעראלען, און ער האט דערפאר געזוכט צו ערוועהלען א ציווילען מענשען פאר פרעזידענט.

וועגען זיינע געגנער קען מען דאס לייידער ניט זאגען. עס איז שווער זיך צו מישער זיין אז די מענשען וואס זיינען עולת לגדולה און רייך געווארען פון דער רעוואלוציע, זאלען אליין אפשניידען די קוואלען פון זייער הכנסה. עס ווערט דעריבער ערווארטעט אז באלד זאל זיך צווישען די גענעראלען אנפאנגען א מחלוקת וועגען דער „ירושה״ פון דער רעוואלוציע, ווער עס זאל קריגען דעם גרעסטען טייל פון כאבאר, און מען ערווארטעט אז זיי זאלען באלד אנהויבען מאכען רעוואלוציעס איינע געגען די אנדערע.

עס וועט דעריבער זיין גאר ניט איבערטריבען צו באהויפטען, אז די איצטיגע מעקסיקאנער רעוואלוציע איז ניט די ל ע צ ט ע.

גלייכע רעכטע

(א סקיצע)

פון מ. שמואלזאהן.

גרינבערג, א פאבריקאנט פון פרויען־קליידער, און פון דער היים א אידעאליסט — א שטיק רעוואלוציאנער, האלט ביי זיך אין פאבריק, שוין פון יאהרען, א רוסישען פויער פאר אן ארבייטער.

דער פויער איז טאקע פון דעם זעלבען געגענד וואס גרינבערג, ניט פון דער זעלבער שטאדט, נאר פון דער זעלבער גובערניע.

ווען דער דאזיגער פויער האט באראפט מיט יאהרען צוריק אנקומען צו גרינבערג׳ן אלס ארבייטער, האט דאמאלס גרינבערג זיך געשלאגען מיט דער דעה, צי ער זאל איהם אריינעהמען.

גרינבערג האט אין דער היים דורכגעלעבט א פאגראם. ער איז געווען איינער פון דער זעלבסט־שוץ געזעלשאפט. און ער האט געקראגען א קויל פון א הוליגאן אין זיין רעכטען פוס, אויף וועלכען ער הינקט נאך ביז היינטיגען טאג אונטער. און אויפ׳ן בית עולם ביי איהם אין שטעטעל ליגט זיינע א שוועסטער, א מיידעל פון זיבעצעהן יאהר, וועלכע איז געפאלען אלס קרבן פון א ווילדער בעסטיע, אינ׳ם געשטאלט פון א רוסישען קאזאק.

און דעריבער ווען גרינבערג, האט דאמאלס דערזעהן דעם דאזיגען רוסישען כאכאל וואס איז געקומען ביי איהם בעטען ארבייט, האט דער פאגראם זיך פאר איהם באוויזען מיט אלע איינצעלהייטען. עס האט איהם ארומגעכאפט אזא שרעק, מיט א כעס, אז עס האט זיך איהם געוואלט אנכאפען דעם כאכאל ביים גארגעל, און זיך ניט קיהלען ביז ער וועט איהם זעהן אונטער זיינע הענט ברוין און בלוי. מיט אן אויסגעשטרעקטער צונג, און מיט פארגלאצטע אויגען.

— ווער ווייסט? — איז איהם דורכגעלאפען א געדאנק, — קען זיין אז דער דאזיגער כאכאל, וואס שטעהט פאר איהם רא אהן׳ם היטעל, אזוי ווי א נעבעכעל, איז דאמאלס געווען צווישען די פאגראמטשטשיקעס, און אויב ניט ער, איז זיינער א ברודער, איז זיינער א טאטע, צו א שוואגער.

גרינבערג איז אבער ניט געווען קיין מלך. ער האט דעם כאכאל ביים האלז ניט אנגעפאפט. ער האט איהם נאר שטרענג אויסגעפרעגט פון וואנען ער קומט. און האט איהם סוף כל סוף אריינגענומען.

דער כאכאל איז אבער אלע יאהרען געווען גרינבערג׳ן ווי א דארען אין די אויגען. יעדעס מאל ווען ער איז דורכגעגאנגען די פאבריק און האט איהם דערזעהן, איז איהם געקומען דאס בלוט אין פנים אריין.

דער כאכאל האט זיך געסטארעט מיט אלע מעגליכקייטען צו־זיין געטריי און איבערגעבען. גרינבערג האט געוואוסט אז ער איז א אונטערטעניגער שקלאף. אז ער איז אין פאבריק ביי איהם אזוי ווי א טרייער הונט. ער האט איהם אבער גלייך אין די אויגען ניט געקענט קוקען. ער האט די גאנצע צייט מיט איהם קיין פריינדליך ווארט ניט אויסגערעדט. עס האט זיך איהם אויסגעוויזען אזוי ווי ער וואלט געהאדעוועט ביי זיך א שלאנג, אזוי־ווי ער וואלט א בייזען הונט ערצויגען.

נון, האבען מיט אמאל די צייטונגען געבראכט די בשורה פון דער רוסישער רעוואלוציע.

גרינבערג האט פארגעסען אין אלע געשעפטען. דאס שיק־אינגעל פון קאנטאר האט איהם אלע מאל געבראכט נייע צייטונגען. אלע מאל אן אנדער אויסגאבע מיט א נייער עקסטרא און גרינבערג איז געווען אריינגעגראבען מיט׳ן לייב און מיט דער נשמה, און האט געשלונגען די נייעס, און אלע אברים אין איהם האבען געטאנצט און געפרעהט זיך.

אט איז א נייעס, אז מען האט ארונטערגעווארפען דעם צאר. אט איז א נייעס אז מען האט ארונטערגעווארפען די רעגירונג. אלע המן׳ס, אלע טארקוועמאדאס, און אט איז ווידער א נייעס אז מען באפרייט די פאליטישע פארברעכער. און צום סוף, אט איז א נייעס, און גרינבערג גלויבט ניט זיינע אויגען — אידען האבען געקראגען גלייכבארעכטיגונג!

גרינבערג גיט אזש א טאנץ, א שפרונג פאר שמחה. אידען, אידען האבען גלייכבארעכטיגונג!

ער נעהמט ארומלויפען ווי א צומישטער, ער ווייסט ניט וואס ער זאל טאן. צו זאל ער טאנצען, צו זאל ער וויינען פון שמחה. ער לויפט אריין אין פאבריק, הייסט אפשטעלען די מאשינען און שרייט אויס: קינדער, היינט איז יום טוב! היינט האבען אידען געקראגען גלייכע רעכט אין רוסלאנד!

אלע אידישע ארבייטער שפרינגען אויף פון זייערע פלעצער, די אויגען נעהמען גלאנצען, די געזיכטער נעהמען שיינען, און אלע פיהלען עפעס אזוי ווי מען וואלט זיי מיט אמאל לויז פאנאנדערגעבונדען, און מען האט זיי אפגעלאזט ווי פרייע פויגלען. אזוי ווי מען וואלט פון זיי אפגעוואשען דעם שאנד־פלעק. די געלע לאטע אויף די פלייצעס. פרייע, גלייכע מענשען!

און אין מיטען פון דער שמחה באמערקט גרינבערג, ווי דער כאכאל שטעהט ביי דער זייט, מיט אויסגעסטארטשטע אויגען, און קראצט זיך אין דער פאטילניצע, און ער דערפיהלט עפעס אזא מין ווייכקייט, אזא גוטסקייט צו דעם כאכאל. עס פארשווינדען אלע פאגראמען, אלע הריגות, אלע שחיטות, און ער געהט צו צו איהם, כאפט איהם אן ביי דער מאזאליסטישער גראבער האנט און נעהמט זי דריקען.

— דו ווייסט, מיכאלקע, פרייהייט אין רוסלאנד! אידען האבען געקראגען גלייכע רעכטע!

מיכאלקע שטעהט, שמייכעלט נאריש, און קוועטשט מיט די פלייצעס. ער ווייסט ניט וואס דאס איז אזעלכעס, די פרייהייט. ער פארשטעהט אבער אז דאס מוז זיין עפעס א גרויסע זאך. אז דער באלעבאס פרעהט זיך אזוי דערמיט, וואס איז אזש מיט איהם געווארען פליצים אזוי גוט.

און ער שמייכעלט, מיכאלקע, וואס אמאל מעהרער. ער איז צופרידען פון דער פרייהייט. אז דער באלעבאס דריקט איהם ביי דער האנט!...

מאסען, אין די מיליאנען.

און ווער ווייס, אפשר וועלען מיר זיך טאקע צו עפעס דערטראכטען?

און אויב אפילו ניט — איז אלץ כדאי צו ארבייטען וואס ווייניגער.

ווייל דאן וועלען מיר זיך כאטש וואס אנלעבען. דאן וועלען מיר כאטש האבען גענוג שטונדען פאר זיך אפצורוהען זיך מיט׳ן לעבען, מיט זון, מיט פרייד און מיט ליעבע.

ווייל, איך ווייס ניט ווי אנדערע, נאר מיר איז ווייניג. מיר פעהלט צייט צו לעבען און געניסען.

איך מוז אנשרייבען ניט ווייניגער ווי 12 פעליעטאנען, 13 הומארעסקען און 500 אריגינעלע וויצען א וואך אום צו קריגען די ווידזשעס פאר מיין ארבייטס־וואך.

און איך ווארט מיט אונגעדולד אויף דער 6־שטונדיגער ארבייטס־וואך, וועלכע וועט קומען און מוז קומען...

קלאוקמאכער, אויפמערקזאם

די מעמבערס פון די לאקאלס 1, 3, 9, 11, 17, 23, 35 און 48 מעגען זיך ווענדען אין אפיס פון'ם דזשאינט באארד, 40 איסט 23טע סטריט, צו מאכען אפליקיישאנס פאר ביזנעס איידזשענטס.

די מעמבערס וועלכע ווילען מאכען אפליקיישאנס מוזען וויסען די פאלגענדע רולס:

1. יעדער אפליקאנט מוז זיין א גוט־שטעהענדער מעמבער אין זיין לאקאל יוניאן.

2. ער מוז זיין א מעמבער פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט ווארקערס יוניאן פאר צוויי יאהר צייט.

3. א מעמבער וועלכער איז ווען עס איז געפונען געווארען שולדיג אין איבערטרעטען די געזעצע פון דער יוניאן איז ניט פאסענד אויסצומאכען אן אפליקיישאן פאר ביזנעס איידזשענט.

4. די אפיס פון'ם דזשאינט־באארד, 40 איסט 23טע סט., וואו די אפליקיישאנס דארפען געמאכט ווערען, איז אפען פון 9 פריה ביז 6 אוהר אבענד. שבת — ביז 1 אוהר נאכמיטאג.

דזשאינט באארד קלאוקמאכער יוניאן

קלאוקמאכער

אויפמערקזאם

קלאוקמאכער וועלכע האבען ניט קיין פלעצער צו דער ארבייט, ווערען אויפגעפאדערט צו געהן זיך רעדזשיסטרירען, יעדער אין זיין לאקאל יוניאן.

קלאוקמאכער ווערען אויפגעפאדערט ניט אנצונעמען קיין פלעצער צו דער ארבייט, ווייל די יוניאן וועט אייך איין אליין־געפונענע פלעצער, ניט ערלויבען צו ארבייטען.

שאפ טשערלייטע ווערען אויפגעפאדערט ניט ארויפצולאזען קיין קלאוקמאכער צו דער ארבייט, אהן א ווארקינג־קארד פון זיין לאקאל יוניאן.

שאפ טשערלייטע! ווען אייערע מאנופעקטשורערס דארפען האבען ארבייטער, הייסט זיי אפרופען דעם דזשאינט באארד אפיס, 40 איסט 23טע סטריט, טעלעפאן נומער גרעמערסי 4526, און פון דארט וועט מען זיי שיקען אלע פאר שידענע קלאסען ארבייטער.

קלאוקמאכער און שאפ טשערלייטע, פאסט אויף אויף דיעזע רולס!

מיט ברידערליכען גרוס,

דזשאינט באארד קלאוס, סקוירט, ריפער און דרעסמאכער יוניאן

לײדיעס טיילארס און אלטערײשאן ארבייטער לאקאל 80

אויפמערקזאם!

א דזשענעראל מעמבער מיטינג

וועט שטאטפינדען

דיענסטאג, דזשון 1טען, 1:30 אווענדס

אין לאורעל גארדען, 75 איסט 116טע סטריט.

צוועק:

1) פינאנץ רעפארט.
2) קאנווענשאן־רעפארט, און אנדערע וויכטיגע פראגען

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 80

ה. הילפמאן, סעקרעטער.

בארנעט ל. בעקער

אפטאמעטריסט און אפטישען

215 East Broadway — 100 Lenox Avenue
1709 Pitkin Ave., Brooklyn — 895 Prospect Ave., Bronx

דעזיינערס ווערען זעהר פערלאנגט

מענער און פרויען פארדיענט מעהר געלד!

הונדערטע לייטע האבען שוין אויסבעלערנט אונזער מעטאדע און יעצט פארדיענען זיי פיעל געלד.

נעמט א קורס

— אין די —

מיטשעל סקולס

אין דיזיינינג פיר פרויען, מיסעס און קינדערשע קליידער.

דאס מיינט א באלדיגע פאזישאן און גרויסע געהאלט.

די מיטשעל סקוהלס און דיזיינינג, פעטערן־מייקינג, גריידינג און פיטינג עקזיסטירט איבער 50 יאהר און האט ערפאלג.

נייע אידעען. נייע סיסטעמס. בעסטע מעטאדען. בעסטע רעזולטאטען.

פריוואט אונטעררכט אין אידיש. טאג און אבענד קלאסען. גוטע באדינגונגען. שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט, דעמאנסטריישאן און פולע אויסקינפטע.

אבענד־קלאסען: מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג.

MITCHELL DESIGNING SCHOOLS

912-920 (Cor. 21st) Broadway, New York

Phone, Stuyvesant 3363.

אויף זומער וואקיישאן

פאהרט ווי מענשען מיט געשמאק — וואו די אינטעליגענט פאהרט:

אין שמואלזאהנ'ס קינדערהוק פארם

א פלאץ באשאנקן מיט די רייכסטע און שענסטע נאטורס לאנדשאפטען. ארומגערינגעלט מיט רידיגע באהאלדעטע בערג און מיט'ן לעבעדיג־לויפענדען קינדערהוק וואסער, וואס פאלט אריין אין האדסאן. — אן אמת אידעאלער פלאץ און מיט אלע דארפישע און שטאדטישע באקוועמליכקייטען. — פאר די וואס ווילען אליין פיהרען באלעבאטישקייט, פארדינגען מיר אויך צימערן פאר'ן גאנצען זומער־סיזאן צו מעסיגסטע פרייזען. שרייבט צו:

M. SAMUELS, BRAINARD STATION, N. Y.

ווי צו פאהרען: נעהמט די טריין אדער שיף ביז אלבאני. פון אלבאני ברענגט אייך דער באס ביז קינדערהוק פארם.

A. DELBON

פיקסט און שארפט שערס

484-90 6טע עוועניו, ניו יארק.

צווישען 29טע און 30טע סטריט.

קויפט אויסשליסליך

ווייט לילי טהעע

קאלאמביא טהעע

צוועטעסקי משי

דיזע צייטונג

ווי אויך פיעלע אנדערע אידישע און ענגלישע צייטונגען, ביכער און זשורנאלען ווערען געדרוקט אין די

אם־טו־דייט פרינטינג קא.

196 קאנעל סט. ניו יארק

טעלעפאן 6425 פראנקלין.

י. סראוז

בעדזשעס און בענערס

134 קלינטאן סטריט, ניו יארק

טעלעפאן גרעמערסי 9441

די לענארד פרעס

42 איסט 23טע סטריט, נ. י.

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר און די לעזער.

ב. שפרעכער. — פון אייער בריף קענען מיר ניט דערזעהן קיין משל, וועגען וואס דא האנדעלט זיך. מיר שמועסען זיך אן, אז די יוניאן באשולדיגט אייך, אז איהר זאלט האבען רעדעלפירט עפעס דעם באס, וואס איהר האט אלס יוניאן־מאן, ניט געדארפט רעדעהן. אויב דאס איז אזוי, דאן, נאטירליך, האט איהר געהאנדעלט זעהר און זעהר שלעכט. אויב ניט, קענט איהר דער ליבער באווייזען, אז איהר זייט אונשולדיג. ווערענאלס פאר־שטעהען מיר ניט, וואס מיר קענען אין דעם פאל טאן פאר אייך. פארעפענטליכען אייער בריף קענען מיר ניט, ווייל אויב מיר האבען פון איהם גאנץ וועניג ארויסגעקראגען, וועט דער געוויס זיין דאטועלבע מיט די לעזער. און דאן וועט דער ציעל פון אייער שרייבען זיך־ווידער ניט דערגרייכט ווערען. אויב איהר קענט ארויסקומען אין אפיס, און ער־קלערען אונז מינדליך וועגען וואס דא האנ־דעלט זיך, ווייזט איהר זעהר ווילקאמען.

ב. פלאמהאליה. — יא, די מענעדזשמענט פון דעם שיקאגא'ער „פארווערטס" האט פיעל בייגעטראגען צום פארגניגען פון די דעלעגאטען צו אונזער קאנווענשאן. דער באנקעט אין מעדראס גארדען איז געווען ווירקליך עטוואס זעלטענעס, גאנץ אנדערש, ווי אלע אנדערע באנקעטען. עס איז געווען אן אויסגעצייכענטער מאהלצייט צוזאמען מיט א זעהר זעלטען־גוטער פארשטעלונג פון טענצער און טענצערינס אויף אן אמת'ן אייזגלאמס. וועגען דער ענגלישער טעאטער פארשטעלונג האבען מיר שוין דערצעהלט אז זאונזערע באטייליגטע אין לעצטען נומער „גערעכטיגקייט". אלעס אין אלעם האט דער שיקאגא'ער „פארווערטס", ווי גאנץ שיקאגא, מיר מיינען, די ארבייטענדע שיקאגא, זיך אויסגעצייכענט מיט זייער גאסטפריינדליכ־קייט.

ס. פיקער. — יא, פליגערע האבען שוין אנגעהויבען אויסצוזעהן, אז ביי דער הענע אויף די „פאראייניגערס" וועט עס ניט בלייבען, און דאס די רעאקציע שמירט איהרע פינסטערע פלענער געגען אלע, וואס זיינען נור איהר אין וועג. לײדער אבער איז די צאהל פון די ווידערשטעהער נאך גאנץ קליין, און די סאלמערט האבען די פולע מאכט. מיר זאגען סאלמערט, ווייל עס איז א טעות זיך איינצורעדען, אז סאלמער איז דער אייני־ציגער שולדיגער. ער איז בלויז דער אויס־דרוק, דער בילט'שער סימבאל פון דער וואר־שענדער רעאקציע. די רעאקציע וועט ניט פארשווינדען פון זיך זעלבסט, ווי אן איי־בערגאנגס־קרענק. מען וועט מוזען שטארק קעמפען געגען איהר. און דערפאר איז א וואס מעהר ברייטערע און טיפערע אויפקלערונג איבער דעם כאראקטער און ציעלען פון דער ראזיגער רעאקציע, פון א גאנץ באזונדערער וויכטיגקייט.

נ. ח. — ניין, לויט מיר וויסען האבען די בראדערהודס ניט געלאזט אין גאנצען פאלען דעם פלאמב־פלאן. די אגיטאציע, באמש א גאנץ שטילע, ווערט אנגעפיהרט גאנץ ענערגיש. געוויס מיינען די הויפט־טוער אין דעם פלאן צו קענען איהם אויס־פיהרען גאנץ צירליך־מאנירליך. אבער, ווען זיי וועלען קומען צו דער איבערצייגונג, אז דאס איז אונמעגליך, וועלען זיי געוויס מו־זען אננעהמען אנדערע מיטלען.

מ. ע. פ'. — איבערגעלייענט דאס גאנצע ביכעל וועגען די איינצאהמען און אויסגא־בען פון דער אמנעסטיע ליגע פאר די פאלי־טישע געפאנגענע. פון דעם ביכעל איז קלאר, אז באמש איהר האט ניט געהאט צו באלע־באטעווען איבער גרויסע סומען, דאך וויפיעל עס איז נאר מעגליך געווען האט איהר פון דעם געמאכט דעם בעסטען געברויך פאר דער פראפאגאנדע פון דער אידעע. לאמיר האפ־פען, אז פריהער אדער שפעטער וועלען קומען די גוטע רעזולטאטען פון אייער גאנץ שווע־רער ארבייט.

א. ראזענבערג. — מיר דרוקען אייער סארעקשאן. אבער לויט דער געשיכטע פון דער אינטערנעשאנאל, וואס איהר האט אמאל געשריבען, און מיט וועלכער ל. פינקעלשטיין האט זיך דוקא באנוצט, קומט אויס, אז ער איז גערעכט, און ניט איהר, דער היסטא־ריקער. אט זיינען די פאראגראפען פון אייער אייגענעם ביכעל: „די ערשטע קאנווענשאן איז פארגעקומען דעם 3טען דזשון 1900, אין ניו יארק . . . די ערשטע קאנווענשאן איז

מעהר פאראינטערעסירטע אין דער פראגע קען אלזא ווערען, אז פון דעם באשלוס זאל ווערען א פאקט.

עס איז נאטירליך צו ערווארטען, אז די אימיגראציאנס־פראגע זאל אין גיכען ווידער ווערען איינע פון די הויפט פראגען אין דער אידישער עפענטליכקייט. עס וועלען זיך געוויס ווייזען ארטיקלען וועגען דעם אין דער אלגעמיינער פרעסע און דאס וועט דיסקוטירט ווערען ביי קאנ־פערענצען און אודאי אויך ביים אידי־שען קאנגרעס וואס וועט אין גיכען זיך ווידער פארזאמלען. די אינטערנעשאנאל האט אלזא געוויזען ווי אזוי מען דארף צוטרעטען צו דער פראגע און וואס עס הארף געטאן ווערען וועגען דעם אין דעם איצטיגען מאמענט.

פענגעהלטען געווארען אין דעם טלען לויס־בער לייסעאום, 10 איסט 4טע סט. עס זיינען געקומען פארטרעטער פון זיבען יוניאנס פון ניו יארק, פילאדעלפיא, באלטימאר, נווארק און בראנזוויל". דאס זיינען אייערע אייגע־נע ווערטער, ווי איהר האט זיי געשריבען מיט יאהרען צוריק. די פראגע איז איצט, ווען זייט איהר געווען גערעכט, צו דאן מיט יאהרען צוריק, ווען די זאך איז נאך גע־ווען פריש אין אייער זכרון, צו איצט. דער שכל איז מחייב, דאס דאן. איבעריגענס, וואס איז די נפקא מינה? דאס ענדערט דאך ניט דעם פאקט, אז עס איז זעהר יאהר, זייט די אינטערנעשאנאל איז איינגעבויט געווארען, און מיר ווערען מוזען איבערלאזען פאר די שפעטערע דורות פון פילאדעלפיא און ניו יארק צו קריגען זיך צווישען זיך, וועלכע פון די ביידע שטעדט קען קריגען צו האבען געווען דער פלאץ, וואו די אינטערנעשאנאל איז געבארען געווארען. אויך וועט מען דאן ניט קענען נעהמען אלס איינפאריטעט, ווייל איהר, ווי עס זעהט אויס, זייט אליין ניט זי־כער, וואו די גרויסע געשעהעניש האט פא־סירט.

מאקס באראנ. — מיר זעהען ניט איין, ווארום אייער מענעדזשער פון ליבער בייעט, ברודער שטרויס, מוז קריגען אייער דאנק דורך דער צייטונג. אז איהר קענט עס טאן גאנץ גוט פערזענליך. נאך אלעמען האט ברודער שטרויס געטאן בלויז זיין פליכט, ווען ער האנדעלט אנדערש, ד. ה. ווען ער נעהמט זיך ניט אן אייער קריוודע געגען דעם באס, וואלט ער ניט ווירדיג געווען, צו פאר־נעהמען זיין אמט. צו פאר וואס מאכען דער־פון א רעש? איהר מעגט מאכען פיהלען דאנקבארקייט צו איהם און צו אייער יוניאן, אבער דאס דארף ניט אויסגעשריען ווערען פון אלע דעכער. עס איז אמת, אז אין דער יוניאן מוזען מסתמא זיין מענשען בעאמטע, וועלכע זיינען ניט אזוי פליכט־געטריי. ווארום אויב יא, וואלט איהר דאך ניט אזוי נתפעל געווא־רען פון דער קארעקטער האנדלונג פון ברו־דער שטרויס. דאך זעהען מיר ניט איין די מינדעסטע נויטווענדיגקייט פאר קלאפען אין די פויקען וועגען דעם. נאר אויב איהר האט געוואלט, אז ברודער שטרויס זאל וויסען, אז איהר זייט איהם דאנקבאר, נאר איהר האט זיך עס געשעהמט איהם צו זאגען פערזענליך, וועט ער עס געוויס אויסגעפינען פון אט די פאר שורות, וועלכע ער וועט געוויס ניט פאר־פעהלען איבערצולייענען.

י. גלאסמאן. — מיר האבען דעם פראט־קאל, וועגען וועלכען איהר שרייבט, ניט גע־לייענט, און מיר קענען דארום ניט זאגען, צי אייער גרימצארן איז בארעכטיגט צי ניט. איין זאך ווייסען מיר זיכער, אז עס איז ניט געמיינט געווארען צו מאכען חוזק פון איר־גענד א יוניאן־מאן. געמיינט האט מען מסתמא די גאנץ אונוויסענדע, איז אויך ניטא וואס צו לאכען פון זיי, ווי דארף מען באלעהרען, אז זיי זאלען אויפהערען צו זיין אזעלכע אונוויסענדע. לײדער האבען מיר ניט די צייטונג אונטער דער האנד און קע־נען אייך ניט זאגען, אויב איהר זייט גע־רעכט אדער ניט. אויב יא, קענען מיר אייך פארזיכערן, אז אזעלכעס וועט שוין מעהר ניט פאסירען.

ה. א. — שלעכט, זעהר שלעכט. עס איז מעהר ווי נאאיווע. ניין, מיר קענען ניט מיט אזעלכע שרייבאכצען פארנעהמען דעם פלאץ פון דער „גערעכטיגקייט".

מאקס סטאן. — ערשטענס, פון וואנען ווייסט איהר, אז זיי האבען ניט באזוכט די קברים פון וואלדהיים, פון די שיקאגא'ער מארטירער. מיר ווייסען פון פיעלע, וועלכע זיינען דוקא יא געפאהרען קיין וואלדהיים־צווייטענס, ווארום האבען מיר עס גראדע גע־זאלט ווי אויפמערקזאם מאכען? מיר האלטען דוקא ניט שטארק פון באזוכען קברים. באַ־זונדערס האלטען מיר ניט פון צורייזען מענשען צו זאגען, די באזוכונג פון וואל־בע זיי אליין פארשטעהען ניט. דריטענס, איז יא געווען אין דער צייטונג וועגען דעם פון ברודער סקולמאן. און עס איז דער גראדע ניט קיין מוז, אז מ י ר זאלען עס טאן, ווען דאס איז פונקט אזוי גוט געטאן געווארען פון אן אנדערען.

ש. ב. א—ר. — ועהט אונזער ענטפער אויף די פון פריהער פובליצירטע זאכען. ער איז ווי אנגעמאסטען אויך אויף דער לעצטער זאך. א שאד, וואס איהר האט ניט געמאכט קיין פארזוך אונז צו זעהן פערזענליך, ווען מיר זיינען געווען צוגאנג אין אייער שטאדט. מיר וואלטען זיך דאן געקענט גאנץ ברייטלאך דורכריידען, און איהר וואלט פאר־שפארט זיך פיעל אומזיסטע מיה אין שריי־בען און שיקען צו אונז זאכען, פאר וועלכע מיר קענען ניט האבען דעם מינדעסטען גע־ברויך.

נעבונדענע סעטס „גערעכ־טיגקייט."

מיר האבען א באשרענקטע צאהל נעבונדענע סעטס „גערעכטיגקייט" פונ'ם ערשטען יאהר. דער פרייז פון א בוך איז 4 דאלאר אויסער פאס־טיידזש.

די לאקאלס, וואס ווילען האבען אזא בוך, זאלען זיך ווענדען אין אפיס פון די „גערעכטיגקייט", 31 יוניאן סקווער, שריפטליך אדער פערזענליך.

ע. ליבערמאן,
מענעדזשער.

פעדעראציע פון אידישע קאאפעראטיווען ווארנט געגען אונפאראנטווארטליכע מענשען

מיט עטליכע וואכען צוריק האבען מיר פארעפענטליכט אין דער פרעסע א ווארנונג צו די אידישע ארבייטער מאסען, אז זיי זאלען זיין זעהר פארזיכטיג מיט אלע נייע און פארשידענע סארטען קאאפעראטיווען, וועלכע וואקסען ביי אונז איצט אויס, ווי שוועמלעך נאך א רעגען, ווי אונזאנגענעהם יענע ווארנונג איז אונז ניט געווען, ווייל זי האט דערמיט ניט ווי־לענדיג אויך געווארפען א געוויסען חשד אויף די נייע אמת'ע קאאפעראטיווען, וואס האלטען זיך איצט אין גרינדען, זיי־נען מיר אבער געצוואונגען די ראזיגע ווארנונג דא נאכאמאל צו ווידערהאלען.

פאר די לעצטע עטליכע וואכען האַ־בען מיר ווידער ערהאלטען באריכטען און צושריפטען פון פארשידענע ער־טער, הויפטזעכליך פון און ארום ניו־יארק, אז געוויסע פערזאנען געהען ארום פון הויז־צו־הויז און פארקויפען שערס פון „קאאפעראטיווען", וועלכע האבען ניט קיין שום פארבינדונג מיט דער אר־בייטער באוועגונג בכלל, און מיט די אי־דישע קאאפעראטיווען בפרט. מיר האבען אויך אונזער רעקארד א היבשע צאהל קאאפעראטיווע געזעלשאפטען, וועלכע זיינען אונטערגעגאנגען מיט דער זעל־בער שנעלקייט, ווי זיי האבען זיך גע־גרינדעט. אפטמאל זיינען די גרינדער און טהוער גאנץ עהרליכע פערזאנען, און האבען אפשר די בעסטע אבזיכטען, אבער צוליעב דעם, וואס זיי האבען ניט קיין פארבינדונגען מיט די איבעריגע קאאפע־ראטיווען, און שטעהען אויך ניט אונטער דער אויפזיכט פון וועלכע ניט־איז צענט־ראלע קערפערשאפט, מוזען זיי מיט דער צייט אוועק אן א זייט, און געהען צום סוף אונטער.

געוויסע איינצעלנע פערזאנען האבען זיך לעצטענס אויך גענומען צו גרינדען קאאפעראטיווע שעפער און עהנליכע אונטערנעהמונגען, וועלכע האבען פאק־טיש מיט דער אפיציעלער קאאפעראטי־ווער באוועגונג גאר קיין שייכות ניט. דאס ווארט קאאפעראציע איז איצט גע־ווארען זעהר פאפולער און ניט אלע וואס פיגורירען אונטער דיעזען נאמען זיינען באמת קאאפעראטיוו.

קאאפעראציע איז ביי אונז א נייע באוועגונג, און מיר מוזען דעריבער זעהן מיט אלע אונזערע מעגליכקייטען אז זי זאל ניט מיסברויכט ווערען. לײדער איז אונזער קאאפעראטיווע פעדעראציע אליין נאך ניט אזוי שטארק, אז זי זאל זיין אימשטאנד אליין איבעראל אויסצואיבען איהר איינפלוס און אפהיטען די ריינקייט פון דער קאאפעראטיווער באוועגונג. מיר בעטען דעריבער אלע ארגאניזירטע און קלאסענבאוואוסטע ארבייטער, אז זיי זאלען אונז מיטהעלפען מיט אלע מעג־ליכקייטען אז די קאאפעראטיווע באווע־גונג זאל ניט מיסברויכט ווערען. בעפאר איהר קויפט א שער אין א נייע קאאפע־ראטיווע געזעלשאפט, געפינט פריער גרינדליך אויס, מיט וועמען די געזעל־שאפט איז פארבונדען, א קאאפעראטיווע, זאגער אן אמת'ע, וואס עקזיסטירט נאר פאר זיך אליין, האט קיין שום ווערטה ניט. לאזט אונז אויך גלייך וויסען פון אלע קאאפעראטיווען וואס גרינדען זיך אין אייער געגענד.

עקזעקוטיוו קאמיטע פון דער אי־דישער קאאפעראטיווער פעדע־ראציע.

175 איסט בראדוויי ניו יארק.

אלעקסאנדער בערקמאנ'ס בוך אין אידיש

דער ערשטער באנד פון אלעקסאנדער בערקמאנ'ס בוך, „ערינערונגען פון פריזאן", אין אידיש, איז שוין אין דרוק. אין דעם בוך שילדערט בערקמאן מייס־טערהאפט דאס פריזאן־לעבען אין אמערי־קא, ווי ער האט עס דורכגעלעבט אין די פערצעהן שרעקליכע יאהרען וואס ער האט דארט פארבראכט.

דער בוך איז צו גרויס פאר איין באנד און וועט ערשיינען אין צוויי בענדער. דער ערשטער באנד וועט זיין פארטיג ארויסצושיקען די סובסקרייבער ארום דעם 15טען דזשון. די איבערזעצונג ווערט געמאכט פון דעם באוואוסטען אי־דישען שרייבער א. פרומקין, און דאס איז א גאראנטי אז דער בוך וועט זיך לעזען ווי אן ארגינעלעס ווערק, און וועט בא־רייכערען די אידישע ליטעראטור.

צוליעב דעם יקרות אויף פאפיר און אלע אנדערע דרוקזאכען וועלען ביידע בענדער, ווען פארטיג, קאסטען $3.50. פאר די אבער וואס שיקען אריין זייער סובסקריפשאן אין פאראויס וועט עס קאסטען בלויז $2.50. אגב וועט דאס אויך ארויסהעלפען דעם בוך ארויסצוגע־בען. סובסקריפשאנס אין פאראויס ווי־גען דעריבער זעהר ווינשענסווערט.

שיקט אריין אייער סובסקריפשאן צו דער ארויסגעבערין:

מ. ע. פיטצדזשעראלד, 857 בראדוויי, ניו יארק סיטי.

וויסטמאכער אויפטערזאאם

די יוניטי הויז

וועט זיין אפען די וואך־ענד פון

רעקארייישאן דעי

דאס הייסט:

שבת, זונטאג און מאנטאג
דעם 29טען, 30טען און 31טען מאי

עס איז דא פלאץ פאר בלויז הונדערט פערזאן.
דריי דאלאר א טאג.
באווארנט אייך גלייך מיט א פלאץ.
רעדזשיסטריישאן פאר דעקארייישאן־דעי שליסט זיך מיטוואך דעם 26טען מאי.
פאר אייער זומער וועקיישאן קענט איהר זיך צו יעדער צייט רעדזשיסטרירען אין הויפט אפיס פון דער יוניאן אדער אין איינעם פון די בראנטש אפיסעס.

GERECHTIGKEIT — (JUSTICE)

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפה (איוב, כ״ז, 6).
אין מיין גערעכטיג־קייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר ניט שלאזען.

ארבייטער פון אלע לענדער פאראייניגט אייך און די וועלט וועט זיין אייערע

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט װאירקערס יוניאן

VOL. 11. No. 23. — New York, Friday, June 4, 1920. — ניו יארק, פרייטאג, 4טען דזשון, 1920. — PRICE 5 CENTS

די פראפיטירעריי פון די מאנופעקטשורער

הויכע פרייזען אויף פרויען קליידער ברייגען קירצערע ארבייטס־סיזאנס, ווייל דער עולם וויל קיין נייע קליידער ניט קויפען. — כדי צו קענען אנטקעגען קומען דעם סלעק און דעם יקרות, וועלען די ארבייטער זיין געצוואונגען צו פאדערען ענטוועדער א נייעם רייז אין וויידזשעס, אדער א קירצערע ארבייטס־וואך. — שולדיג אין דעם זיינען די פראפיטירער, זאגט פרעזידענט ב. שלעזינגער און ער לאזט דאס וויסען דעם גרויסען עולם דורך אן ערקלעהרונג אין דער גאנצער פרעסע.

די פראגע פון פראפיטירונג אויף אלע נויטיגע זאכען, קליידער אריינגערעכענט, האט אויפגערודערט דאס גאנצע לאנד און עס ווערט וועגען דעם א סך גערעדט אין דער פרעסע. עס ווערען וועגען דעם געמאכט פארשידענע אונטערזוכונגען, אבער מען זעהט ניט דערווייל, דאס זאל ברענגען אירגענד וועלכע רעזולטאטען. די אונטערזוכער טוען דאס זייעריגע, — זיי אונטערזוכען און די פראפיטירער טוען דאס זייעריגע, — זיי רייסען ביים עולם די שרעקליך־הויכע פרייזען אויף אלע לעבענס־נויטווענדיגקייטען.

די כל המינים מאנופעקטשורער זוכען זיך צו באהאלטען אונטער׳ן מאנטעל פון „הויכע וויידזשעס", זיי זוכען צו מאכען דעם איינדרוק, אז די ארבייטער זיינען שולדיג אין דער גאנצער פראפיטירונג און פרעזידענט שלעזינגער האט לעצטע וואך וועגען דעם פארעפענטליכט א סטייטמענט אין דער פרעסע, אין דער ענגלישער און אידישער, וואס אנבאלאנגט די ארבייטער אין דער לײדיס גארמענט אינדוסטריע. אט זיינען אייניגע שטעלען פון שלעזינגער׳ס ערקלערונג אין דער פרעסע.

„די אויפדעקונג וואס די אינוועסטיגייטארס פון דער רעגירונג האבען געמאכט וועגען דער גרויסער פראפיטירונג וואס עס ווערט געטריבען אויף וואולען קלאטה, און דער איינדייטמענט, וואס איז ארויסגעגעבען געווארען אויף דער אמעריקאן וואולען קאמפאניע, די גרויסע מאנופעקטשורערס פון וואולען קלאטה, איז ניט נאר א געווינס פאר דעם אלגעמיינעם פובליקום, וואס האט זיך דורך דעם דערוואוסט פון וואנען עס נעמט זיך ווירקליך די הויכע פרייזען אויף קליידער, נאר עס איז א ספעציעלער געווינס פאר די לײדיס גארמענט ארבייטער. עס ווערט מיט דעם אפיציעל באשטעטיגט דאס, וואס מיר האבען וועגען דעם אלע מאל געזאגט, נעמליך, אז די הויכע פרייזען אויף פרויען קליידער נעמען זיך ניט פון די ארבייטערס וויידזשעס, נאר פון דער פראפיטירונג און געלד־יאגעניש פון די קלאטה מאנופעקטשורערס, דזשאבערס, ריטיילערס און אנדערע הענדלער, וועלכע בילדען דעם מיטעל־קלאס עלעמענט וואס שטעהט צווישען די מאנופעקטשורער און דעם קאנסומער".

„וואס אנבאלאנגט אונזערע מעמבערס, די צעהנדליגע טויזענדער מענער און פרויען אין דער לײדיס גארמענט אינדוסטריע, האט די איצטיגע לאגע געבראכט צו דעם, אז מיר זאלען זיך שטארק פארטראכטען ארויסצושטעלען א פאדערונג ענטוועדער פון א רעיז אין וויידזשעס אדער פאר א קירצערע ארבייטס־וואך. עס איז גאנץ איינפאך. דער פרייז פאר פרויען קליידער איז אזוי הויך געשטיגען, אז עס איז געווארען אוממעגליך פאר דער באפעלקערונג צו קויפען נייע קליידער. דער עולם קען דאס פשוט ניט אפפארדען. דאס מיינט, נאטירליך, וועניגער ארבייט פאר אונזערע ארבייטער. עס קומט אויס אונזערע ארבייטער צו לײדען דורך דיזער סיטואציאן דאפעלט: זיי האבען וועניגער ארבייט און פארדיענען וועניג און האבען נאך צו דעם נאכצוקומען א שרעקליכען יקרות, שרעקליך הויכע פרייזען אויף לעבענס־מיטלען.

„וואס זאל אלזא געטאן ווערען? — פרעגט שלעזינגער, און זיין ענטפער איז קורץ און שארף: — די הונדערט און פופציג טויזענד ארגאניזירטע לײדיס גארמענט ארבייטער און די הונדערטע טויזענדע מענער און פרויען, וועלכע זיינען אפהענגיג אין זיי מיט זייער עקזיסטענץ וועלען ניט שווייגען און קענען ניט שווייגען. זיי וועלען זיך ניט לאזען אריינפרעסען צווישען דעם אויבערשטען מיהלשטיין פון די וואל מאגנאטען און דעם אונטערשטען מיהלשטיין פון די מאנופעקטשורערס און פראפיטירענדע ריטיילער. אויב די סיזאנס פון דער ארבייט ווערען צוליעב דער פראפיטירונג קירצער, און קירצער ווערען זיי דערפאר — ווייל צוליעב די הויכע פרייזען אויף גארמענטס קען דער עולם קיין גארמענטס ניט קויפען, וואס עס מיינט, אז מען קען ערווארטען אלץ קירצערע און קירצערע סיזאנס, דאן וועלען מיר זיין געצוואונגען דורך דעם דרוק פון א גרעסערע ארבייטסלאזיגקייט דורך׳ן יאהר פארלאנגען, אדער א קירצערע ארבייטס־וואך, אדער א רעיז אין וויידזשעס. דאס פובליקום זייענדיג באקאנט מיט די אמת׳ע פאקטען וועגען פראפיטירונג, וועט געוויס האלטען מיט די ארבייטער".

אין זיין סטייטמענט ווייזט שלעזינגער אויף אן אויף די ריזיגע פראפיטען פון די וואולען מאנופעקטשורערס. דיזען יאהר מאכען זיי פראפיט מיט דריי און פיער הונדערט פראצענט מעהר ווי אין יאהר 1919.

„פאר׳ן פובליקום דארף זיין אינטערעסאנט צו וויסען, — זאגט שלעזינגער, — אז פאר איין ארטיקעל פון פרויען קליידונג, טריקאטין, צום ביישפיעל, האט מען אין יאהר 1919 געמאכט פראפיט 49 סענט אויפ׳ן יארד, און איצט מאכט מען פראפיט **א דאלער מיט זעכציג סענט** אויפ׳ן יארד!"

עס ווייזט זיך אויך ארויס, אז ארבייט אויף א גארמענט קאסט בלויז 20 פראצענט פון דעם פרייז וואס מען נעהמט ביי דעם קאנסומער. שלעזינגער פארגלייכט עס מיט דעם פראצענט וואס עס איז געווען מיט 10 יאהר צוריק. דאן האט דער קאסט פאר ארבייט באטראפען 22 פראצענט.

„אלענפאלס ווערט די לאגע פאר אונז קלאר — פארענדיגט ער זיין ערקלערונג — אין דער לײדיס גארמענט אינדוסטריע הערשט איצט א צושטאנד פון אונרוהיגקייט. די גאנצע לאגע און די פראגע פון פארלאנגען א רעיז אין וויידזשעס, אדער א קירצערע ארבייטס־וואך, כדי צו קענען נאכקומען די ארבייטסלאזיגקייט, וועט באטראכט ווערען ביי דעם מיטינג פון אונזער אינטערנעשאנאל עקזעקוטיוו באארד וואס וועט האבען זיין ערשטען פערטעל יעהרליכען מיטינג די וואך אין מאנטרעאל, קענעדע, גלייכצייטיג מיט דער קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פעדערײשאן או לייבאר".

אלעקסאנדער טראכטענבערג מיט אונזער אינטערנעשאנאל

דער באוואוסטער סטאטיסטיקער אלעקסאנדער טראכטענבערג, וועלכער איז גוט באקאנט אין דער סאציאליסטישער און ארבייטער באוועגונג פון אמעריקא, איז איצט מיט אונזער אינטערנעשאנאל. ער פארנעהמט דעם אמט פון דירעקטאר פון „ריסוירטש" און רעקארד דעפארטמענט אין דזשענעראל אפיס.

צו אונזערע לעזער איז גען. טראכטענבערג באזונדערס באקאנט דורך די סטאטיסטיקס וואס ער האט צוזאמענגעשטעלט פאר׳ן דזשאינט באארד פון דער קלאוק מאכער יוניאן, אין דעם לעצטען סכסוך מיט די קלאוק מאנופעקטשורער וועגען דעם רעיז אוו וויידזשעס. דאס איז געווען אויף דעם גרונד פון די סטאטיסטיקס וואס טראכטענבערג האט צוזאמענגעשטעלט, וועגען די פארדינסטען פון די קלאוק מאכער, און וועגען דעם „האי קאסט אוו ליווינג", וואס גאווערנאר סמיטה׳ס קאמישאן האט באוויליגט דעם „רעיז אוו וויידזשעס" אין דער קלאוק אינדוסטרי פון ניו יארק.

דער רעקארד דעפארטמענט פון אונזער אינטערנעשאנאל פון וועלכען ברודער מינקאוו איז פריהער געווען דער דירעקטאר, איז צו אונזערע מיטגלידער שוין גוט באקאנט. אין צוזאמענהאנג מיט דעם דעפארטמענט ווערט איצט עטאבלירט אויך א „ריסוירטש" דעפארטמענט, וועלכער וועט זיך אפגעבען מיט׳ן צוזאמענשטעלען סטאטיסטיקס וועגען אלעם וואס באלאנגט צו די אלע ברענטשעס אין דער לײדיס גארמענט אינדוסטריע איבער׳ן גאנצען לאנד. סטאטיסטיקס וועלען צוזאמענגעשטעלט ווערען פון די פארדינסטען פון די ארבייטער, וויפיעל די ארבייטער פארדינען אין דורכשניט דורך׳ן גאנצען יאהר, אין יעדען צווייג פון דער אינדוסטריע, וועגען דער ארבייטסלאזיגקייט אין די טריידס, און וועגען נאך אנדערעס וואס איז צו דעם נוגע. עס איז קיין פראגע ניט אז דיזע סטאטיסטיקס וועלען האבען א גרויסען ווערטה און וועלען זיין פון גרויס נוצען אין די אינדוסטריעלע סכסוכים וואס ענטשטעהען פון צייט צו צייט אין דער אינדוסטריע.

גען. אלעקסאנדער טראכטענבערג וועט, אלזא, זיין דער דירעקטאר פון דעם „ריסוירטש" און רעקארד דעפארטמענט, און די ארבייט אין די צוויי דעפארטמענטס וועט געטאן ווערען אונטער זיין אויפזיכט.

מיר ווינשען גענאסע טראכטענבערג ערפאלג אין זיין וויכטיגער ארבייט אין דער נאהענטער צוקונפט ווי ער האט עס געהאט אין זיינע ארבייטען ביז איצט. עס פרעהט אונז, וואס אין זיין פערזאן האט אונזער אינטערנעשאנאל צוגעקריגען אזא וויכטיגען מיטארבייטער.

אינהאלט־פארצייכניס

„גערעכטיגקייט" נומער 23

זייט 2. די וואך — ג. שאוויראַ.
זייט 3. דער יוניאן העלטה קליניק — א סטעף רעפארטער. ווילהעלם דער שני — דער (פעליעטאן) — דער לעבעדיגער. די טעטיגקייט אין לאקאל 45.
זייט 4. אין דער עקזאמינערס און באגרא־דערס יוניאן, לאקאל 82 — מ. י. אשפיז. ביי די קאסטאם דרעסמייקערס יוניאן, לאקאל 90 — ה. זילבערמאן. די בראנזוויל קאאפעראטיווע בעקעריי און איהרע שטרעבונגען. — א מעמבער פון דער אינטערנעשאנאל
זייט 5. רעפארט פון דער ווייסט און דרעס־מאכער יוניאן צו דער 15טער קאנווענשאן — י. שעהנהאלץ. ביי די קלאוקמא־כער אין באסטאן — אב. ראטשטיין.
זייט 6. דער ווידוי (ערצעהלונג) — ז. שער.
זייט 7. די גרויסע אישו ביי דער קומענדער קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פעדערײשאן אוו לייבאר — ה. לאנג.
זייט 8. פון רעדאקטארס נאטיץ־ביכעל.
זייט 9. עדיטאריעלע נאטיצען. דאס בלימעל (געדיכט) — י. אדלער.
זייט 10. איינדרוקע פון דער קאנווענשאן פון דער א. ל. ג. וו. י. — ש. יאנאווסקי.
זייט 11. א „וויסענשאפטליכע" לייזונג פון דער ארבייטער פראבלעם — נ. בוכוואלד.
זייט 12. נאך אמאל וועגען די קריטיקער פון דער ארבייטער באוועגונג — ל. פינקעלשטיין.
זייט 13. איז דאס פאלען פון די פרייזען א ברכה אדער א קללה? — א. זעלדין.
זייט 14. קורצע שמועסען.
זייט 15. אדווערטייזמענטס.
זייט 16. די דעבאטע צווישען סעמועל גאמפערס און גאווערנאר עלען — א סטעף רעפארטער.

וואס זאל דאס באדייטען?

א ווארט וועגען דער קלאוק־סיטואציע אין ניו יארק.

עס איז געווען אמאל א צייט, און יענע צייט איז געווען נאך גאר ניט לאנג צוריק, ווען די „קלאוק, סוט ענד סקוירט מאנופעקטשורערס פראטעקטיוו אססאסיאיישאן" האט זיך געהאלטען זעהר מיוחס׳דיג. א פירמע וואס האט באלאנגט צו דער „פראטעקטיוו אסס׳ן" איז באטראכט געווארען פאר א גאנצען מיוחס, ווארים אבי וועלכע פירמען האט די „פראטעקטיוו אסס׳ן ניט אריינגענומען אלס מיטגליעד. אין דער „פראטעקטיוו אסס׳ן האבען באלאנגט די גרעסערע און רייכערע פירמען פון קלאוק טרייד, ווייל דער „פראטעקטיוו" איז פשוט ניט אנגעשטאנען אריינצונעהמען אין איהר מיטע די קלענערע, די ארימע מאנופעקטשורערס.

אין דער לעצטער צייט, האט זיך אבער די לאגע א סך געענדערט, לויט ווי עס הערט זיך אין די טריידקרייזען האט די מיוחס׳דיגע פראטעקטיוו אסס׳ן אויפגעעפענט ברייט די טירען פאר אירגענד וועלכען מאנופעקטשורער וואס וויל דארט ווערען א מעמבער.

נאך מעהר, ווי עס הערט זיך, פיהרט אן די „פראטעקטיוו" א רעגעלען „ארגאניזאציאנס קאמפיין" צווישען די קלענערע פירמען אין טרייד זיי אריינצוקריגען אין דער „פראטעקטיוו אסס׳ן".

וואס זאל דאס באדייטען? וואס זאל דא האבען געווירקט אויף דער מיוחס׳דיגער „פראטעקטיוו אסס׳ן" זי זאל אזוי ברייט פונאנדערעפענען די טירען אריינצונעמען רעכטס און לינקס, אירגענד וועלכע מאנופעקטשורער, צי גרויס, צי קליין?

אין די טריידקרייזען טראגען זיך ארום וועגען דעם פארשידענע סלוכען, אבער מיר קאנען ניט גאראנטירען אויף וויפיעל יענע סלוכען זיינען ריכטיג.

עס טראגט זיך, למשל, ארום א סלוך, אז דאס איז ביי דער „פראטעקטיוו" אזא מין „פרעפערדנעס טאקטיק". דאס זאל מיינען, אז די הערען פון דער „פראטעקטיוו אסס׳ן" האבען אין זינען „עפעס צו טאן", און זיי ווילען א פריהער פארשטארקען זייער אססאסיאיישאן.

מיר האבען זיך געווענדעט וועגען דעם צו מאריס זיגמאן, דער דזשענעראל מענעדזשער פון דזשאינט באארד און איהם געפרעגט צו ווייס ער עפעס וועגען דעם, ווארום די „פראטעקטיוו" שלעפט אזוי צו זיך נייע מיטגלידער. עס ווייזט זיך ארויס אז ער ווייס טאקע יא, אבער ער וויל נאך וועגען דעם גאר ניט זאגען. „עס איז נאך צו פריה — זאגט ער — צו רעדען וועגען דעם אין דער פרעסע".

ער האט אונז אבער פארזיכערט דאס די יוניאן דרעמעלט ניט. דאס די יוניאן איז אויף דער וואך, און ווייס אלעם וואס עס טוט זיך אין לאגער פון די מאנופעקטשורערס און דאס די קלאוק מאכער יוניאן וועט ניט פארפעהלען צו נעהמען א ריכטיגע שטעלונג אין דעם ריכטיגען מאמענט.

עפעס, ווי איהר זעהט, איז דא ניט גלאטיג. מען דארף נאך אבער אפווארטען די ווייטערדיגע ענטוויקלונגען. קיין איילעניש איז דא ניטא, מען קען אביסעל צוווארטען.

ביי די קלאוקסמאכער אין באסטאן

פון אב. ראשטשיין.

די דזשאינט באארד פון באסטאן האט געסיינט אן אגרימענט מיט דער באסטאן „לײדיס גארמענט מאנופעקטשורערס אססאסיאיישאן" אויף 1 יאהר, וועלכער ענדיגט זיך יאנואר דעם 15טען, 1921. אין דעם אגרימענט פארפליכטען זיך די מאנופעקטשורערס, צו באשעפטיגען זייערע ארבייטער 42 וואכען אין יאהר, ד. ה. 38 גאנצע וואכען און 8 האלבע וואכען.

די באדינגונגען זיינען אויסגעקעמפט געווארען נאך 8 וואכען פארהאנדלען אויף קאנפערענצען. דער אגרימענט איז דאן אנגענומען געווארען אויף א מאסמיטינג.

צווישען דער קאנפערענץ קאמיטע מיט דער אססאסיאיישאן איז פארשטאנען געווארען, אז דער פונקט וועגען „ליגעל האלידעיס" זאל אויפגענומען ווערען שפעטער, און די פראגע, וויפיעל מיר זאלען קריגען פאר „אווערטיים"־ארבייט זאל איבערגעהן צו א באארד אף ארביטריישאן. פראפעסאר פרענקפוטער פון הארווארד קאלעדזש איז געווען דער ארביטרייטאר און ער האט ענטשיידען, אז מיר דארפען קריגען דאבעל באצאהלט פאר אווערטיים. ער האט געבויט זיינע ארגומענטען אויף דעם וואס מיר האבען לעצטען סיזאן אויך געקראגען דאבעל. יעצט האבען די מאנופעקטשורערס דאס געוואלט צוריקנעמען.

ווען די רעסיזשאן איז ארויסגעגעבען געווארען האבען מיר אויפגעפאדערט אונזערע באלעבאטים זיך צוזאמענקומען מיט אונז און סיינען דעם אגרימענט, ווייל אלע פונקטען פון אגרימענט זיינען שוין געווען קאמפליט אויסגעארבייט. האבען זיי זיך נישט־וויסענדיג געמאכט, און אפגעצויגען דאס סיינען פון אגרימענט ביז א וואך בעפאר פסח, דאן ווען דער סיזאן האלט זיך ביים ענדיגען. ווארשיינליך האבען זיי עס געטאן אבזיכטליך, ווייל עס האט זיך ארויסגעצייגט, ווען מיר זיינען זיך צוזאמענגעקומען סיינען דעם אגרימענט האבען מיר צו אונזער סורפרייז געפונען אין איהם איינינע פונקטען וועלכע זיינען בעפאר גאר נישט דערמאנט געווארען, און וועלכע זיינען אבסאלוט שעדליך פאר דער יוניאן. מיר האבען באגריפען דאס אויב מיר וועלען דאס אזוי לאזען פארבלייבען וועט די יוניאן אלס אזעלכע פיעל ליידען. די קאנפערענץ קאמיטע, איינזעהענדיג אז עס איז שוין צושפעט צו צייגען א ווידערשטאנד, האט קיין אנדערע ברירה נישט געהאט און געסיינט דעם „געפיקסטען אגרימענט". יעצט אבער, זעהענדיג ווי אזוי אונזערע באסעס יוזען אויס דעם אגרימענט, האבען מיר זיך ארומגעזעהן, אז עס וואלט פיליכט געווען געזונטער ווען דער אגרימענט וואלט דאן נישט געסיינט געווארען.

איך וויל דא קלאר מאכען איינעם פון די פונקטען וועלכע זיינען אויף אונז ארויפגעצוואונגען געווארען, דאס איז, די ערלויבנים פאר מאנופעקטשורערס ארויסצוגעבען ארבייט צו קאנטראקטארס, ביז יעצט איז דאס נישט ערלויבט געווארען.

בעפאר איך געה ווייטער מוז איך באמערקען, אז מיר זיינען אויפגעפאדערט געווארען פון די מאנופעקטשורערס אסס'ן צו ארגאניזירען די „קארפאריישאן שאפס" וועלכע זיינען אזוי שעדליך פאר זיי ווי פאר אונז, ווייל עס האלט שוין אזוי ווייט, אז היגע ריטייל סטארס קויפען אליין וואארע און געבען אוועק צו די חברה „קארפאריישניקעס" דאס אויפמאכען. דאריבער האבען זיי אונז פארשפראכען צו העלפען אין אלע הינזיכטען צו ארגאניזירען, אדער בעסער געזאגט, צו פארטרייבען פון מארקעט די „קארפאריישאן" שעפער איז דאכט זיך גוט, האט הערט וואס עס קען פאסירען; אין א שענעם טאג ווערט סלעק אין א געוויסען גרויסען קלאוק שאפ. וויסענדיג אז די סלעק איז נישט קיין נאטירליכע, האבען מיר זיך פאראינטערעסירט צו וויסען וואו די ארבייט איז אהינגעקומען. און טרעפט וואו? גראדע אין א „קארפאריישאן" שאפ! מיר האבען זיך אונזערע אויגען נישט געגלויבט, ווייל דער מאנופעקטשורער זיצט מיט אונז ביי די קאנפערענצען און שפיעלט א ראלע פון א ראדיקאלען מאן.

האבען מיר די געשיכטע פארגעלייגט דעם בעל דבר אליין. האט ער אנגעפאנגען מע'קען ביז ער האט ארויסגעמעקט אז ער האט עס „נישט געוואוסט". געטאן — זאגט ער — האט עס זיין ברודער, וועלכער איז דער מענעדזשער. קורץ, ער האט אונז פארשפראכען דאס מעהר נישט צו פראקטיצירען.

די ענדע איז אבער געווען אז די פירמע האט דעם „קארפאריישאן" געלאזט וויסען, אז די יוניאן איז דאגעגען צו געבען דארט ארבייט, נאר וואס דען, אויב זיי וועלען מאכען מיט 1.50 דאל. דעם גארמענט ביליגער וועט זיין אל־רייט. עס איז נאך א סברא, אז די זעלביגע פירמע מאכט אויך סאמפעלס ערגיץ אין א צווייטען „קארפאריישאן" שאפ. און דאס איז נישט די איינציגע פירמע וועלכע טרייעט צו מאכען ארבייט אין „קארפאריישאן" שעפער. עס איז פאראן איין פירמע וועלכע האלט אויף א „קארפאריישאן" שאפ 10 סענט רייזע פון באסטאן און אין זייערע שעפער אין באסטאן שטעהן מאשינען ליידיג. און ליידיגגעהער האבען אונז ב"ה דעם סיזאן נישט אויסגעפעהלט.

ווי שוין אויבענדערמאנט, ארבייטען אונזערע מעמבערס אויף א צוגעזאגטער, באשטימטער צייט און פאלגליך ארבייטען זיי פאר א קלענערען ווידזש ווי מען ארבייט אין אנדערע קלאוק סענטערס, אהן א גאראנטי.

צום באדויערען איז דער סיזאן געווען א גאנץ קורצער. אונזערע מעמבערס האבען נאך ניט אוספעיעט צו באצאהלען די חובות פון לעצטען סלעק דארפען זיי שוין מאכען נייע, ווייל אזוי שנעל ווי עס האט זיך געענדיגט די ביזי האט מען אנגעפאנגען „עפליינען" און „רעזיגנירען", סו מיר פאנגען אן צו שרייען; שטייקש, וואו איז אייער גאראנטי? שרייען זיי; דער יאהר איז נאך נישט פאראיבער, קומט אויס צו ווארטען.

ווען מיר ווענדען זיך צו די קעפ פון דער אססאסיאיישאן פאר אן ערקלערונג, ענטפערען זיי אייך, אז זיי זיינען יעצט נישט מעהר אקטיוו.

ווי עס שיינט, זוכען אונזערע מאנופעקטשורערס צו מאכען אן אנגריף אויף דער יוניאן, ווי דענקען אז יעצט איז די פאסענדסטע צייט דאס צו טאן. ווי וועלען זיך אבער באלד איבערצייגען, אז זיי האבען געמאכט א טעות. מיר האבען א מעמבערשיפ פון לאיאלע מעמבערס און ווי זיינען רעדי צו יעדער צייט ארויסצושטעלען א „סאליד פראנט" און פערטיידיגען די געוואונענע פאזיציעס, און זאגאר פארגרעסערן אויסצוקעהרען די איינינע פאזיציעס וועלכע עס איז פון זיי אוועקגערויבט געווארען.

א לעבהאפטער מיטינג איז אפגעהאלטען געווארען פון אונזער דזשאינט באארד לעצטען דאנערשטאג. א ווארימע אויפנאהמע איז געגעבען געווארען דעם רעפארט פון קאנווענשאן, דאס וועלכע האט פאסירט ביי די לאקאל מיטינגען. א הערליכען ווילקאמען איז געגעבען געווארען צו אונזער ניי־ערוועהלטען וויס־פרעזידענט בר. אייזיק פאזען.

אב. ראשטשיין,
ביזנעס איידזשענט.

ערב גענעראל סטרייק ביי די פאריער

ווען דיזע שורות ווערען געשריבען, האלט עס ביים אויסברעכען א גענעראל סטרייק פון די פאריערס אין ניו יארק. א סטרייק זאל גערופען ווערען אין דער אינדוסטריע, אויב עס וועט דורכאויס זיין נויטיג, האט די מעמבערשיפ פון דער פאריערס יוניאן גוטגעהייסען דורך א רעפערענדום וואוט, נאך לעצטע וואך.

אין דער פאר אינדוסטריע פון ניו יארק איז לעצטענס ענטשטאנען א סכסוך צווישען דער יוניאן און די מאנופעקטשורערס אסס'ן, איבער איינינע פונקטען. ספעציעל קומט עס דערפון, וואס אין דעם טרייד איז יעצט זעהר סלעק און די באסעס האבען „אפגעלייגט", א סך ארבייטער. די פאריערס יוניאן איז ענטשלאסען צו רעגולירען דעם טרייד אז דאס ביסעל ארבייט וואס ס'איז דא אין די שעפער זאל פארטיילט ווערען צווישען אלע ארבייטער אין דעם פאך, עס זאל ניט אנקומען איינעם גאר און א צווייטען גאר ניט. אבער די באסעס, ווי עס ווייזט אויס, ווילען פון דעם ניט וויסען. זיי ווילען גראדע אז אין די גאסען פון ניו יארק זאל זיך ארומדרעהען א גרויסע ארמיי ארבייטסלאזע פאריערס. די יוניאן האט וועגען דעם געהאט מיט דער מאנופעקטשורערס אסס'ן איינינע קאנפערענצען און מען האט ניט געקאנט קומען צו קיין פארגלייך, די אסס'ן וויל גאר ניט נאכגעבען.

די פאריערס יוניאן, טראץ דעם, וואס א ריזיגע מאיאריטעט פון איהרע מיטגלידער האבען געשטימט פאר א דזשענעראל סטרייק און טראץ דעם וואס די פארשטעהער איהרע האבען געוואוסט, אז די ווייטערדיגע פרידליכע פארהאנדלונגען מיט די מאנופעקטשורערס, וועגען די פראגען וועט ניט ברענגען קיין רעזולטאטען, האט פון דעסטוועגען גלייך דעם סטרייק ניט גערופען. זי האט ווידער אמאל געשיקט א בריעף צו דער אסס'ן, נאך אמאל פארלייגענדיג איהר צד. די אסס'ן האט אבער אין גאנצען צוריקגעוויזען דער יוניאנס פארלאנג און באשלאסען גוט צו הייסען די האנדלונג פון איהר קאנפערענץ קאמיטע, וואס האט פארהאנדעלט מיט דער יוניאן אין דער אנוועזענהייט פון דר. י. ל. מאגנעס, וואס איז דער אונפארטייאישער טשערמאן צווישען די ביידע צדדים אין דער פאר אינדוסטריע.

מיט דער האנדלונג פון די' באסעס האט זיך דער קאמף אין פאר טרייד דערנעהנטערט, און ווי עס שיינט, וועט דער קאמף אויסברעכען גאר אין גיכען.

אט זיינען די פינף הויפט־פונקטען וואס די יוניאן פארלאנגט און די אסס'ן פון די מאנופעקטשורער וויל ניט נאכגעבען.

1. אלע ארבייטער וואס זיינען לעצטענס אפגעלייגט געווארען פון דער ארבייט זאלען צוריק ווערען אנגעשטעלט.
2. א גלייכע צוטיילונג פון ארבייט זאל פראקטיצירט ווערען, ווען נויטיג ביז דעם 31טען דעצעמבער דיזען יאהר.
3. קיין שאפ זאל ניט ארבייטען מעהר ווי 40 שטונדען א וואך דורך דער צייט, כדי צו רעגולירען די צושטענדע אין אלגעמיין, די ארבייטער זאלען קריגען באצאהלט אויפ'ן באזיס פון 44 שטונדען א וואך.
4. די פרייזען וואס די ארבייטער קריגען יעצט זאלען ניט געשניטען ווערען דורך דער צייט פון אגרימענט.
5. אינסייד שעפער זאלען קריגען דעם פרעפערענס פאר ארבייט בעפאר די קאנטראקטארס אדער קאנטרי שעפער.

קיינער קאן ניט זאגען, אז דיזע פארדערונגען פון דער יוניאן זיינען ניט קיין גערעכטע, אדער דאס די בעלי בתים קאנען זיי ניט נאכקומען. ווי עס שיינט זוכען יענע באסעס א קאמף מיט דער יוניאן און זיי וועלען דאס באקומען. די פאריער וועלען אויך דעם מאל מיט מוט און באגייסטערונג קעמפען פאר זייער יוניאן און פאר זייערע רעכטע אין שאפ.

דער ערשטער פערטעל יעהרליכער מיטינג

פון דעם נייעם

דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד

פון דער אינטערנעשאנאל, וועלכער איז ערוועהלט געווארען ביי דער שיקאגאר קאנווענשאן

וועט זיך אנפאנגען

פרייטאג, דעם 4טען דזשון, 1920, 10 אוהר פריה, אין פאלאס־וויגער האטעל, מאנטריאל, קענעדע

לאקאל יוניאנס וועלכע האבען פארלאנגען זאלען צושיקען זייערע צושריפטען צום דזשענעראל סעקרעטער־טרעזשורער

אב. בארא[ף], 31 יוניאן סקווער, נ. י.

אינטערנעשאנאל לײדיס גארמענט ווארקערס יוניאן.

אדער דורך דער צייט פון די זיצונגען צו

PALACE VIGER HOTEL, MONTREAL, CANADA